

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ

4. BARO BAŞKANLARI TOPLANTISI

15 ARALIK 2002
ANKARA

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ

4. BARO BAŞKANLARI TOPLANTISI

**15 Aralık 2002
ANKARA**

000070

Baskı: ŞEN Matbaa 229 64 54, ANKARA

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ

4. BARO BAŞKANLARI TOPLANTISI

15.12.2002
ANKARA

ŞAHİN MENGÜ (Türkiye Barolar Birliği Genel Sekreteri) -

Türkiye Barolar Birliğinin önceki başkanları, sayın milletvekilleri, barolarımızın değerli başkanları, saygıdeğer meslektaşlarım; gündemini tanışma, yurt ve meslek sorunlarıyla ilgili genel görüşme oluşturan 4. Baro Başkanları Toplantısına hoş geldiniz.

Gündemde biraz evvel arz ettiğim gibi tanışma, yurt ve meslek sorunlarıyla ilgili genel görüşme yapılacaktır. Bu gündem maddelerine geçmeden önce, Türkiye Barolar Birliği Sayın Başkanı Özdemir Özok, sizlere genel çalışmalarımızla ilgili bilgi sunacaklardır; konuşmalarını yapmak üzere kendilerini davet ediyorum.

Buyurun Sayın Başkan.

ÖZDEMİR ÖZOK (Türkiye Barolar Birliği Başkanı)-

Türkiye Barolar Birliğinin önceki dönem başkanlarından sayın Atilla Sav, Sayın Önder Sav, Sayın Eralp Özgen ve birlik yönetiminde uzun yıllar hizmet vermiş Sn. Burhan Karaçelik ve yakın zamana kadar TBB başkan yardımcısı Adana Milletvekili Sn. Ziya Yergök, zor ve çetin hava koşullarına karşın, çağrımıza olumlu yanıt vererek, toplantıya katılan sayın baro başkanları; hepinize şahsım ve yönetim kurulu üyesi arkadaşlarım adına, hoş geldiniz diyor, selam ve saygılarımı sunuyorum.

Sayın Başkanlarım,

Ekim ayı içinde yapılan seçimler sonrası Bilecik, Kırıkkale, Mardin, Tunceli barolarımız hariç, tüm barolarda seçimler

tamamlanmış ve Baro Başkanları yanında kurullara yeni meslektaşlarımız seçilmişlerdir.

Yeniden adaylığını koyarak seçilen başkanlarımıza merhaba, ilk kez başkan seçilen meslektaşlarımıza da hoş geldiniz diyoruz.

Sayın başkanlarım, değerli konuklar;

Önceki dönem başkan olan, ya da TBB delegesi olan, meslektaşlarımız 13.Mayıs.2001 günü Diyarbakır genel kurulu sonrası göreve getirilen yönetimimizin neler yaptığını, neler yapamadığını yakından izleme olanağını buldular. Çünkü başlattığımız yeni bir uygulama ile yönetimin yaptığı tüm çalışmalar “panel, açikoturum, sempozyum, baro başkanları toplantısı, kamuoyu açıklamaları vb” etkinlikler bastırılarak tüm barolarımıza, TBB delegelerine ve kuruluşundan buyana TBB organlarında görev almış tüm meslektaşlarımıza gönderilmiştir. Bu uygulama bu dönemde de devam edecektir.

Yine seçimler sonrası 43 başkan ilk kez seçilmişler, Uşak, Konya ve Gümüşhane barolarında da seçimler iptal edilmiştir. Bu nedenle yeni seçilen başkanlarımızı bilgilendirmek ve yeniden seçilmiş bulunan başkanlarımızın da bilgilerini tazelemek için kısaca, seçildiğimiz günden bugüne kadar yapılanları bilgilerinize sunmak istiyorum.

Hepinizin bildiği gibi, 1136 sayılı yasa kabul edildiği 1969 yılından buyana en kapsamlı değişikliği, 2.5.2002 gün ve 4667 sayılı yasa ile görmüştür. Avukatlık yasasının yaklaşık 90 maddesinde değişikliği ön gören, 4667 sayılı yasa 10.5.2001 günü yürürlüğe girmiştir.

Yasanın yürürlüğe girdiği tarihten üç gün sonra, 13.5.2001 günü göreve gelen yönetim kurulumuz, yoğun ve ağır bir iş yükü ile karşı, karşıya kalmıştır. Yasa; birinci maddesinde "avukatın

yargının kurucu unsurlarından olan bağımsız savunmayı serbestçe temsil etmesi" hükmü ile avukatlara ve onun örgütü olan barolara yargı içinde yer vermiştir. İkinci maddede "avukatın gerek duyduğu bilgi ve belgeleri incelemesine sunmakla yükümlü oldukları" hükmü getirilerek yargı organları ile diğer resmi kurumların avukatlara yardımcı olma yükümlülüğünü getirilmiştir. Adalet Bakanlığının Barolar ve Barolar Birliği üzerindeki vesayeti kısmen kaldırılmış, yasanın 8/4. maddesinde baro yönetim kurullarının adayın levhaya yazılması hakkındaki kararlarında son söz, 20/son maddesinde stajyerlerin staj listesine yazılıp, yazılmaması hakkında son söz, 71-74/3 maddesinde levhadan ve avukatlık ortaklığı sicilinden silinme kararında son söz, 142/4 maddesinde Disiplin Kovuşturması Açılması konusunda baro yönetim kurullarınca verilen kararlarda son söz, yine asgari ücret tarifelerinin tespiti ve avukatlık yasasının öngördüğü yönetmeliklerin düzenlenmesinde son söz TBB yönetim kuruluna verilmiştir. Yasanın 154 maddesinde işten yasaklamanın zorunlu olduğu hallerde, doğrudan yasaklamada son söz ve baro disiplin kurullarınca verilen kararlarda son söz TBB disiplin kuruluna bırakılmıştır.

Avukatlık kimliğinin tek tip ve resmi belge niteliğini taşıdığı ve bunun TBB tarafından düzenlenerek bastırılacağı da yasanın 9/4 ve 121/8 maddelerinde hüküm altına alınmıştır. Avukatlık yemininde "Kanuna" diye başlayan metin "Hukuka" diye değiştirilmiştir (9/6). Bunların yanı sıra; 23 .maddede "baroca düzenlenen eğitim çalışmalarına devam etmek" hükmü ile staj eğitim merkezlerine yasal olanak sağlanmış, 27.maddede TBB tarafından bastırılan ve vekaletnamelere yapıştırılan "Kredi Pulu" gelirlerinden stajyerlere kredi verme olanağı sağlanmış, 27.madde ile avukatlık sınavı getirilmiş, 35/2 madde ile Anonim Şirketler ve

üye sayısı 100 ün üstündeki kooperatiflere avukat edinme zorunluluğu getirilmiş, 35/A maddesiyle ilk kez avukatlara çekişmeler hakkında yargılamadan önce "uzlaşma" sağlama olanağı getirilmiş, 44/A-B maddesiyle "aynı büroda birlikte çalışma" ve "avukatlık ortaklığı" düzenlemesi getirilmiş, 46. maddeyle avukatların stajyerler ve sekreterleri eliyle fotokopi ve örnek aldırma yetkisi somut hale gelmiş, 50 maddeyle her ceza evi ve kolluk biriminde baroya ve mesleğin onuruna ve önemine uygun bir "görüşme yeri" ayrılması hükmü getirilmiş, 56 maddeyle Avukatların ve avukatlık ortaklıklarının kendi yetkilerini devredecekleri "yetki belgesi" düzenleme yetkisi verilmiş, 56. maddeyle vekaletnamelerin tek tip olarak TBB ve Noterler Birliği tarafından hazırlanacağı bildirilmiş, tüm buların yanı sıra yasanın 76-110 ve 121 maddelerinde barolara ve TBB'ne görevleri yanında yeni bir görev olan "Hukukun Üstünlüğünü, İnsan Haklarını Savunmak ve Korumak" görevi verilmiş, 76. ve 111. maddeyle protokol da baro başkanlarının İl Cumhuriyet Başsavcısının, TBB başkanının da Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısının yanında yer alacağı bildirilmiş, 167. maddeyle avukatlık ücretinden doğan sorunların "Baro Hakem Kurullarınca" çözüleceği hükmü getirilmiş, 180. maddeyle adli yardım hizmeti ve büroları ile ilgili olarak yeni ve önemli düzenlemeler getirilmiştir. Doğrudan baroların ve barolar birliğinin görevleri içinde olan bu değişiklikler yanında, bazı önemli değişiklik ve kazanımlar olmuştur. Sadece barolar ve barolar birliğinin doğrudan görevleri içinde olan değişiklikleri anımsattım. Şimdi geçen süre içinde bu yeni hükümler ne denli yaşama geçirilebildi, ya da barolar ve barolar birliği elde edilen kazanımları mesleğin ve meslektaşların hizmetine girmesinde yardımcı olabildi mi ?

Öncelikle 4667 sayılı yasanın öngördüğü, Avukatlık staj, Baro Hakem Kurulu, Reklam Yasağı, Avukatlık Sınav, Staj Kredi, Adli Yardım, Avukatlık Ortaklığı ve Avukatlık Kanunu Yönetmeliği tüm barolarımızdan temsilcilerin de katılımı ile demokratik bir yöntem izlenerek çıkarılmıştır.

Yeni düzenlemelerin gereği, TBB bünyesinde idari İşler Müdürlüğü, Muhasebe ve Finans Müdürlüğü, Staj ve Meslek İçi Eğitimi Müdürlüğü, gibi birimler oluşturulmuş ve yeni elamanlar alınmıştır. 13.5.2001 günü 8 kişi olan personel sayımız bu gün 33 kişi olmuştur. Ruhsat, kimlik, staj kredisi işlemleri aksamadan sürdürülmektedir. Göreve geldiğimiz günden bu güne kadar, 4821 adet ruhsat, 10.300 adet kimlik, 1.1.2002-3.12.2002 tarihi itibariyle 2941 stajyere toplam 2.584.500.000.000 TL staj kredisi verilmiş, 700 dosya yönetim, 378 dosya disiplin kurullarında karara bağlanmıştır.

Bunların yanı sıra, meslektaşlarımızın yıllardır yakındıkları iki konuyla ilgili olarak ciddi girişimlerde bulunulmuştur. Bunlardan birisi Ankara da bir "Avukat Evi" edinilmesi, diğeri ise meslektaşlarımıza düzenli ve kalıcı sağlık yardımı yapılması isteğidir. Bunlardan birincisinin çözümü için Ankara Balgat semtinde hazineden 16 dönüm yer alınmış ve üzerine idari merkezle sosyal tesislerin yapılması için projelendirme aşamasına gelinmiştir.

Meslektaşlarımıza sağlık yardımını amaçlayan bir proje üzerinde çalışmalar son aşamasına gelmiştir. Bu konuda, yönetim olarak sayın başkanlardan bir hususa karar vermelerini istemekteyiz. Staj kredi yönetmeliğine göre bir mali yıl sonunda kredi pullarından arta kalan paralar belirli bir oranda TBB'ne ve barolara dağıtılmaktadır. 2001 yılı sonunda 1.8 trilyon para artmıştır, yönetmelik gereği tüm hesaplamalar yapılmış baroların

payları gönderilecek duruma getirilmiştir. Bu aşamada, bazı baro başkam ve yönetim kurulu üyelerinde, bu paranın dağıtılmadan bir havuzda toplanarak tüm meslektaşların sağlık hizmetleri için kullanılması fikri gelişmiştir. Eğer sayın başkanlar bu öneriyi kabul ederlerse, 1 .8 trilyon paranın üzerine 200 milyarda TBB ekleyerek 2 trilyon ile 1.1.2003 tarihinden itibaren meslektaşlarımıza sağlık hizmeti sunulacak ve devamla yönetmelikte yapılacak değişiklikle krediden artan paranın % 35'lik bölümü her yıl bu havuza aktarılacaktır. Sizlere bu konuyla ilgili olarak bir bilgi daha sunmak istiyorum. Yönetim kurulu aldığı bir kararla 1.1.2003 gününden itibaren vefat eden her meslektaşımızın ailesine 500 milyon veya 1 milyar TL'si tutarındaki bir parayı ölüm haberini aldığı an havale edecektir. Konuyla ilgili iç yönetmelik hazırlıkları sürdürülmektedir. Sosyal konuların konuşulduğu bu bölümde Türkiye Avukatları Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı'nın da çalışmaları sürmekte ancak yönetimde bulunan arkadaşlarımızın, özverili ve heyecanlı çalışmalarına karşın istenilen noktaya gelinememiştir. Sayın vakıf yöneticileri aramızda bulunmaktadır, gelişen süreç içinde vakıfla ilgili sizlere bilgi sunmak istemektedirler.

Geniş bir katılımıla hazırlanarak çıkarılan yönetmeliklerden bazıları yürürlüğe girdiği günden itibaren, bir kısım barolarımız ve meslektaşlarımızdan eleştiriler alınmıştır. Tüm bu eleştiriler dikkate alınarak sizlerin de öneri ve görüşleri ışığında yönetmelikler yeniden düzenlenecektir.

TBB bünyesinde sürekli çalışan, TBB İnsan Hakları Merkezi yanında, AB ve Dış ilişkiler komisyonu ile Bilgisayar-Bilişim birimi kurulmuş olup, kendi alanlarında verimli çalışmalar yapmaktadırlar.

Yasanın getirdiği yeni hak ve olanakların kullanılması için TBB bünyesinde oluşturulan bu idari yapılanmanın yanında, yönetim kurulumuz 15 gün ara ile 2 gün, disiplin kurulumuz ayda iki gün toplanarak çalışmalarını sürdürmektedir.

Tüm bu çalışma ve gayretlerimize karşın, yasanın getirdiği hak ve yetkileri tam olarak elde ettiğimiz, ya da yararlandığımız söylenemez. Bir çok baro başkanımız ve meslektaşımızdan gelen yakınmalardan, öncelikle protokol, ceza ve tutuk evlerindeki üst aramaları, yargı mercileri ve resmi kurum ve kuruluşlardan bilgi ve belge alma, avukatlık kimliğinin resmi kimlik sayılması, ceza ve tutuk evleri ile kolluk birimlerinde avukatlar için oluşturulacak uygun mekanlar, avukatlık ücretinin taraf avukatları adına hükmedilmesi, kredi pulu kullanımındaki açıkların önlenmesi gibi konularda, ciddi sorunların yaşandığı anlaşılmaktadır. Yönetim olarak yasanın uygulanması konusunda, gerekli girişimler ve başvurular yapılmış ve yapılacaktır. Protokol konusunda, yasanın öngördüğü hüküm yerine getirilmemekte bunun için mevcut protokol düzenlemesinin iptali için dava açılmış bulunmaktadır.

Protokol konusunda bir çok baro başkanımızın da yakınmaları var. Yasada baro başkanlarının il cumhuriyet savcılarının yanında yer alır hükmü bir çok ilde uygulanmamakta ve sorunlar yaratmaktadır. Barolarımızın çoğunluğunda il cumhuriyet savcısı ile iyi diyalog kuran başkanlarımız bu sorunu çözmüş görünmekle birlikte, önemli olan kurumsal olarak yerleşmesidir. Yine bir çok baro başkanımızdan, il spor protokol uygulaması konusunda yakınma alınmış, müsabakalarda baro başkanlarına il cumhuriyet savcılarının yanında yer ayrılmadığı bildirilmiştir. Konuyla ilgili olarak Gençlik ve Spor Genel Müdürü Kemal Mutlu ile görüşerek yasanın amir hükmünden de söz

ederek, GSGM il müdürlüklerine genelge yollanması temin edilmiştir.

Ceza ve Tutuk evlerinde üst aramaları konusunda da hepinizin bildiği olumsuzluklar yaşanmakta bu konuda "üçlü protokol"le ilgili açılan dava aleyhe sonuçlanmıştır. Sizlerin de katkı ve destekleri ile yeni dönemde sorunun çözümü için çalışmalarımızı sürdüreceğiz. Resmi kurumlardaki bilgi ve belgelere ulaşma konusunda Danıştay 1. Dairesinin 2002/26 Esas, 2002/52 Karar sayılı kararı konuya çözüm getirmiştir.

Bu davaya şimdi salonda Adana CHP milletvekili olan Sn.Ziya Yergök TBB başkan yardımcısı olarak katılmış ve TBB'nin görüşlerini duruşmada savunmuştur. Milletvekili olarak aramızda bulunan ikinci kişide birliğimizin önceki başkanlarından Sn.Önder Sav'dır, her iki meslektaşımızda mesleki çalışmalarını her zaman, politik çalışmalarının önünde tutmuşlar ve bize her konuda yardımcı olmuşlardır. Bu gün de TBMM'sinin yoğun gündemine karşın bizlerle birlikte olmayı tercih etmişlerdir. Kendilerine tekrar teşekkür ediyorum.

Avukatlık kimliğinin resmi kimlik niteliğinde olduğuna ilişkin yaptığımız yazışmalar ve girişimler sonuç vermiş bir çok kurum avukatlık kimliğinin resmi kimlik olduğunu kabul etmiştir. Yasanın yargılama sonunda hükmedilecek avukatlık ücretinin, davacı ya da davalı avukatı adına hükmedilir biçimindeki düzenlemesi Yargıtay tarafından farklı yorumlanarak, davacı ya da davalı adına hükmedilir biçiminde karara bağlanmıştır. Ceza ve tutuk evleri ile kolluk birimlerinde avukatların yararlanmasına uygun mekanların oluşturulması konusunda da girişimlerimiz sürmektedir. Vekaletname ve yetki belgelerinde kredi pulunun bulunmamasının bozma ya da en azından yerel mahkemeye iade

nedeni yapılması konusunda Yargıtay'da yaptığımız girişimler olumlu sonuç vermiş ve bir çok daire bu doğrultuda karar vermiştir. Adalet Bakanı H. Sami Türk döneminde adliyelerde bulunan baro odalarından su, elektrik ve yakıt bedeli istemesine ilişkin uygulama, Sn. Aysel Çelikel'in Adalet Bakanlığı döneminde kaldırılmıştır.

Avukatlık sınavının TBB'nin önerdiği yöntemden çok farklı olarak, TBMM'si adalet komisyonunda yapılan bir değişiklikle ÖSYM tarafından yapılması hüküm altına alınmıştır. Yöntem konusunda yapılan tartışmalar, mesleğimizin geleceği için mutlaka gerekli olan avukatlık sınavının belirsiz bir biçimde ertelenmesine neden olmuştur. Yapılan yeni düzenleme ile yaklaşık 30 bin civarında stajyer sadece biçimsel koşulları yerine getirdiği taktirde avukatlık ruhsatnamesini alacaktır. Sınavda doğacak olumsuzlukları gidermek için yaklaşık 15-20 kez ÖSYM yetkilileri ile toplantılar yapılmış ve sorulacak soruların hazırlanması başta olmak üzere, tüm konularda TBB yönetimi öncelik almıştır. Ancak yapılan iyi niyetli girişim ve hazırlıklara karşın, öğretmen avukatların avukatlık veya öğretmenlik mesleğinden birisini seçmelerine yönelik yasa hükmünün değiştirilmesini ön gören teklife eklenen bir fıkra ile sınav 4 yıl süre ile ertelenmiştir. Kanımca bu düzenleme mesleğin geleceği için yeni sorunların habercisi olacaktır.

Anonim şirketler ve kooperatiflerle ilgili düzenlemelerde özellikle anonim şirketlerin kuruluş sermayesini artırarak avukat bulundurma zorunluluğunda olan şirket sayısı azaltılarak, kooperatiflerde de bir çok kooperatif üye sayısını sınırlı tutarak yasal düzenlemeyi engelleme yollarını izlemektedirler. Böylece yasanın bu konudaki düzenlemesi yeterli ve olumlu sonuç vermemiştir.

Barolardaki “CUMUK Büroları”, “Adli Yardım Büroları”, “Baro Hakem Kurulları” çok iyi çalışmaktadırlar. Yalnız büyük kentlerde birden fazla kurul oluşturma olanağı bulunamadığından, “Baro Hakem Kurulları” yoğun iş yükü nedeniyle ciddi sorunlar yaşamaktadırlar. Yine hakemlere ödenen ücret konusunda da ciddi yakınmalar gelmekteydi. Son düzenlenen “Avukatlık Asgari Ücret Tarifesinde” bu sorun kısmen çözülmüştür. Aynı şekilde CMUK uygulamasında da barolar arasında farklılıklar gözlenmektedir. Bu arada yönetimimiz barolarımızdan gelen önerileri de dikkate alarak yeni Avukatlık ücret ve CMUK ücret tarifelerini düzenlemiş ve resmi gazetede yayımlandıktan sonra bastırmıştır.

Sayın Başkanlarım,

Yeni dönemde sizlerin katkı ve destekleri ile yasayla elde edilen hak ve yetkilerin daha etkin bir biçimde kullanılması bakımından yeni çalışmalar ve ortak projeler geliştireceğiz. Staj eğitimi başta olmak üzere, “CMUK Büroları”, “Adli Yardım HUMK Büroları”, “Baro Hakem Kurulları”, ortak muhasebe ve büro yönetimi uygulamaları, 35/A da düzenlenen “Uzlaşma” yöntemleri, tüm yönetmeliklerin uygulamaları, Sosyal dayanışma ve mesleğimize özgü olan usta-çırak geleneğinin ürünü olan meslek etiği konularında, ortak etkinlikler düzenlemek, meslek içi eğitimi gerçekleştirmek temel hedefimiz olacaktır.

Mesleğe yönelik bu çalışmalara koşturarak, yasanın barolara ve TBB’ne doğrudan yüklediği yükümlülükler yanında, ülkemizin en önemli hukuk örgütü olarak yüklendiğimiz önemli sorumluluklarımız vardır. Bu sorumluluk anlayışı ile etkili, tutarlı ve saygın bir toplumsal muhalefeti halkımız ve ulusumuz adına koymak durumundayız.

3 Kasım 2002 günü yapılan milletvekili genel seçimlerinden sonra yeni bir siyasi tablo oluşmuştur. TBMM'sine AKP ve CHP girebilmiş, geriye kalan tüm siyasi partiler uyguladıkları haksız, yanlış ve halktan kopuk politikalar yanı sıra , biraz da çarpık seçim sisteminin kurbanı olarak, meclis dışında kalmışlardır. Yıllardır, uyum ve istikrar konusunda güven vermeyen koalisyon hükümetleri ile yönetilen ülke insanı seçim sonuçlarını, iyimserlikle karşılamıştır. İlk bakışta güçlü bir iktidar partisi ve sayısal olarak yeterli bir muhalefet partisinden oluşan meclis tablosu olumlu izlenimler vermiştir. Ancak geçen süre içinde, özellikle iktidar partisi milletvekillerinin ve parti genel başkanının sergilediği davranışlar, ciddi kaygılar yaratmış, 80 yıllık birikimi olan demokratik parlamenter sistemimizin, yazılı ve yazılı olmayan kurum ve kurallarını yok sayan bir takım anlayışların benimsendiği gözlenmiştir. Her biri üniversitelerde akademik yönden kürsülerin ders programlarını oluşturan bir çok konuda hiçbir inceleme, araştırma ve gerekli alt yapı oluşturulmadan kararlar alınmaktadır. Yine genç Cumhuriyetimizin özenle korunan değerlerini, kazanımlarını görmezden gelen, onları hafife alan, eylem ve girişimler sürdürülmektedir. Türkiye Cumhuriyetinin Devlet politikası olarak kabul edilen ve yazılı anayasalarında da hüküm altına alınan "Demokratik laik sosyal hukuk devleti"nin gerçekleştirilmesi için yapılacak her türlü girişime TBB koşulsuz katkı ve destek verecektir. İşsizlik, yolsuzluk, soygun, hortumlama, vurgun, gibi halkımızı canından bezdiren olumsuzlukların giderilmesi, hukuk ihlalleri, insan hakları ihlalleri ve işkencenin önlenmesi, adil yargılanma koşullarının oluşturulması, halkımızın mutluluğu ve gönencine yönelik girişimlerde de TBB tam destek olacaktır. TBB yönetimi bu destek ve muhalefetini, belirli bir siyaset ve örgüt bağına bağlılığı ve tutuculuğuyla, ya da çeşitli çıkar ve

yarar bağıyla değil, tamamen hukukun üstünlüğü ilkeleri ve çağdaş toplum özelemleri adına yapacaktır.

Ülkemizi beş yıl süre ile yönetecek olan AKP'nin 3 Kasım 2002 seçimlerinden önce yayımladığı seçim beyannamesi, meclis çoğunluğunu elde ettikten sonra ortaya koyduğu "Acil Önlem Paketi" ve Başbakan Abdullah Gül hükümetinin "Hükümet Programı" dikkatlice incelenmiştir. Her üç belgede de değinilen ve işlenen konu başlıkları şu şekilde sıralanmıştır; İlkeli Siyaset, Temel Hak ve Özgürlükler, Demokrasi ve Sivil Toplum, Hukuk ve Adalet Reformu, Yönetimin Yeniden Yapılandırılması, Ekonomik Politikalar, Tarım ve Hayvancılık, Sosyal Politikalar ve Dış Politika.

Bir anlamda, AKP'nin topluma, ülkeye, ekonomiye, siyasete, yargıya, hukuka kısaca devlet yönetimine bakışının göstergesi olan bu belgeler ilk bakışta olumlu ve yararlı mesajlar vermekte, özellikle her konunun uzman ve ilgilileriyle diyalog kurulacağı, yapılacak her düzenlemede buna titizlikle uyulacağı ve en önemlisi çoğulcu ve katılımcı bir anlayış sergileneceği vurgulanmaktadır. Bu güzel söz ve temennilere karşın, hükümet ve onu oluşturan iktidar çoğunluğu maalesef böylesi bir bilgi edinme gereksinmesi duymadan, Anayasanın 76.maddesinin ikinci fıkrasını, 78.maddenin üçüncü fıkrasını, 67.maddenin son fıkrasını değiştirmiş ve 78.maddeye beşinci fıkra eklemiş, AB uyum yasa paketi adı altında yeni ve son derece önemli bir düzenlemeyi hızlı bir biçimde meclisten geçirme çabasını göstermişlerdir.

Yine bu belgeler, dikkatlice incelendiğinde, metinlerin hiç birisinde "Cumhuriyetin Kazanımları", " Laik Hukuk" ilkeleri ve devrimlerle ilgili tek söz edilmemektedir. Geçmiş dönemlerin

çarpık, halktan kopuk siyaset anlayışının ürünü olan bu günkü iktidar, yıllardır sürdürülen sorumsuz ve tutarsız sosyal, siyasal, ekonomik ve mali politikalardan beslenerek ülke yönetiminin başına geçmiştir. Bu sonda, aydınım, çağdaşım, uygarım diyen ve akli, mantığı, bilimi kendisine rehber edinen, hukukun üstünlüğünün egemen olduğu, emeğin en yüce değer kabul edildiği, insanların yarınına güvenle baktığı özgür düşüncelerin yeşerdiği toplumsal yaşamı ve bütün bunların güvence altında olduğu "Hukuk Devleti"ni amaç edinen herkesin belirli ölçüde sorumluluğu vardır.

Sayın Başkanlarım,

Ülkemiz tarihinin en derin iç ve dış sorunlarını yaşadığı bir dönemde son derece deneyimsiz bir iktidarla yönetilmek durumuyla karşı, karşıyadır. Bu tarihi dönemde bütün kesimlerin ayrık ve farklı düşüncelerini mahfuz tutarak ulus geleceği için, elini taşın altına sokması ve iktidara yönetime yardımcı olması gereklidir. TBB bu anlayışla doğru bildiklerini duraksamadan ilgili ve yetkililere iletcek bunların amansız takipçisi olacaktır.

Bugün, Kıbrıs, Irak Savaşı, AB-Türkiye ilişkilerinde en sıcak günlerden geçmekteyiz. Hepinizin bildiği gibi, 1951 Paris anlaşması ile Avrupa Kömür ve Çelik Topluluğu olarak, başlayan daha sonra, 1957 Roma'da imzalanan Avrupa Ekonomik Topluluğu anlaşması ile gelişen ve daha sonra imzalanan Avrupa Atom Enerjisi Topluluğu ile büyüyen birlik 1986 yılında birleşerek Avrupa Topluluğu olmuş ve 1992 yılında ise adını Avrupa Birliği olarak değiştirmiştir. Türkiye bu birliğe ilk baş vuran ülkelerdendir ancak geçen süreç içinde ekonomisini, demokrasisini ve siyasetini yeterli düzeye çıkaramadığı için bu birliktelikten her an uzaklaşmıştır. Birliğin 1993, yılında

Kopenhag Zirvesinde, 1995 Madrid ve 1997 Lüksemburg zirvelerinde aldığı kararlar ülkemiz yönetimlerince yeterli algılanmamış ve bunun gereği olan reformlar yapılamamıştır. Her ne kadar Kopenhag ve Madrid zirveleri doğrultusunda "Katılım Ortaklığı Belgesi" ve "Ulusal" program hazırlanmıştır ama yeterli performans gösterilememiştir. Nitekim yakın dönem hükümetleri ve özellikle 57. ve 58.hükümetler AB Türkiye ilişkilerinde olağan üstü bir gayret göstermişler ama 12 Aralık 2002 günü Kopenhag'da AB doruğu sonuç bildirgesinde "2004 Aralık'ta toplanacak AB liderlerinin, AB Komisyonunun raporu ve önerisi temelinde, Türkiye'nin Kopenhag siyasi kriterlerini karşıladığına karar vermesi durumunda, AB'nin Türkiye ile müzakereleri geciktirmeden başlatacağı kaydedilmiş ve sonuç bildirisine ek olarak, "Tek Avrupa" başlıklı ek belgede birliğin "Türkiye'nin de içinde olduğu dönüşü olmayan bir yola-bir sürece girdiği" vurgulanmıştır. Bunun yanında Estonya, Çek Cumhuriyeti, Macaristan, Litvanya, Letonya, Malta, Polonya, Slovakya, Slovenya ve Kıbrıs Rum kesiminin müzakerelerini tamamladığı bildirilmiş, bunun anlamı bu ülkeler AB ye girmiştir. Ancak Kıbrıs Rum kesimi için kesin karar 28 Şubat'ta ertelenerek Kıbrıs sorununun çözümü gündeme alınmıştır. Öte yandan ABD eşi görülmemiş bir pişkinlik ve rahatlıkla Türk ulusunun kabul edemeyeceği öneri ve talepleri ile bizi Irak savaşına sokmak istemektedir. Türkiye'nin bu dönemde her zamankinden daha çok, akla, mantığa, diplomasiye, soğuk kanlılığa, ulusal birlikteliğe, ihtiyacı vardır. TBB ve barolar ülkenin bu gereksinmesini karşılayacak birikime sahiptir. Bu konularda çözümlerin büyük Atatürk'ün söylediği gibi "Yurtta Barış,

Dünyada Barış" ilkesine uygun biçimde çözülmesi en büyük temennimizdir.

Dinlediğiniz için teşekkür ediyor saygılar sunuyorum.

OTURUM BAŞKANI (Hüseyin Erkenci – TBB Başkan Yardımcısı)- Değerli arkadaşlarım; Başkanın konuşmasından sonra söz sırası başkanlarımıza geliyor. Biz arkadaşlarımızın çoğunu tanıyoruz, ama yeni seçimler nedeniyle tanıyamadığımız arkadaşlar da var. Bu nedenle ben, bizim geçmiş dönemlerden itibaren takip ettiğimiz bir usul var; konuşmak isteyen, söz almak isteyen arkadaşlarımız bize işaret ediyor, biz kendilerini not alıyoruz ve ondan sonra sırasıyla kendilerine söz veriyoruz.

Yalnız daha işin başında bir hususu belirtmek istiyorum: Biz bu toplantılarımızda “5 dakika, 10 dakika, yarım saat konuşacaksınız” diye bir şey söylemiyoruz. Gelen arkadaşlarımız aşağı yukarı 60 civarında, yoğun bir katılımımız var, çok sayıda arkadaşımız konuşmak isteyecektir. Bu ölçüyü makul süre olarak sizlere sunuyoruz, her arkadaşımız bu makul sürenin gereğini yerine getirir diye düşünüyorum.

Herkesin kendini tanıtma biçiminde bir önerimiz var.

(Katılımcıların isimleri okundu)

OTURUM BAŞKANI- Efendim, arkadaşlarımızı tanıttık.

Şimdi arkadaşlarıma söz vereceğim, yalnız söz vermeden önce Yönetim Kurulundaki bir arkadaşımızın bir önerisi var, o öneriyi alacağız.

Buyurun.

AYŞENUR BAHÇEKAPILI (Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu Üyesi)- Efendim, hepiniz hoş geldiniz.

Kısa bir önerim var, o da şu: Yaşadığımız bir yığın sorunun yanında, Türkiye, Türkiye halkları ve Türkiye insanı büyük bir sorunla karşı karşıya. Bu sorunu Amerika'nın Irak'a kuvvetle muhtemel olan müdahalesi ve Türkiye'nin bu müdahale karşısında alacağı tavır olarak özetleyebiliriz. Bu başka bir yönüyle "savaşa evet" veya "savaşa hayır" tavrıyla da özetlenebilir.

Dünya kamuoyunda ve Türkiye kamuoyunda savaşa karşıt duruşları hepimiz izliyoruz basından. Türkiye avukatlarının da bu konuya karşı hassas olduğuna inanıyoruz hepimiz, ama tavrımızın belirlenmesi gerektiğine de inanıyorum. Önerim şu: Hepimiz biliyoruz, savaş kabul edilemez bir şeydir. Buradan baro başkanı arkadaşlarımızın bu konuyla ilgili düşüncelerini açıklaması, bir komisyonla sadece bu konuyu kaleme alıp ve bütün baro başkanlarının imzasıyla savaşa karşıt olan duruşumuzu kamuoyuna sunma şeklinde özetlenebilir önerim.

Teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI- Teşekkür ediyoruz.

Abdullah Akçay; buyurun efendim.

ABDULLAH AKÇAY (Konya Barosu Başkanı)- Türkiye Barolar Birliğinin Sayın Başkanı ve Yönetim Kurulu üyeleri, savunma mesleğinden Türkiye Büyük Millet Meclisine seçilmiş sayın milletvekilleri, Türkiye Barolar Birliğinin sayın önceki başkanları ve saygıdeğer baro başkanları; 1996 yılından beri Konya Barosu Başkanlığı görevini yürütmekteyken, son

seçimlerde de diğer iki başkan adayının toplam oyuna yakın oy alarak, savunmanın saygınlığını koruyan ve siyasallaşmayan bir anlayışı Baroda hâkim kılan çalışmalarını takdir eden meslektaşlarımla oylarıyla yeniden seçilmiş, ancak Başkanlığı Yüksek Seçim Kurulu tarafından iptal edilmiş, seçimlerin yenilenmesi nedeniyle de 22 Aralıkta görev süresi sona erecek Konya Barosu Başkanı sıfatıyla huzurlarınızda bulunuyorum. Bu vesileyle hepinize savunma mesleği adına 'başarılı bir çalışma dönemi diliyorum.

Türkiye Barolar Birliğinin Başkanlar Toplantısı davetine önce katılmamayı düşündüm. Ancak bu iptalle ilgili keyfiliği ve hukuksuzluğu, bağımsız ve yargı erki içerisindeki eşitlik mücadelesini verdiğimiz savunmanın ve onu temsil eden baroların bu seçimler nedeniyle düşürüldüğü halleri sizlerle paylaşmak istedim.

4667 sayılı Yasayla Avukatlık Yasasında yapılan değişikliklerden biri de baro başkanlığını düzenleyen 96. Maddesinin 1. Fıkrasına eklenen, "ancak görev süresi 2 dönemden fazla olamaz" hükmüdür. Bu hükmün tasarıda yokken, hangi etkenlerle ve kimlerin gayretiyle yasaya girdiği de ayrı bir konudur. Bilindiği gibi, yasalar ve yasa değişiklikleri, yayımı tarihinden itibaren hüküm ifade eder ve geriye yürüyemez. Başka bir ifadeyle kanunların makale şamil olamayacağı prensiptir. Bu, evrensel hukuk kuralları, genel hukuk prensibi ve hukuk uygulamalarıdır. Şayet bu genel kurala karşı istisnai bir düzenleme yapılacaksa, yani bu hükmün yasa yürürlüğe girmeden önceki dönemleri de kapsayacağı veya kapsamı gerektiği düşünüldükçe yasa çıkartılmış ise, o halde özel hükümlerle veya geçici maddelerle bu hususun açıkça yasada düzenlenmesi gerekir.

Avukatlık Kanununun gerek 96. Maddesinde ve gerekse geçici herhangi bir maddesinde bu şekilde özel ve istisnai bir düzenleme bulunmamaktadır. Dolayısıyla bu halin, yasanın bu hükmünün geçmişe uygulanması, geriye yürütülmesi hukuken mümkün değildir. Bu genel ve evrensel hukuk kuralı, hukuk uygulamaları göz önüne alınarak yapılan değerlendirmeler sonucunda Avukatlık Yasasının değişikliğinden önce iki dönem ve daha fazla dönem baro başkanlığı yapmış ve şu anda da aramızda bulunan birçok baro başkanı da en son seçimlerde yeniden baro başkanlıklarına aday olmuşlar ve birçoğu da yeniden seçilmişlerdir.

Baroların ve Türkiye Barolar Birliğinin seçimleri, Avukatlık Yasasının ek üçüncü maddesiyle özel olarak düzenlenmiş ve bütün esasları belirtilmiş olup, il seçim kurulu hâkimini de seçime nezaret ve itirazları inceleyip kesin olmak şartıyla karara bağlama yetki ve görevi verilmiştir. Seçimler sonrası bir kısım meslektaşımız tarafından ilçe seçim kurulu hâkimine baro başkanlığı görev süresinin iki dönemden fazla olamayacağından bahisle seçilme yeterliliğim bulunmadığına dair itirazda bulunulmuş ve ilgili hâkim tarafından da incelenerek Avukatlık Yasasındaki boraların seçimlere ilişkin hükümleri uyarınca itiraz kesin olarak reddedilmiştir. Söz konusu kararın gerekçesinde, daha önce aynı mahiyette rektörlük seçimleri nedeniyle Danıştayda açılan davalarda kanunun geriye yürütülmesinin, yani seçilmiş oldukları dönemleri yasaların yürürlüğünden önce tamamlayanların genel kurul dışında kalmalarının ancak geçici maddeyle getirilecek ayırık bir düzenlemeyle mümkün olduğundan ve böyle bir düzenleme de bulunmadığından, seçimin onaylanmasına ilişkin kararlar dayanak yapılmıştır.

Yasalar gereğince verilen kararın kesinliğine rağmen, ilgili itiraz edenler, daha sonra il seçim kuruluna müracaat etmişlerdir. İl seçim kurulu da “ilçe seçim kurulunun verdiği kararı usul ve yasaya uygun olduğu anlaşıldığından” diye gerekçeyle itirazın reddine karar vermiştir. Buna rağmen itiraz edenler, bu kez de il seçim kurulu kararına karşı Yüksek Seçim Kurulu Başkanlığına müracaat etmişlerdir. Yüksek Seçim Kurulu, işi esastan incelemiş ve “96. Maddeye eklenen hükümle baro başkanlığı süresini en çok iki dönemle sınırlayan bu düzenleme getirilmiştir. Bu iki dönemi yasanın yürürlüğünden önce tamamlamış olanların genel kurulun dışında kalmaları, ancak geçici bir maddeyle buna olanak veren istisnai bir düzenlemeyle mümkün olup, yasada buna imkân veren geçici bir madde bulunmamaktadır” gerekçesiyle de baro başkanlığı seçiminin yenilenmesine karar vermiştir.

Yüksek Seçim Kurulunun bu kararı esastan incelendiğinde, gerekçesiyle ters düştüğü gibi, yasayı geriye yürüterek evrensel hukuk kurallarına, genel hukuk prensiplerine ve hukuk uygulamalarına da aykırı bir karar olduğu görülmektedir. Yine Yüksek Seçim Kurulunun bu kararı, usul açısından da hukuka aykırı ve açıkça kendi verdiği kararlarla çatışan bir karardır.

Yüksek Seçim Kurulunun incelemeye ve karar vermeye ve kararına dayanak yaptığı 298 sayılı Yasanın adı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkındaki Kanundur. “Kanunun kapsamı” alt başlıklı 1. Maddesi ise aynen “Özel kanunlara göre yapılacak milletvekili, il genel meclisi, belediye başkanlığı, belediye meclisi üyeliği, muhtarlık ihtiyar heyeti üyeliği seçimlerinde ve Anayasa değişikliklerine ilişkin kanunların halk oyuna sunulmasında bu kanun hükümleri uygulanır” şeklindedir. Bu nedenle 298 sayılı Yasanın 1. Maddesinde sözü edilenler dışında kalan ve fakat yargı gözetimi altından yapılması

öngörülen baro organ seçimleri için Yüksek Seçim Kurulunun kanunen görev ve yetkisinin olmaması nedeniyle de verilen karar hukuka ve yasaya aykırıdır.

Ayrıca Avukatlık Yasasının özel bir yasa olması ve baro organ seçimlerini kendi yasası içinde düzenlemesi nedeniyle, Avukatlık Yasasında Yüksek Seçim Kurulundan hiç bahsetmemesi, Yüksek Seçim Kuruluna da baro organ seçimleriyle ilgili herhangi bir görev ve yetki verilmemesi nedeniyle de verilen bu karar hukuka ve yasaya aykırıdır. Kaldı ki Yüksek Seçim Kurulu, Kastamonu ve Uşak Barosu organ seçimleriyle ilgili yapılan itirazlarda verdiği kararlarda, kendi kararlarıyla da çelişmekte ve çatışmaktadır: “Anayasanın 79 ve 298 sayılı Yasanın 14. Maddesiyle 1. Maddesi kapsamında olmadığı gerekçesiyle yargı gözetimi altında yapılan Uşak Barosu Olağan Genel Kurulu ve organ seçimlerine her ne suretle olursa olsun yapılan itirazın kesinlikle nedeniyle reddine” şeklinde karar vermiştir.

Yüksek Seçim Kurulu kararının evrensel hukuk kuralları, genel hukuk prensipleri ve açık yasa hükümlerine rağmen, birbirine tamamen zıt olmasını hukukçu olarak kabul etmemiz mümkün değildir. Yüksek Seçim Kurulu, kararlarının kesinliği ve bu nedenle yeniden bir hukuki incelemeye kapalı olması sebebiyle çok önemli bir hukuksal gücü elinde bulunduran ve hukuk devleti için önemli bir Anayasal kurum olmasının sorumluluğunu taşıması gereken, ancak son zamanlarda verdiği kararların hukukiliği ve objektifliği tartışılan bir kurum haline gelmiştir. Bu kararlar birlikte, ortaya yıllardır mücadelesini verdiğimiz savunmanın saygınlığı ve yargı erki içerisindeki eşitlik mücadelemizi sarsan, Türkiye Barolar Birliği ve barolar camiasında kaosa neden olacak vahim sonuçlar çıkmıştır.

Bu karardan sonra iki dönemden fazla baro başkanlığı yapmış ve itiraz edilmemeleri nedeniyle seçilerek görevlerinin başında bulunan çok sayıda değerli ve başarılı baro başkanımızın durumu da şu anda tartışılmaktadır. Türkiye Barolar Birliği ve baroların seçimlerinin yapılmasındaki bu olumsuz anlayış ve bu yolun açılmasıyla Avukatlık Yasasındaki ifadesiyle bundan sonraki seçimlerin hâkimin nezaretinde değil, yargı vesayetinde yapıldığı gerçeği ortaya çıkmaktadır.

Birçok baromuzda savunmaya karşı tutum ve davranışları nedeniyle yargıçlarla baro ve savunma adına daha önce yaptıkları mücadeleleri dolayısıyla seçimlere katılan ve seçim kazanan meslektaşlarımıza karşı bu yargıçların kanunsuz ve keyfi kararlar vermeleri sonucu doğmuştur. Sözelimi Gümüşhane Barosu başkanlık seçimini iptal eden yargıç, en çok ikinci oy alan adayı başkan olarak atamıştır. Bu anlayışla seçim dönemi, atama dönemine dönüşmüştür. Normal seçim dönemi olan ekim ayından bu yana iki ay geçmesine rağmen, yoğun seçim itirazları ve seçim iptalleri nedeniyle birçok baromuzda seçimler ya yeni yapılmış ya da hâlâ seçim süreci yaşanmaktadır. Bu arada geçen süreler, iki yıllık görev dönemlerinden çalınmış sürelerdir. Dolayısıyla bundan böyle baroların görev sürelerinin 3 veya 4 yıla çıkarılması, baro başkanları ilk toplantısının da bu durum nazara alınarak seçimlerden 4 ay sonra yapılmamsının daha doğru olacağı, bir gerçektir.

Sübjektif değerlendirmelerin hâkim olduğu bir anlayışla barolar üzerinde kurulmaya çalışılan bu yargı vesayetine karşı “bana dokunmayan bin yaşasın” mantığıyla hiçbir avukatın, baroların ve Türkiye Barolar Birliğinin seyirci kalmaya ve duyarsız davranmaya hakkı olmadığını, bu hukuksuzluğa ve vesayete karşı yasal tedbirlerle birlikte, gerek medya ve gerekse

İlgili kişi ve merciler nezdinde girişimlerde bulunmasının gerektiğine savunma adına inanıyorum. Artık savunmanın savunulması ifadesinin literatürümüze girdiği bir dönemde, savunmanın yargı içindeki olması gereken konumunu içine sindiremeyen anlayışlara karşı yürütülmesi gereken bu hak arama mücadelesinde bireysel ve kurumsal anlamda birlik ve beraberlik içinde hareket etmemiz gerekmektedir.

Demokratik bir ortamda, demokratik bir seçimle göreve gelip, keyfi ve hukuksuz bir kararla aranızdan ayrılmanın derin üzüntüsünü yaşıyor, Türkiye Barolar Birliği başta olmak üzere, baroların tüm organlarına seçilen meslektaşlarımın da böyle bir hukuksuzluğu ve keyfiliği yaşamamasını gönülden diliyor, bu duygu ve düşüncelerle hepinizi saygıyla selamlıyorum.

OTURUM BAŞKANI- Teşekkür ediyoruz Sayın Akçay.

Efendim, şimdi söz sırası Adana Barosu Başkanımız Sayın Necati Erdem'de.

Buyurun Sayın Erdem.

NECATİ ERDEM (Adana Barosu Başkanı)- Değerli Birlik Başkanım, değerli Yönetim Kurulu üyeleri, sayın milletvekillerim, önceki dönem Barolar Birliği Başkanımız ve değerli baro başkanı arkadaşlar; sözümü çok fazla uzatmadan, Sayın Barolar Birliği Başkanımızın gündeme getirdiği birkaç konu üzerine görüşlerimi bildirmek için geldim. Bu arada öncelikle bu dönem baro başkanlığına seçilen 4 tane hanım arkadaşımızı da kutluyorum.

Değerli başkanlar; staj eğitimi veren kaç tane var, tam bilemiyorum, ama bizim sayı itibarıyla haftada iki gün düzenli

olarak uyguladığımız staj eğitim programlarımız mevcut. Yasanın yürürlüğe girmesinden önceki dönemde tüm baroların finansal yönden büyük sıkıntıları mevcuttu. Yeni yasayla beraber de bugüne kadar baroların bütçesine aktarılan herhangi bir kaynak mevcut değil. Ancak bütün bunlara rağmen özveriyle, birtakım uygulamalardan kısıntılar yaparak veya gereğinde cebimizden koyarak bu eğitim programlarını, etkinlikleri yürütme konusunda sonsuz gayretler içinde olduk, yetişemediğimiz yerlerde diğer barolardan destek almaya özen gösterdik. Bu konuda bize en çok destek veren de Ankara Barosu ve şu anda Baro Başkanı olan Sayın Semih Güner'e de tekrar teşekkür ediyorum.

Bugüne kadar beklediğimiz bu vekalet pullarından aktarılacak paraların başka bir birime, sigorta konusuna aktarılması gündeme gelince, benim iki yıldan beri, önceki dönemde yaptığım birtakım planlarım şu anda suya düşmüş gibi hissettim, birazcık burkuldum, ne yapacağımı bilemedim, ama bu konuyu da tartışmaya açmanın yararlı olacağına inanıyorum.

Ben geçen dönem içerisinde baroma kayıtlı tüm avukatları en azından ferdi kaza sigortası kapsamına aldırabilmek için kişi başına 7 milyonluk bir prim ile ve bunu da 8 ayda ödemek koşuluyla bir anlaşma yapmış olmama rağmen, avukatları bu olayın içerisine çekemedim. Konuşmada Vakıftan söz edildi, 50 bin civarındaki avukatın bulunduğu bir ortamda tahmin ediyorum 500 kişi mi, çok cüzi bir miktarda arkadaşımız buraya meylettiler. Ben, bir şirketin bölge olarak 15 yıllık sigorta müşavirliği yapıyorum, hukuk müşavirliği yapıyorum; yaş, cinsiyet, bunların hepsi sorun haline gelecek. Artı meslektaşlarımızda sigorta anında mevcut hastalıkları da sorun yaratacaktır. Bunların çok detaylı tartışılması gerekir. Bunlar yerine vakfı harekete geçirmek veya "nasıl diğer bankaların özel emeklilik sandıkları mevcut, 50 bin

avukatın SSK'ya yatıracağı prim yerine, böyle bir sandık oluşturularak bu sandığa para yatırmaları sağlanabilir mi?" diye bir soru işareti geldi. Bu konularda bir araştırma yapılıp tartışılır ise, tahmin ediyorum daha uygulamaya yönelik ve destek görececek bir eylem olacaktır.

Değerli meslektaşlarım; barolar olarak şu anda yaşadığımız en büyük sıkıntı, cezaevlerindeki arama konusu. Üçlü protokolün iptali nedeniyle açılan davanın reddi üzerine ceza üzerinde bu karardan önceki uygulamalar daha arttırılarak devam ediyor. Elle arama yapılmayan bir kısım cezaevlerinde şu anda elle arama yapılmaya başlandı ve birçok cezaevi personeli veya jandarma eri karşısında meslektaşlarımızın onuru kırılmakta. Barolar Birliğinin bu konuya özellikle çok acil, hatta Barolar Birliği tarafından hazırlanacak bir acil eylem paketiyle bu konuların gündeme getirilmesi ve hükümetle, yetkili bakanlıklarla derhal görüşme sağlanmasını arz ediyorum.

Yönetmelikte yapılması düşünülen değişikliklerden bir tanesi de hakem kurulu giderlerinin baro bütçesi tarafından karşılanamaması. Burada hakem ücretlerinin arttırılmış olmasının barolara bir katkısı yok. Biliyorsunuz bundan yüzde 11 kesinti yapılıyor, ama bizim orada en az bir personelimiz, kırtasiye giderleri ve saire hepsi bizim üzerimize yükleniyor. Bunun yerine, harçtan muaf olarak yapılan bu yargılama, verilen karar miktarında belli bir oranın baroya aktarılması konusunda yönetmeliğe bir madde eklenmesi gerektiğini düşünüyorum. Daha önceki kanunda, "Barodan seçilecek hakem kurulunun vereceği kararda, karara bağlanan müddeabihin yüzde 10'u hakem heyetine ve baroya bırakılır" diye bir kural vardı. Bunun

yönetmelikte ek bir madde olarak düzenlenmesi gerekiyor diye düşünüyorum.

Değerli başkanlar; Barolar Birliğinin İnsan Hakları Komisyonu, bugüne kadar bildiğim kadarıyla bölgesel toplantılar düzenlemedi. Barolar Birliğinin İnsan Hakları Merkezinin, Barolar Birliğinin hem meslek etiği konusunda, hem de insan hakları konusunda bölgesel toplantılar yapması gerektiğine inanıyorum ve bunu öneriyorum.

Bunlar dışında avukatlık ücret tarifesinin 11. Maddesinde yapılan bir yanlış yazılım vardı, Sayın Şahin beye ben dün ilettim onu, ama sizlerin de bilgisi olsun. Orada “parayla değerlendirilebiliyorsa” kelimesi var, o “değerlendirilemiyorsa” olması gerekiyordu. Uygulamada bu tür yanlışlıklar ortaya çıkmasın diye bunu da vurgulama gereği duyuyorum.

Değerli arkadaşlar, staj eğitimi konusunda şunu söylemek istiyorum: Biz kendi bölgemizde birkaç baro başkanıyla hemen görüşmeye, diyaloga başladık ve bu staj eğitimlerini merkezi olarak yakın olan değişik illerde belli periyotlarla yürütme kararına vardık ki bu sebeple bu staj pullarından bize aktarılacak kaynağın önemi çok fazla. Artı ben Adana’da 5 dönüm bir yer aldım; belediyelerin desteğiyle oldu bu, iki belediyemizin desteğiyle oldu. Ben buraya staj eğitim merkezi kurma projem var, arsam hazır, projem hazır, şu anda ben temel atma pozisyonundayım. Bu sebeple de çok ısınmamış bir konuya elimde benim yaptığım hesaba yönelik bir finansman bölümünün aktarılmasını barom adına uygun görmediğimi ben üzülmekle ifade etmek istiyorum burada.

Sayın Başkan Abdullah beyin olayına gelince, gerçekten burada inceledim ben dosyasını, Yüksek Seçim Kurulunun bir çifte standart içerisinde olduğunu görüyorum ve bu şekilde olan

diğer arkadaşlarımız da bir süreye tabi olmadan tedirgin olarak görevlerini yürütecekler veya böyle bir itiraz olmadı, Abdullah beyin başına geldi burada, yani bu yasanın kurbanı oldu, o pozisyonda görüyorum. Sayın milletvekillerimiz de burada, Yüksek Seçim Kurulunun nasıl etkilenebileceğini bilemiyorum, kararları kesin olduğu için, ama bu konunun gündeme getirilmesi, tartışılması gerekir, bu adaletsizliğin ortadan kaldırılması gerekir diye düşünüyorum.

Ayşenur hanımın teklifine gelince, biz Adana'da savaşa hayır diye diğer meslek odaları ve kuruluşları platformu oluşturduk ve burada bir deklarasyon yayınlandı. Buradaki ifademiz, sadece savaş olarak değil, "teröre ve savaşa hayır." Tüm hukukçular, insan haklarına saygılı, demokratik bir düzenin takipçisidirler, hukuk devletini savunurlar ve bu sebeple de bütün hukukçular teröre de savaşa da demokrasiye aykırı her türlü uygulamaya da karşıdır görüşündeyiz ve bu konuda da burada çıkacak bu şekilde deklarasyonun altında da biz imzamızı atarız.

Hepinize saygılarımı sunuyorum.

OTURUM BAŞKANI- Teşekkür ederiz Sayın Başkan.

Söz sırası Ankara Barosu Başkanı Sayın Semih Güner'de.

Buyurun Sayın Güner.

SEMİH GÜNER (Ankara Barosu Başkanı)- Türkiye Barolar Birliğinin Sayın Başkanı, Türkiye Barolar Birliğinin önceki başkanları, değerli başkanlarım, sevgili meslektaşlarım ve meslek örgütümüzün en üst düzeylerinde görev alarak şimdi bizi Parlamentoda temsil eden değerli üstatlarım; konuşmama,

Türkiye Barolar Birliğinin bu toplantıyı düzenlemesi nedeniyle gösterdiği yakın ilgiye teşekkür ederek başlamak istiyorum. Yaklaşık yüzde 60'ının değiştiği bir ortamda baro başkanlarıyla bizi en kısa sürede buluşturdıkları için kendilerine Barom ve şahsım adına teşekkür ediyorum. Başkanlarıma “hayırlı olsun” diyorum, iki yıllık görev süremiz içinde etkin, kalıcı çalışmalar yapma dileğimi yineliyorum. Birlikte çalışmaktan, Ankara Barosu olarak sizlerle birlikte proje üretmekten, mesleğimize katkıda bulunmaktan onur duyacağımı da yine Barom adına iletmek istiyorum.

Değerli milletvekillerim; siz bu meslek sorunlarını en iyi bilen kişilersiniz. Engin birikiminizle şimdi çok daha farklı bir göreve geldiniz. Bu göreviniz süresince bizi yalnız bırakmayacağınızı, bizimle birlikte meslek sorunlarını Parlamentaoya aktarmada hiç duraksamayacağınızı adım kadar emin olarak biliyorum. Sizlere şimdiden yine Barom ve şahsım adına teşekkür ediyorum.

Ülkemizin üzerinde galiba kış mevsimi nedeniyle bulutlar var, uçaktan bakınca karanlık gözüküyor, ama dağılır bunlar. Genel seçimler yapıldı ve demokrasimizde 1950'li yıllardan bu yana bir ilki gerçekleştirdik. Söylenildi, ama bu kadarı beklenmiyordu, demokrasinin güzellikleri galiba bunlar. Değerli meslektaşlarım; seçimler yapıldı, halkımız, değer verdiğimiz halkımız iradesini ortaya koydu, bizim buna saygı duymamız gerekiyor, hepimiz de duyuyoruz zaten.

Ben, bu aşamada, göreve geldikten sonra Yüce Atatürk'ün huzuruna çıktığımda, Yönetim Kurulu arkadaşlarım ve seçilen arkadaşlarımla birlikte deftere şu notu düştüm, bunu sizinle paylaşmak istiyorum: “Ankara Barosu, 20 Ekim 2002 tarihinde 57. Genel Kurulunu yaptı. Bizleri devrimlerini korumak, insan haklarını savunmak, hukukun üstünlüğünü egemen kılmak için

görevlendirdi. Şimdi huzurunuzdayız, sizden aldığımız feyiz ve güç ile emanetini sonsuza değin taşıyacağımızı bilmenizi istiyoruz. Ankara Barosu, önceden olduğu gibi, bundan sonra da cumhuriyetin temel ilkelerine, uygarlık ölçütü olan devrim yasalarına sahip çıkarak, korunup gelişmesi için uğraş verecektir. Bu duygu ve düşüncelerle üstlendiğimiz görevi ödünsüz bir biçimde sürdürmeye ant içiyor, ilke ve devrimlerine olan bağlılığımızı yineliyoruz.”

Değerli meslektaşlarım, aşağı yukarı, hiç aşağı yukarıya da gerek yok, hepinizin Atanın huzuruna çıktığında bunu yazacağından eminim. Bu, barolarımızın ülke sorunlarına, Baromuzun rejime bakış açısıdır. Bunu konuşmamın başında vurgulamak istiyorum, burada birleşirsek gerisi çok kolay gelecek. Ayrıca hiç endişe etmeye gerek yok; ülkemizin oturmuş, kalıcı iç dinamikleri var, bunlardan biri de bizleriz.

Siyasal iktidarın daha işin başında çelişkilerini görüyorum. Başkanım değindiler; “sivil toplum örgütleri” diyorlar, ama ben o kısmını bırakıyorum, ben orada değilim, ilgili kurum ve kuruluşlar olarak o sözcükleri algılamak istiyorum, “danışacağız, tartışacağız, katılımlarını alacağız ve adeta ülke yeniden yapılanacak.” Çok güzel şeyler, katılmamak mümkün değil, beklentimiz bu. Bu noktaya gelirsek her şey çok kolay, çok güzel düzelecek, kısa zamanda düzelecek. Ancak bakıyoruz ki en temel konularda ve yine Başkanım değindi temel bir hazırlık yapılmadan, çok kısa sürede yapılan çalışmalarla temel konularda değişiklikler yangından mal kaçırmaya -altını çiziyorum- yapıyor. Hani nerede danışma, yok mu bizim söyleyeceğimiz; var. Bizler, barolar, Türkiye Barolar Birliği, bu ülkede hukukun korunması

için görevlendirilmiş tek, ama tek organ bana göre, onların söyleyeceği çok şey var, birikimi de var.

Bunu bir yana koyuyorum; dönüyorum, Türkiye Büyük Millet Meclisinin Sayın Başkanı, seçildiği ilk günlerde bir dayatmayla geliyor ülkenin huzuruna. Bundan endişe duyuyorum, bu dayatmalar sürerse bu ülke nereye gider; bir Baro Başkanı olarak endişelerim var. İşte Anıtkabir'e yazdığım yazının güncelliği karşımıza çıkıyor.

Devam ediyorum: 5. Uyum Paketinin 3. Maddesiyle af getiriliyor. Af daha bir yıl önce çıktı. Âdeta insanları sokakta topladılar, üniversiteye getirdiler, şöyle böyle gerekçelerle -ve hepsi de başarısız oluyor, onu da ilave edeyim- geçirdiler. Şimdi gelen af ne? Zaten affedilecek kimse kalmadı, affedilmeyen bir tek zümre var; o da Sayın Büyük Millet Meclisi Başkanının koyduğu tavrın uzantısını sürdürenler.

Başkanlarımız; biz hukukçuyuz, biz avukatız, kimsenin özel hayatlarına karışma haddimiz yok, hakkımız da yok, düşüncemiz de yok. Ancak bu başörtüsü simge olarak, devletin temel niteliklerine karşı bir kalkışma olarak getirilirse, işte o zaman orada durmamız gerekiyor. Evet, "bulut" dedim, bulut geçecek.

AB'ye girme konusuna geliyorum, kıyamet kopuyor; kopmasın. Eğer yoğun işlerinizden fırsat bulursanız, Kurtuluş Savaşındaki günlerimizi okuyun, Şevket Süreyya Aydemir'i okuyun, ferahlırsınız, ben bunaldığımda öyle yapıyorum. Ülke o günlerde bugünkünden çok daha kötüydü, düşmana atacak mermimiz yoktu; ama biz o emperyalist güçlere karşı ülkede bu bağımsızlık savaşını verdik, bundan sonra da veririz, telaş edecek bir şey yok. Bence almamaları da bir bakıma güzel, üzülmiyorum bundan, bunu paylaşmak istiyorum sizinle. Bakın, AB'ye girmek, Atatürk'ün gösterdiği bir hedef, çağdaş uygarlık düzeyine ulaşmak

olduğu için istiyorum, yoksa Asya'dan çıkıp Avrupa'da oturmak için istemiyorum bunu. Atatürk bize bu hedefi çizdi, yürümemiz gerekiyor; AB olur, başkası olur, ama yürümemiz gerekiyor, yürüyeceğiz de. Bizi AB'ye almadıkları için üzülüyorum, almamaları da çok iyi oldu.

Bakın, birkaç konuyu sizinle paylaşmak istiyorum: Değerli meslektaşlarım; dile getirildi, yıllardır bu toplantılarda hep dile getiriliyor: Üst arama konusu. Sizler, savunmanın etkin temsilcileri olarak, olmazsa olmaz temsilcileri olarak cezaevine girerken AB normlarına uygun girebiliyor musunuz? Peki bunları düzeltmeden nasıl gireceksiniz, hangi yüzle gireceksiniz oraya? Bunları sorgulayalım.

Devam etmek istiyorum, ben bu konuda çok rahatsızım bir Baro Başkanı olarak; bayan meslektaşlarım kapımdan içeriye girdiklerinde yüreğim ağzıma geliyor, “şimdi acaba hangi değerli meslektaşımın üstü arandı, cinsel tacize uğradı” diye. Kendilerinden özür diliyorum, af diliyorum; çok yakında en mahrem yerlerine dahi o görevlilerin el sokacağından endişe duyuyorum. Bu yetmiyor, farklı bir uygulama başlattılar; -çok endişe duyuyorum bu mesleğin geleceğinden- tutanak tutuyorlar. “Yavuz hırsız, ev sahibini bastırır” mantığıyla onurunu korumaya çalışan o hanımefendilere tutanak düzenleniyor artık, sistemli bir biçimde ve ilave etmek istiyorum: Ülkemizde savunma sistemli olarak küçültülmek isteniyor, örselenmek isteniyor, buna dikkatinizi çekmek istiyorum.

Artık bu konuda duraksayacak hiç zamanımız yok. Bu toplantıları böyle 5'er, 10'ar dakikalık söylemlerle yapmayalım, gündemli toplanalım diyorum başkanlarım ve biz o gündemli toplantıda yaşadığımız sorunları tartışalım, komisyonlar kuralım,

alt kurullar kuralım, tekrar toplanalım, ama sonuca gidelim. Artık istiyorum ki AB'ye gireceksek eğer, erkek meslektaşlarım o kapıdan çorapla yürüyerek geçmesinler; yakışmıyor bu bize beyler, hanımefendiler. Değerli üstadım, önceki dönem Denizli Baro Başkanını, bu konuda verdiği onur savaşından dolayı kutluyorum, teşekkür ediyorum, yapamadığımızı yaptığı için tekrar teşekkür ediyorum.

Ancak üzüntü duyuyorum, neden? Dün Bükreş'teydim, Ankara Barosuna verilen kurumsal görev nedeniyle Karadeniz Barolar Birliğinin Genel Sekreteri olarak Bükreş Barosu Başkanıyla, Sofya Barosu Başkanıyla görüşme yapmaya gittim; diğerlerini saymıyorum, Yunanistan da vardı, masaya oturduk. Onların bildiğimiz hukuk sistemlerini yeniden sorguluma imkânını gördüm, olanaklarını tarttım ve emin olun, bütün içtenliğimle söylüyorum ki bir değil, iki değil, on kat ilerideyiz onlardan. Ama gelin görün ki onlar AB'ye gidiyor, biz belirsiz tarihler için uğraş veriyoruz burada ve ilave ediyorum: Sistem gereği onlardan biri veto ederse, siz daha çok yıllar gidip geleceksiniz o kapılara.

Değerli meslektaşlarım; AB'ye ilişkin sürecin başladığından iki-üç ay önce Parlamentonuzu toplar, birtakım yasaları alalacele, tartışmadan geçirmeye kalkarsanız, tarih verilecek günden 10 gün önce kapı kapı dolaşarak, el sıkarak, gözünün içine bakarak ve bazı durumlarda İstanbul'umuzun bir semtinde yaşayanların tavıyla tavır koymaya kalkarsanız, daha çok üzülürüz.

Kıbrıs konusuna değinmek istiyorum: Belki de ulus bilincinin gelişmesi için hayırlı olmuştur üstatlarım. Biz Ankara Barosu olarak bu konuda iki yıldır uluslararası ve ulusal anlamda birçok toplantı yaptık. Bir zaferi kazanmak için, onun planlamasını yapmak lazım, onun çabalarını ortaya koymak lazım. Biz ne

yaptık? Bu arz ettiğim görev nedeniyle çok değişik tarihlerde ve biraz da fazlasıyla Kıbrıs'a gidip geldim; oradaki halk bizi işgalci görüyor ve meslektaşlarım, halkın da ötesinde, hukuk kurumlarının başkanları ve üyeleri, -en canlı tanığı Sayın Özok, Sayın Hakkı Süha Okay- bizi yasalarını oraya enjekte eden işgalciler gibi görüyorlar, “hayır, bizim yasalarımız iyi” diyorlar. Burada bazı çelişkiler var, bunları aşmanız gerekir. Biz 1974 yılında Kıbrıs'a çıktık, eğitim anlamında ne yaptık, ulusal kültürü oraya taşıma anlamında ne yaptık; hiçbir şey yapmadık, görüyorum bunu. Ondan sonra da dayatmayla, olmaz böyle şeyler. Bunları sorgulamamız lazım, bunlardan üzülmemelim, bunlar ciddi konular, bizim de eksiklerimiz var bu konuda. Ülke çıkarlarını ön plana getirerek uluslararası konuları ulusumuzun beklentilerine, bağımsızlığına, hakkettiği düzeye uygun sorgulamamız gerekiyor.

Vaktimiz dar, hemen meslek sorunlarına geçmek istiyorum: Önce bina yapımıyla başlayacağım, zannediyorum çok açık olmasa da bu toplantının temel gündem maddesi bu. Hemen belirtmek istiyorum üstatlarım, başkanlarım; Ankara'da bir avukat evinin veya bu nitelikte bir binanın yapılmasını düşünen, sorgulayan, araştıran, planlayan, yer bulan, her türlü bürokratik engelleri aşır tapusunu alan başta Türkiye Barolar Birliği Başkanı Sayın Özok ve Yönetim Kuruluna, ayrıca bu konuya emeği geçen tüm meslektaşlarıma şahsım ve Barom adına sonsuz, ama sonsuz teşekkürlerimi arz ediyorum. Çok büyük, düşünülmesi dahi insanı heyecanlandıran bir ilki gerçekleştirdiler. Bununla çok ciddi kazanımlarımız oldu ve olacak, bunda hiç duraksamıyorum.

Yıllarca beklediğimiz bir düş gerçekleşiyor, çok sevinçliyim bu konuda. Ancak bu etkinliği, bu güzel eseri nasıl yapacağız? Orada

birazcık, ama birazcık beni bağışlayın lütfen, endişelerim var veyahut sıkıntım var, küçük bir sıkıntım var. Sayın Adana Barosu Başkanı, bunu biraz dile getirdi, ben daha fazla açmak istemiyorum. Bildiğiniz gibi, yönetimlerin temel işlevlerinden biri de yazılı hukuk kuralları koyarak standardı, objektifliği yakalamaktır, kurumlar ancak böyle büyür. Biz, 2001 yılında bu mutluluğa ulaştık; yoğun çabalarla 7 temel konuda yönetmelik çıkardık. Biz o yönetmelikleri kâğıt üzerinde kalsın diye yapmadık, biz o yönetmelikleri mesleğimizin 2002 ve daha ilerisi için bakış açısını ortaya koymasına için bir bakıma yaptık, güncel işleyişi de aradan kurtardık.

Staj-Kredi Yönetmeliğinin 23. Maddesini size ilgili boyutuyla arz etmek istiyorum: “Ocak ayı sonunda bir önceki yılın kesin hesabı çıkarılır, yeni dönem pul bedelinin ve olası kredi istekli stajyer sayısının da belirlenmesinden sonra arta kalacağı anlaşılan miktarın yüzde 25’i Türkiye Barolar Birliğinin hesabına, yüzde 30’u da barolar arasında eşit olarak paylaştırıp baroların hesabına yatırılır. Kalan miktar, hesabı yapılan yıl sonu itibariyle baro levhasına kayıtlı avukatlar sayısına oranlanarak baroların hesabına yatırılır.”

Başkanım çok güzel değindiler, geldik 2002’nin sonuna. Sayın Başkanım, sayın Yönetim Kurulu üyeleri; nerede Ankara Barosunun parası? Bu madde, barolara bilinçli olarak para akışını sağlamak için konuldu, o günkü tartışmalardan belleğimde kalan. Neydi o? Mesleğimizin geleceği, ama altını çiziyorum, tek geleceği, aramıza katılacak arkadaşlarımızın onursal mesleğimizin bilinciyle yetişmeleri, ilk adımlarını atmaları. Bunun yöntemi, eğitim; en nitelikli, en sağlıklı ve kalıcı staj eğitimini vermek. Eksiğimiz ne; para. Paranın kaynağı ne; sizin cebinizden, iş sahiplerinin cebinden sizin aracılığınızla çıkan pul paraları.

Düşünüyorum, acaba ben mi yanlış düşünüyorum; bana yardımcı olun. Staj eğitimi tamam mı ülkemizde, artan bir para mı var da biz başka bir kaynak arıyoruz; hayır. İşte Sayın Başkanım söyledi, yağmur gibi Ankara'ya stajyer yağıyor; şu anda 800, aralık sonuna kadar daha gelecek, kaç olacak bilemiyorum. Benim param kalmadı başkanlarım, çok zor durumdayım. Onur duyarak yaptığım bir görevi nitelikli yapmak için en az 50 meslektaşım la gecesini gündüzüne vererek yaptıkları bir uğraşı niteliklerinden ödün vererek sürdürme niyetinde değilim. Gerekirse meslektaşlarımdan borç para alacağım, gerekirse bankalardan faizle kredi alacağım, o inandığım ilke uğruna savaş vereceğim, yürüyeceğim o yolda. Ama beni el açmaktan lütfen kurtarın; para orada bekliyor, faiziyle katlanıyor.

Bizim bir yerden başlamamız gerekiyor başkanlarım. Avukatlar aç değil, açıkta değil, iyi koşullarda değil, hepsine katılıyorum, hepsi için projelerim var, hepsi için sizinle yürürüm, sonsuza kadar yürürüm. Ama gelin, şu eğitim konusunu gerektiği gibi ciddiye alalım birlikte, sonra vicdan azabı çekeriz. Kötü meslektaşlarımız aramıza katıldığında, kötü demek yanlış bir sözcük oldu, iyi hazırlanmamış meslektaşlarımız aramıza katıldığında, bunlarda bizim de sorumluluğumuz olur. Gelin bu sorumluluğu paylaşalım, kaynağı da var ve istirhamım şu, önerimi getiriyorum: Sayın Başkanım, yönetmeliği aynen uygulayın. 2001 ve en kısa zamanda 2002 yılı için Ankara Barosuna tahakkuk edecek olan ücreti istirham ediyorum, size uygulanan yasal faiziyle lütfen Baromuza gönderin. Ben bundan eminim, teşekkür ederim, alkışlarınızla düşüncemi paylaştığımızı görüyorum, mutlu oluyorum.

Hemen bir başka konuya geçeceğim: Zamanımız çok dar, ama bunları sizinle konuşmak zorundayım; baro hakem kurulları konusuna geliyorum. Ben, şahıs olarak 2001 yılında yapılan değişikliği mesleğimizde devrim olarak kabul eden bir meslektaşınızım ve üstatlarım, bu devrimi bize sağlayan önceki ve şimdi görevde olan Türkiye Barolar Birliğine her zaman, ama her zaman en kalbi teşekkürlerimi, şükranlarımı arz ettim, arz ediyorum. Aklımıza, hayalimize gelmeyen bir yasal değişiklik gerçekleşti. Bu yasal değişikliğin gerçekleşmesi için 1978 yılında Ankara Barosu Genel Sekreteri olarak görev aldığımda başlamıştım, nasip şimdi oldu ve bana da Baro Başkanı olarak o değişiklikleri uygulama fırsatını verdi. Ancak aynı zamanda bir görevim var, koruma görevim de var benim, kazanımları korumak zorundayız.

Hakem konusuna değinmek istiyorum; baro hakem kurullarıyla ilgili endişelerim var, bunu sizinle paylaşmak istiyorum: Çok iyi biliyorum, bana geldiler, görüş almak istedikleri için çok iyi biliyorum; bunu hazmedemeyen, -biraz önce değindim- savunmayı küçültmek isteyenler var ülkemizde, işte onlardan bu kazanımı hazmedemeyenler var ve baro hakem kurullarının açığını bekliyorlar; “İşte verdik, ağzınıza, burnunuza bulaştırdınız” diyecekler, hemen almak için girişimleri başlatacaklar. Anayasa Mahkemesine dava açmak için bir-iki somut olay bekliyorlar; yargıdan çıksın, yargı paçavra haline getirsin verdiğimiz kararları, onu dayanak yapacaklar, “İşte hak arama, hak arama; buyurun” diyecekler. Bu bir endişem, belki de bir varsayım, abartılı bir varsayım da olabilir, ama kazandığımı kaybetmek istemiyorum.

Ne yapmamız lazım; çalışmamız lazım. Nasıl; hakemlerimiz hâkimliğin veya yargılama yöntemlerinin kürsüde oturan tarafı

olarak eğitimine almadan, bir gecede hakem oldular ve biz, aynı gece yargıçların elindeki dosyaları aldık, “buyurun beyler” dedik, “Allah kolaylık versin.” Ankara Barosu için biliyorum, bir anda 230 tane dosya masanın üzerine yığıldı. Altyapı yok, birikim yok, yöntem yok; yönetmelik çıkmış, tartışmalar var, -konu açıldığında, daha sonraki bir ortamda endişelerimi arz edeceğim- “Buyurun yargılayın” âdeta “Türk Milleti adına yargılayın” diyoruz. Yargılayacağız, bizim engin hukuk nosyonumuz var, bizler hukuk kurallarını üreten ve uygulayan kişileriz, aşarız bunları. Aşarız, ama biraz da bu meslektaşlarımızı bir araya toplamamız, konuşmamız, tartışmamız, bilgiyi paylaşmamız lazım. 1, 5 yıl geçti, var mı böyle bir girişim? Herkes yönetmelik ve yasa doğrultusunda kendi bildiğini okuyor. Endişem var ve öneriyorum: Ocak ayında Birliğimiz, 74 baromuzda görev yapan değerli hakemlerimizi, uygun görürlerse yargıç kökenli hakemlerimizi de Ankara’ya veya başka bir yere davet etsinler ve biz olası sorunları, birikimleri orada paylaşalım. Eğer bize görev verirlerse, onur duyarak bunu yerine getiririz, hazırlıklarımız hepsi tamam.

Değerli başkanlarım; zaman geçirmeden ele almamız gereken bir başka konu, meslek kurallarımız. Meslek kurallarımız bildiğiniz gibi 1971 yılında çıktı. İddia ediyorum, incelediğim için iddia ediyorum; o günün ve olabildiğince bugünün en uygar meslek kuralları. Ciddi bir aksama yok, teslim ediyorum. Ancak yasamız yarıya yakın oranda değişti, 7 tane yönetmelik çıktı ve avukatlık mesleğindeki bakış açısı 71’dekinden çok farklı bir düzeyde. Aramıza iç hukuk olmasa bile, dış hukuk boyutuyla yabancı avukatlar geldi, kapı açıldı. AB’ye girersek, ilgili direktif gereği çok kısa bir süre sonra iç hukuka da gelecekler. Bu bakımdan “iyi ki girmedik” diyorum. Bizim de oturup,

mesleğimizi boyutlandırdığımız en temel belge olan ve güzel bir tesadüf eseri, sizlerin tek başınıza yapma şansına sahip olduğunuz tek metin olarak meslek kurallarımızı güne uyarlayalım. Ben, Ankara Barosu Başkanı olarak hâlâ gençlerin adını bile unuttukları, bilmedikleri gıyap kavramı olan bir meslek kurallarını uygulamak istemiyorum. İstirham ediyorum; 2003 yılında Trabzon’da yapılacak olan Genel Kurulumuzda bu konuyu gündeme getirelim, daha fazla zaman kaybetmeyelim.

Anayasa değişikliği gündemde. Paket dediler, paketçikler haline geldi, “böl, parçala, yönet” kuralını uyguluyorlar galiba. Ama ben yine Anayasa değişiklikleri diyorum ve bu arada baroların ve Barolar Birliğimizin Anayasa değiştirilirken istekleri olması çok doğal, onları bugün burada başkanlar bildirisi olarak yürütmeye, ilgili birimlere ve kamuoyuna duyuralım. Bu öneriler, bizim bireysel önerilerimiz değil, avukatlığın ülkede daha iyi yapılması için öneriler de değil; bunlar, ülkemizdeki hukuk kurallarının daha iyi uygulanabilmesi için, denetlenebilmesi için yürütmenin ve yasamanın getirilmesi gereken en acil önlemler diye düşünüyorum. Barolar Birliğine teşekkür ediyorum, hocalarımıza hazırlattıkları pakette Türkiye Barolar Birliğine veya avukatlara diyorum, Anayasayı iptal davası, Anayasa yargısını çalıştırmak için iptal davası yöntemini getirdiler, bunun yaşama geçmesi lazım.

Devam ediyorum: Avukatların yargıçlarla ilgili seçim yapan, özlük haklarını konuşan kurulda yer alması gerekiyor. Kürsünün bu tarafını en iyi biz biliyoruz; en iyi kararı kim veriyor, onu biz biliyoruz; hangi yargıcın ne zafiyeti var, onu biz biliyoruz. Atanmalarını da bıraksınlar, biz de görüşlerimizi onlarla paylaşalım.

Değerli meslektaşlarım, sayın başkanlarım; bir şey sormak istiyorum size, bir şeyi sizinle paylaşmak istiyorum: Savcının o kurulda işi ne, yargıç mı o? O kurul niçin kuruldu; yargıçların teminatı ve bağımsızlığı için. Savcının bağımsızlığı olur mu? Niçin, ama niçin değerli savcılarımızı yargıç konumuna getirerek onları payelendiriyoruz? Savcı, benim gibi yargının gerçekleşmesi için görev yapan erkin bir bacağı; bırakalım, olması gereken yerde yargıçlarımız otursun, savcılar bizimle eşit düzeyde yargılamaya katılsın, sav, savunma ve yargı bütünleşsin. Ben bunu içime sindiremiyorum. Eğer siz, onları oradan, o kuruldan çıkarmazsanız, örtülü yargılamayı her gün adliyelerde yaşarsınız; fısıldaşarak, ağızlarını kapatarak savcıyla yargıcın karşısında duran sanığı yargıladıklarına, bu onursuzluğu görmeye devam edersiniz. Bunun başlangıcı, savcılarımızın o kuruldan çıkmasıdır diyorum, sonra gerisi de gelecek tabii ki. Teminat ise evet, görevlerini bizim gibi en uygar, en özgür ortamda yapmaları için evet, ama diğeri sadece yargıçlara...

OTURUM BAŞKANI- Sayın Başkanım, çok özür diliyorum. Bendeki listede şu anda tam 25 kişi yazıyor, siz üçüncüsünüz, makul süreyi değerlendirmenizi rica ediyorum.

SEMİH GÜNER- Ben, Ankara Barosu Başkanı olarak bu ikaz altında konuşma yapmaktan üzüntü duyuyorum. Bu sitemimi iletmemeye izin verin.

OTURUM BAŞKANI- Özür dilerim, ben sonuna kadar dinliyorum. Ben süre koymadım, makul süre...

SEMİH GÜNER- Bunu yapacaksak değerli başkanlar, Sayın Başkanım, sayın Yönetim Kurulu Üyeleri; gereği gibi yapalım, her şeyi konuşalım. Yılda zaten toplansanız, iki-üç defa bir araya geliyoruz, dört defa, beş defa geliyoruz. Onlarda da Sayın Başkan burada iki saat, bir saat konuşuyor, çok güzel açıklamalar yapıyor, hiçbir şey demiyorum, her seferinde yararlanıyorum. Emir büyük yerden geliyor, ben satırbaşlarıyla konuşmama devam ediyorum, içeriğini sizlerle paylaşamadığım için özür diliyorum.

Yönetmelikler konusunda uygulamayı gördük, şimdi onların sorgulanması gerekiyor, Sayın Başkan söylediler de zaten. Ankara Barosu olarak ricamız şu: Bu sefer çalışmaya tabandan başlayalım, değerli başkanlarımın katkılarını alalım, takvim verilirse biz de hazırız ve hazırlanacağız, en üste bu hazırlıklarla gidelim ve en üst, gelen hazırlıkları şekillendirsin, galiba doğrusu bu. Önceki biraz aceleye geldi; çünkü gerekiyordu, süre çok kısıtlıydı, ama şimdi doğrusunu yapalım.

Evet, bir öneri getirmek istiyorum size: Avukatlık mesleğiyle ilgili Ankara'da fakülte sayısı 4'tü, 7 oldu, ülkede -yanılabilirim- 34, çığ gibi, hukuk mezunu staja başlamak için kapıda bekliyor ve hiçbir ölçme yapmadan, nitelikleri tartışılır bir eğitimle mesleği başlatıyoruz bunları. Bir yanlış anlama oldu galiba, zannedirim ben yanlış anladım: Sayın Başkanım 7 dedi, ama süre yok biliyorsunuz ertelemeye, olsa olsa 4 yıl sonra sınav tekrar gelecek; çünkü metinde "o tarihte fakülteye başlamış olanlar" diyordu. Onu beklemeyelim, bekleyecek zamanımız yok. Biz, Ankara Barosu olarak avukatlık meslek eğitimine başlamadan önce -altını çiziyorum- teorik bilgi ölçüleceği için, ÖSYM tarafından yapılan sınavın hazırlanması, anlatılması ve yasa teklifi veya tasarısı haline getirilerek ilgili yerlere sunulmasından yanayız. Ankara Barosu olarak ocak ayı içinde bu çalışmamızı Sayın Birliğimize

takdim edeceğim. Sahip çıkarlarsa memnun olurum, çıkmazlarsa yoluma yalnız devam ederim.

Sosyal güvenlik çok ciddi bir iş Sayın Necati Başkanım, ben de sizinle aynı görüşleri paylaşıyorum, bu konuda çalışmamız lazım. Şu anda çok güzel şeyler söyledi Birlik Başkanım, ama detayını bilmediğim için eleştiri veya öneri yapma hakkına sahip değilim, bizimle paylaşımlarını istirham ediyorum. Sosyal güvenlik, bizim şu anda en temel konumuz, ama aceleye getirilmeden, tartışılarak, model yaratarak yaşama geçirmemiz gereken bir konumuz. Ankara Barosu olarak bir yıl bu konuda çalışacağım; sonra 2004 yılında toplayacağımız, meslek konularını içeren Hukuk Kurultayında tartışacağız, oradan çıkan verileri sizlerle paylaşmak mutluluğunu yaşamayı umuyorum.

Danıştayın kararı, çok güzel bir karar ve ben bunu bir abide karar olarak kabul ediyorum. Ancak bu karar 2001 Nisan ayında çıktı, ondan sonra yasa değişti şimdi o kararın çok üstündeyiz. Bir uyuşmazlık yaratarak –Sayın Başkanın görüşlerine katılıyorum- bunu yasanın bugünkü değişmiş, genişlemiş kazanımlarıyla daha ileriye taşımamız gerekiyor. Avukatlık ücreti kime ait olacak; çok ciddi bir konu.

İki tane çok ciddi endişem var, bunları size arz etmek istiyorum: Bir 164 son, iki 168 Anayasa Mahkemesinde; elimizden alacaklar bunları ve biz ondan sonra kime ait konusunu tartışma şansına da sahip olamayacağız, çok ciddi endişem var. Ne yapılabilir? 4. Hukuk Dairesi bu konuyu ilkesel bazda çözdü, 2 ve 5 hâlâ tersine karar vermeye çalışıyorlar, ya içtihadı birleştirme ya biraz daha girişimlerimizi sürdürmek gerekiyor.

Evet, bir konuda daha size küçük bir bilgi aktarmak istiyorum: Değerli noterlerimiz, -Allah daha ziyade etsin-

kazançlarını yeterli görmüyorlar ve avukatların doğrudan yaptıkları bir meslek faaliyetine kazanım alanlarına çekmek istiyorlar. Bu amaçla etkin parasal güçlerini de kullanarak oluşturdukları lobi yardımıyla Adalet Bakanlığı, âdeta onlardan gelen her tümceyi noktasına, virgülüne dokunmadan Parlamente'ya göndermeye kendini görevli sayıyor. Bizleri hiç incelemeden, her gün ceza kovuşturması için yargıç önüne gönderen Adalet Bakanlığı, noterlerden geleni âdeta emir telaki ediyor. Şimdi bu noterler hazırladığı tasarıda, hukuksal danışma yapma yetkisinin noterlere verilmesini istiyor. Nerede 35. Madde? Evet, bu konuda dirençli olmamız gerekiyor, ondan önce hazırlıklı olmamız gerekiyor, ondan da önce uyanık olmamız gerekiyor. Ben, Ankara Barosu olarak bu düşünceyi yazılı hale getiren metne ulaşamadım, umarım Barolar Birliği ulaşır.

Evet, değerli meslektaşlarım, sabrınızı aştım, beni bağışlayın, bunları söylemem gerekiyordu, heyecanımı hoş görün. Ben ilk defa bu göreve geliyorum, bunları sizlerle paylaşmak istedim. Sabrınız için, dinlediğiniz için çok teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI- Teşekkür ediyoruz Sayın Başkanım.

Efendim, söz sırası Diyarbakır Baro Başkanı Sayın Sezgin Tanrıku'nda.

Efendim, çok özür diliyorum, bu makul süre kavramını hatırlattım; çünkü her toplantıda öğleden sonraki oturumdaki başkanlarımız çok kısa bir zamana sıkışıyorlar ve bir defa öneri geliyor, “3 dakika konuşulsun, 2 dakika konuşulsun” diye. Onun için makul süre kavramını ikaz etme mecburiyetini hissettim.

Buyurun Sayın Başkan.

SEZGİN TANRIKULU (Diyarbakır Barosu Başkanı)-
Değerli meslektaşlarım; ben de Diyarbakır Barosu olarak birkaç konuda görüşlerimi arz etmek istiyorum.

Biraz önce Ankara Barosunun Başkanı, değerli meslektaşımız, mesleğimizin sorunlarıyla ilgili olarak çok değerli belirlemelerde bulundular. Ben şahsım olarak bu önerilerine katılıyorum, Baro olarak bu önerilere katılıyorum. Önümüzdeki çalışma döneminde Diyarbakır Barosu olarak da bu önerilen konular konusunda etkin bir çaba içerisinde olacağımızı ifade etmek istiyorum. Ancak bu konuda da Türkiye Barolar Birliğinin yönlendirici ve proje ortaya koyucu bir tutum içerisinde olması gerektiğini de düşünüyorum.

Öncelikle Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu üyesi meslektaşımızın önerisinin bu Başkanlar Kurulu Toplantısında karara bağlanması gerektiği görüşündeyim. Bu toplantıdan sonra Türkiye barolarının başkanları olarak savaşa karşı görüşümüzü çok net bir biçimde ortaya koymalıyız. Bunun için öyle uzun bir metin yazmaya da gerek yok, kısa bir metinle savaşa niçin karşı olduğumuzu belirterek Türkiye kamuoyuyla görüşlerimizi paylaşmamız gerekiyor diye düşünüyorum. Bu toplantı devam ederken de böyle önerilen biçimde bir komisyon kurulup, kısa bir metni kaleme alabilir ve çalışmamızın sonunda da bu açıklamayı basına duyurma şansına sahip olabiliriz, öncelikle bu konudaki görüşümü ifade etmek istiyorum.

İkinci olarak meslek örgütümüzü diğer meslek örgütlerinden farklı kılan yön de bazı hizmetlerin yürütülmesi noktasında kanunla görevlendirilmiş olmamızdır. Hepinizin bildiği gibi gerek CMUK hizmetleri, gerek adli yardım hizmetleri, diğer meslek örgütlerinin kendi meslekleriyle ilgili böyle bir görevi olmadıkları

halde, barolara kanunla verilmiş görev. Hem sanık hakları, dolayısıyla da insan haklarına saygılı bir toplum düzeni için de baroların bu konuda çok etkin bir tutum alması gerekiyor. Ancak ben kendi Barom adına söylüyorum, geçtiğimiz dönemde CMUK'tan kaynaklanan ve adli yardımdan kaynaklanan hizmetler yeterince yaygınlaştırılmadı.

Bir örnek vermek istiyorum: 10 Nisan 2001 tarihiyle Ekim 2002 tarihleri arasında Diyarbakır'da 18 yaşından büyüklere kollukta verilen CMUK hizmet sayısı sadece 44. Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığının hazırlık esası 15 bin; ilçeler hariç, yaklaşık 20 bin kişinin savcılık öncesinde karakollarda bir vesile ile ifadesini aldığını düşünüyoruz. Ancak Diyarbakır Barosuna bu hizmet için başvuru sayısı sadece 44. Bizim yetkilendirildiğimiz bu alanda çok iyi bir biçimde insanların haklarını hatırlatarak hizmet verdiğimiz inancında değilim. Tabii bunun hem barolardan kaynaklanan nedenleri var, hem meslektaşlarımızın eğitiminden kaynaklanan nedenleri var, hem de kolluğun bu konuda olumsuz tutum almasından kaynaklanan nedenleri var. Fakat biz, öncelikle kendi üzerimize düşeni yapmalıyız. Bu üzerimize düşen de bana göre yine Türkiye Barolar Birliğinin yönlendirmesi ve proje ortaya koymasıyla meslekiçi eğitim olmalıdır.

Her ne kadar tarife değiştiyse de âdeta bir angarya ücreti şeklinde olan CMUK tarifesinin de en azından diğer tarifenin yarısı oranına yaklaşır bir düzeye getirilmesi lazım ki, biz meslektaşlarımızdan gerçekten bu hizmetin amacına uygun bir şekilde bir hizmet bekleyebilelim. Yeni çıkan tarife de bana göre bu hizmetin gerekli bir biçimde yerine getirilmesine yönelik olarak hazırlanabilmiş bir ücret değil. Tabii bunun kaynaklarının da yaratılması gerekir diye düşünüyorum. Türkiye Barolar Birliğinin de bu konuda daha etkin bir tutum alması gerekir. Zira

2001 değişikliğinden önce Türkiye barolarının üzerine düşeni durumdan vazife çıkartarak yaptığı insan haklarını koruma görevi, artık yasayla bize verilmiş bir görev. İnsan haklarının en fazla ihlal edildiği bu alanda da adli yardımla birlikte daha etkin bir tutum almamız gerektiğini düşünüyorum.

Son olarak da Türkiye Barolar Birliğinin ve baroların, meslektaşlarımıza yönelik açılan davalarda da daha önceki aldığı tutumdan daha etkin bir tutum alması gerektiğini düşünüyorum. Hepimiz kamuoyunda yakından takip ediyoruz, İstanbul Barosu Başkanı Yücel Sayman aleyhine Ankara Devlet Güvenlik Mahkemesinde bir dava açıldı ve hizmeti yürütürken yürüttüğü bir faaliyetten dolayı bu dava açıldı. Bu dava 26 Aralıkta sanırım görülecek. Hem Türkiye Barolar Birliğinin, hem de Türkiye barolarının mesleğimizin doğrudan doğruya yürütülmesinden kaynaklanan bu tutuma karşı bir tutum almaları gerektiğini düşünüyorum, bunu da bir öneri olarak kurulumuza sunuyorum. Baro başkanlarının bu konuda bir tutum alması gerektiğine inanıyorum.

Yine hakem kurulu üyelerinin eğitilmesi noktasında bir meslekiçi eğitimden geçirilmeleri noktasında Ankara Barosu Başkanıyla aynı fikirdeyim. Fakat aynı şekilde gerçekten bir yargılama faaliyeti olan disiplin faaliyetlerini üreten Disiplin Kurulu üyelerimizin de bana göre adil yargılama ilkeleri noktasında bir meslekiçi eğitimden geçirilmeleri gerekir diye düşünüyorum. Zira disiplin yargılaması da Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin içtihatlarına göre adil bir biçimde yürütülmesi gereken bir yargılama biçimi. İzlediğim kadarıyla da -gerek Baromuzdan, gerekse diğer barolardan izlediğim kadarıyla- bu konuda adil yargılama ilkelerine ve evrensel hukuk kurallarına

çok riayet edilmeden kararlar veriliyor. Bu Disiplin Kurulu üyesi meslektaşlarımızın da aynı biçimde bir meslekiçi eğitimden, özellikle yargılama faaliyeti noktasında bir meslekiçi eğitimden geçirilmesi gerektiğini düşünüyorum. Bu konuda da Türkiye Barolar Birliğinin bir projeyi ortaya koyması gerektiğini düşünüyorum. Ben de meslekiçi eğitimin öneminin farkındayım.

Biraz önce Türkiye Barolar Birliği Başkanımızın ortaya koyduğu görüşü bu aşamada doğru bulmuyorum, pullarla ilgili olarak kaynağın barolara aktarılması gerektiğini düşünüyorum. Eğer sağlıkla ilgili bir harcama da yapılacaksa, yönetmelikte yapılacak bir değişiklikle bunun belli bir oranının yerel barolarca bu hizmetlerde kullanılmasının yolu açılabilir. Fakat merkezi düzeyde sağlık harcamalarına bu paraların aktarılmasını doğru bulmuyorum. Bu, önceki dönemde de çok tartışıldığını bildiğim vesayet tartışmalarını yeniden gündeme getirir. Eğer sağlık harcamalarına bir kaynak aktarılacaksa, bunun yerel barolarca belli bir oranın aktarılması yoluyla yapılabileceğini düşünüyorum.

Hepinize teşekkür ediyorum, sağ olun.

OTURUM BAŞKANI- Teşekkür ederiz Sayın Başkanım.

Efendim, söz sırası İzmir Barosu Başkanı Sayın Bahattin Acar'da.

Buyurun Sayın Acar.

BAHATTİN ÖZCAN ACAR (İzmir Barosu Başkanı)- Türkiye Barolar Birliğinin çok değerli başkanları, Barolar Birliğimizin sayın Yönetim Kurulu üyeleri ve Türkiye'deki 74 baronun yeni seçilen tüm başkanları, değerli meslektaşlarım, saygıdeğer konuklar; gündem çok yüklü, çünkü "genel durum"

dediğiniz zaman bunun içine girmeyen konu yok. Ancak Divanın da uyarısını dikkate alarak, süreyi de en tasarruflu şekilde kullanmayı amaçlayarak birçok konuya başlıklar olarak değineceğim; çünkü öyle konular var ki zaten hukuk ortamında yıllardan beri tartıştığımız konular, bunları değerli baro başkanlarımıza bir kez daha tekrar etmekte yarar görmüyorum. Bu bakımdan uzatmamaya gayret edeceğim.

Değerli Birlik Başkanımızın konuşmasında eksik kaldığını tespit ettiğim bir hususu daha sonra Ayşegül hanım bir öneriyle tamamladı. Şu anda ülkemizin gündeminde, bölgemizin gündeminde en can alıcı konu Irak savaşı girişimidir. 11 Eylül olayından sonra başlatılan teröre karşı mücadele gerekçesiyle sürdürülen uygulamalar, insan hakları ihlalleri, Afganistan olayı, birbirini izleyen süreç dikkate alındığında ve son Amerika ziyareti ve yaklaşımlar da dikkate alındığında, bu Irak'a yapılacak olan girişimin oldukça yakın bir gündeme oturduğu kanısındayım. Ana eksenin bu olacağı bir bildirgenin derhal, bütün baro başkanlarımızın da katılacağını umduğum bu önerinin, ama bir komisyon oluşturularak -ki gecikmeden yapılmalı, yani bu konuda bir metnin kaleme alınması için bizim konuşmalarımızın bitmesi beklenirse pratik bir sonuca varılmaz- yahut bu ilkeyi oybirliğiyle kabul ediyorsak veya çoklukla kabul ediyorsak, Türkiye Barolar Birliğine bizler adına da bu açıklamayı yapma yetkisini burada devredebiliriz. Öncelikle bu konuya bir pratik çözüm bulunması önerisini getiriyorum.

Yine Türkiye Barolar Birliği Başkanımızın konuşmasında, Barolar Birliğinin önümüzdeki döneme yönelik ortaya çıkan sorunların çözümlenmesinin nasıl yapılacağı konusunda, yani bir yapılanma, bir çalışma, bir eşgüdüm ve bir organizasyon, hatta

kurumlaşmaya yönelik bir çalışma konusunda somut açılımlar olmadığını eğer yanılmıyorsam tespit etti. Bunu da tartışmalıyız, yani ana konuları ortaya koymalıyız, bunların çözümünün Türkiye Barolar Birliği ve bağımsız baroların birlikteliğiyle nasıl çözüleceğine ilişkin modeller geliştirmeliyiz. Bu modellerin içerisinde biraz sonra önereceğim birtakım çalışma grupları, komisyonları ve sürekli iletişim tarzları var.

İlk nazarda değinmek istediğim diğer bir konu, 1.8 trilyon liralık pul üzerindeki paraların ne olacağı konusu. Önyargılı yaklaşıyoruz, inanıyoruz, bu paranın değerlendirilmesi anlamında bu sağlık yardımının yöntemi, içeriği ve somut verileri bize ortaya konulduğu takdirde bunları yönetim kurullarımıza götürürüz, tartışırız ve sağlıklı bir karara varırız. Eğer birlikte olmaktan kaynaklanan bir güçle avukatların en sıkıntıda oldukları sağlık konusu belirli oranda çözüme kavuşacaksa biz bundan yanayız. Ancak bunun verilerini, modellerini, dokümanlarını, yaklaşımını görmemiz gerekir, bunları tartışmamız gerekir ve bunları da tabii yönetim kurullarına götürüp oraya sonuca ulaşmamız gerekir. Şu anda bugünkü toplantıda bununla ilgili herhangi bir oy kullanma durumunda değilim, bunu arz ediyorum.

Değerli arkadaşlarım; çok ana başlıklar olarak yaşadığımız ekonomik krizin, bağımsızlık ve egemenlikteki aşınmanın, yoksulluğun, hırsızlığın çaresiz bıraktığı bir ortamda ve antidemokratik seçim yasaları ve siyasal parti yapılanmalarının egemen olduğu bir ortamda gidilen 3 Kasım seçimlerinden sonra ortaya çıkan yüzde 35 oya karşılık yüzde 70'e yaklaşan bir Parlamento çoğunluğu ve istikrar, yüzde 46 temsil edilemeyen bir halk iradesi ve daha sonra da ikide bir ortaya konulan "milli irade, milli irade, milli irade" sözcükleri. İçinde bulunduğumuz

dönemde hepimizin geleceğini şekillendirecek olan siyasetin belirlenmesinde elimize ilk gelen verilere baktığımız zaman, - Sayın Başkanım da açıkladılar- bildirge, acil eylem planı ve hükümet programı kapsamında bu dikkatle incelendiğinde, zaten süreç de hepimizin bildiği gibi bir programa sadakat sözü verilerek zaten iktidara geliniyor. Yani IMF stand by anlaşmaları ve Türkiye'nin önündeki uzun bir süreci bağlayacak olan bir ekonomik programa sadakat sözü verilerek iktidara geliniyor. Bunun tabii o iktidara gelenlerle kendi tabanları arasındaki yaratacağı çelişki, açmazlar önümüzdeki dönemde bize ne gösterecek, onu bilemiyoruz.

Özür diliyorum, bunu ortaya koyuyorum; çünkü bizim önümüzdeki iki yıl, üç yıla ilişkin uğraşacağımız ekonomik, sosyal ve hukuksal konular birbirinden kesin çizgilerle ayrılamayan, birbirlerinin içine giren konulardır. Bu anlamda baktığımızda, demokrasi anlayışı ve hukukun üstünlüğü anlayışı konusunda programda yazılanların da içtenliğini sınama olanağımız olacak. Önyargılı yaklaşmamakla birlikte, safdil durumuna da düşmemek durumundayız. Yani demokrasinin bir araç olup olmadığı beyanını ve yaklaşımını sürekli olarak unutmadan atılan adımları izlemek zorundayız ve bunları her zaman için hukukla ilgili olarak, demokrasi sorunlarını takip etmek zorundayız.

Avrupa Birliği konusunda “bir an önce oraya girelim, Türkiye'nin kurtuluşu buradadır” yolundaki çalışmalarını hiç önemsemiyorum. Benim önemsediyim; ister o gerekçeyle olsun, ister kendi halkımız açısından olsun, demokratikleşme konusunda yapılması gerekenlerin sürdürülmesidir ve bu konuda başarı bakımından birtakım kriterlere bağlayarak, bunlardan geri adım atılmaması konusunda biz ısrarcı olmalıyız. Bu tür gerekçelerle

AB'ye endekslenen demokratikleşme konusunda yaratılan umutsuzluğun yapılacak olanları örselememesi gerektiğine inanıyoruz. Eleştirilerimiz bu noktada olabilir; çünkü demokratikleşme, hukukun üstünlüğü ve insan haklarına dayalı düzen, bizim halkımız için gerekli olan düzendir.

Son olarak bu konuda bu hükümet öncesinde de ortaya atılan ve siyasetin uygulama biçiminden gelen kötülerle halkta da geniş yankı bulan, yani “ekonomiye siyaset karışmasın, kurullara bırakalım bu çalışmaları, bize yeni bir yönetim anlayışı gereklidir.” Bunun da adı “yönetişimdir.” Bu öteden beri gelen bir yapılanma modelidir ve buna baktığımız zaman, ülkenin kendi içindeki dinamiklerle yürütülmesi gereken politika tutaka edilerek, birtakım bağımsız kurullar aracılığıyla ülkenin en temel politikalarının Washington'a veya başka merkezlere bağlanması konusunu da içeren bu yönetim modelini hepimizin ileri bir aşamada tartışmamız gerekir. Çünkü ülkemizin mülki anlamda, idari anlamda, ekonomik anlamda yapılanmasını içeren bir kavramdır.

Bu kavramın ana başlıklarını okuyorum: Ademi merkezîyetçilik, yani yerel yönetimlerin güçlendirilmesi; bir yandan demokrasi anlayışına uygun, bir yanda içinde birtakım tehlikeler içeriyor. Merkezi idareyi küçültme; bunun da aynı şekilde içinde ne gibi tehlikelerin olduğunu, ne gibi hizmet eksiklikleri yaratabileceğini gözden uzak tutmamak durumundayız. Norm kadro, esnek çalışmayla sendikasızlaştırmayı irdelemek zorundayız; çünkü önümüzdeki dönemin modeli olacak olan bir modele adım atılıyor. Şeffaflık elbette hepimizin istediği bir şey, ama kime karşı şeffaflık, ne kadar şeffaflık, kimin için şeffaflık; TÜSİAD için mi şeffaflık, Türkiye Barolar Birliği için mi şeffaflık, sendikalar için mi

şeffaflık? Yani burada demokratik baskı grubu olan kitle örgütleri için mi, yoksa “sivil toplum örgütü” dediğimiz birtakım ekonomik örgütler için mi şeffaflık? Bunun çok iyi irdelenmesi ve masaya yatırılması gerekir, o sözcüklerin pırlıltısı altında kalmamamız gerekir. Bunlar önümüzdeki dönemin titizlikle takip edilmesi gereken yönetim modelleri.

Hızlı ve adil yargılama, elbette, ama bütçeden buna pay ayırmazsan, kaliteyi yükseltmezsen hangi hızlı ve adil yargılama? O zaman insan şunu düşünüyor: “Acaba uluslararası tahkimdeki konuların mı hızlı ve adil yargılanması?” Bunlara dikkat etmemiz gerekiyor. Katılımcılık derken kimin katılımı? Katılımcılık son derece önemli. Katılımcılığın hangi örgütlerin elinde olduğunu uzun yıllardan beri görüyoruz. Katılımcılık dediğimiz zaman, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği, TÜSİAD ve saire geliyor, yani ekonomik gücü elinde bulunduran örgütlerin katılımcılığı geliyor. Demokratik baskı gruplarının, gerçek anlamda sivil toplum örgütlerinin katılımcılığı, belki sadece bir mütalaa sormadan öteye geçmiyor, bunlara dikkat etmek zorundayız.

Ben, önümüzdeki dönemle ilgili umutlu olmakla birlikte, sürekli olarak hem hukuksal, hem idari yapılanma konusunda da titiz davranılması gerektiğine inanıyorum. Burası bizi sonuç olarak hukuk gündemine götürüyor. Yani Türkiye Barolar Birliği, başta da belirttiğim gibi, ortaya koyacağı bir çalışma yöntemiyle... Arkadaşlarımız 2001 Mayıs ayından bu yana çalışıyorlar, ama yeni yasanın getirdiği görevlerle ve ülke gündeminin getirdiği görevlerle gerçekten büyük özveriyle çalışıyorlar. Bu işlerin altından kalkmak amatör bir çalışma yöntemiyle gerçekten büyük bir özveridir. Ama bu özveri olmasına karşın, bu amatörlük ve genelde bu sistemle birlikte kurumsallaşmaya doğru bir çalışma

gerçekleşmemektedir, bu gerçeği görmemiz lazım. Yani bilmeliyim ki, avukatlık hukuku konusunda, AB konusunda, insan hakları mevzuatı konusunda, meslek sorunlarımız konusunda, hepsiyle ilgili konularda Türkiye Barolar Birliği nezdinde kalıcı, hem uygulamadan gelen, barolardan gelen teklifleri irdeleyen, hem akademik birtakım katılımları da içinde barındıran, personeli de olan ve daimi çalışanları olan komisyonlar olmalı, arşivler olmalı, dokümantasyonlar olmalı. Bu çalışmalar proje bazında ve buraya toplandığımız zaman o gün ne neyi ne kadar tartışacağımızı ve nereye gideceğimizi bilmemiz gerektiğine inanıyorum. Bu yapılanma gerçekleştiği takdirde, Türkiye Barolar Birliği, ülkemizin hukuk gündemine müdahale edebilir, etkili olabilir ve çalışmalarını, yani hükümet programında da yer alan, ülke gündeminde de yer alan konuların içini doldurabilir ve etkili olabilir.

Bu bağlamda hukuk gündemi dediğimiz zaman, elbette hepimizin bildiği gibi 2001 değişiklikleriyle önceden Diyarbakır Barosu Başkanını arkadaşımızın da dediği gibi durumdan görev çıkartmak tarzında olan çalışmalarımız artık yasal olarak da bize yüklendiğine göre, hukukun üstünlüğü ve insan haklarını yaşama geçirilmesi mücadelesi, birkaç ana başlık var, bunlardan bir tanesi -sizleri sıkmadan, çok kısa ana başlıklarıyla değineceğim- Bergama olayıdır. Bergama olayı, bizim Baromuzu da yakından ilgilendiren bir konu; çünkü İzmir Barosu 2000 Genel Kurulu, yargı kararlarının uygulanması bağlamında, hukukun üstünlüğüne saygı gösterilmesi bağlamında bir karar almıştır ve buna ilişkin olayın içine bu eksende girmiştir. Yoksa altını çıkaran şirketle köylüler meselesinde taraf olmamıştır, baştan beri o tarafsızlığını sürdürmüştür, 94'ten bu yana. Ama 2000 yılında yargı kararlarının uygulanmaması, yargı kararlarına rağmen

çıkartılan ve Resmi Gazetede yayımlanmayan, kendinden menkul hükümet prensip kararları gündeme girdiğinden bu yana İzmir Barosu buna hukukun üstünlüğü kapsamında müdahale etmek gereğini duymuştur.

Daha önce dosya değişik boyutlarda Türkiye Barolar Birliğine aktarılmıştır. Türkiye Barolar Birliği 4.4.2002 tarihinde 1, 5 sayfadan oluşan ve çok doyurucu, çok nitelikli bir basın açıklaması yapmıştır. Bu basın açıklaması, orada ilgili bütün herkese hukuka saygıyı önermektedir. Daha sonra bahsettiğim prensip kararı yayınlanmıştır. Bu prensip kararı dava konusu yapılmıştır; fakat kendisi bulunamamıştır, gidildiği zaman prensip kararı karşımıza çıkmıştır. En sonunda Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kanalıyla bu prensip kararının metni elimize geçmiştir, Cumhurbaşkanının imzası yok. Bakanlar Kurulunun “sürdürülebilir ekonominin devamı için bu iş yapılmalıdır” tarzında Resmi Gazetede yayımlanmayan ve bir kararname olmayan, dediğim gibi gücü kendinden menkul bir prensip kararı var. Bu prensip kararı da dava konusu yapılmıştır.

Biz bir dosya hazırladık, bu dosyamızı Sayın Barolar Birliği Başkanımıza tevdi edeceğiz. Bu dosyanın içeriğinin tarafsızlıkla ilgisi yoktur, bu dosyanın içeriği tamamen yargı kararlarına uyulma kapsamındadır. Diliyoruz ki Türkiye Barolar Birliği, hukuk devletini savunma konusunda Türk Mimar ve Mühendis Odaları Birliği Başkanlığıyla birlikte bunu ilgili makamlara iletmelidir ve bu konuda gerekli başvuruları yapmalıdır.

Değerli meslektaşlarım; ikinci olay, gündemimizdeki ikinci ana olaylardan bir tanesi, somut olay, üçlü protokol uygulaması. Benden önce konuşan arkadaşlar, aranmadan, onurun kırılmasından söz ettiler. Doğrudur, aynen katılıyorum, ama bir

nokta daha ekleyeceğim: Bir de biliyorsunuz çantalarımızın aranması, evrakımızın aranması tarzında, yani bağımsız savunmaya ve dava evrakına müdahale edilmesi tarzında bu üçlü protokol. Üçlü protokolde yeni hükümetle en sıkı şekilde görüşülmeli ve bununla ilgili elden gelen bütün özveri gösterilmeli. Şayet bu iş çözülemiyorsa, bu konu eylem konusu yapılmalıdır. Yani bu eylemin tarzı, modeli tartışılabilir; ancak bizler de hepimiz birer Yıldırım Aycan gibi, Denizli Baro Başkanımız gibi olabiliriz, hepimiz olayları yaratabiliriz ve bunu ülke gündemine taşımak için değişik eylem biçimleri kararlaştırabiliriz. Üçlü protokol gerçekten züldür; hem meslek için züldür, hem savunmanın gizliliği anlamında züldür.

Değerli arkadaşlarım; tekrar başlıklarla söylüyorum: Avukatlık Yasası ve yönetmeliklerinin mutlaka tekrar gözden geçirilmesi gerekir. Bakın, “Avukatlık Yasasının” diyorum, Avukatlık Yasasının da tekrar gözden geçirilmesi gerekir. Yönetmeliklerimizin bir bölümü yargıdadır, bir bölümü aksamaktadır.

Hakem kurulları konusunda tekrar etmeyeceğim, mutlaka arkadaşlarımızın önerileri şarttır. Hakem kurulu çalışması –tek hakem kurulu- İzmir’de de tıkanmıştır. Eğitim mi diyelim, karşılıklı fikir alışverişi mi diyelim, bütün hakemler toplanmalıdırlar ve tartışmalıdırlar, belirli noktalarda ilke kararları almalıdırlar. Burada bir sorun görüyorum, bunu düşünelim diye söylüyorum. 3 yıllık süreyle görev yapma konusu; yani bir kişinin yetiştirme süresi 1-1, 5 senedir. Dediğimiz gibi biz savunma makamından arkadaşları aldık, yargı kürsüsüne oturttuk. Verilecek eğitimin ve çalışmanın sonunda arkadaşımızın sadece 3 yıl sonra yeni bir arkadaşımızın daha oraya gelmesi konusunda, yani o iki üyeden birini daha değişik bir zamanda

dönüşümlü mü yapabiliriz; hani barolarımızın eskiden beşer kişilik değişmesi tarzında birtakım yöntemlerin konuşulması gerekir. Hakem kurulları mutlaka en kısa zamanda toplanmalı ve birtakım çözümlere ulaşmalıdır.

Staj, sınav, eğitim konusunda arkadaşlarıma katılıyorum. 2. Maddeyle ilgili yasamızda yer alan bu özel yasalarından saklı olma hali, bütün kurumlara gittiğimiz zaman başımızın belasıdır. Bir de ikinci bela harçlar vardır, haraçlar vardır. Yani belediyelerden belge almak istiyoruz, mesleğimiz gereği inceleme yapmak istiyoruz falan, burada birtakım para taleplerine muhatap oluyoruz, bunların önlenmesi gerekir.

Zorunlu avukatlık konusunu da tekrar ele almalıyız. Türkiye'nin genel gövdesinde, ticari hayatı yönlendiren limitet şirket var arkadaşlar, Anadolu'da limitet şirketler egemendir, bu konuyu tekrar irdelememiz gerekir. Kooperatifler derken niçin sadece yapı kooperatifleri, onu da anlamadım, yani yapı kooperatifi diyor kanunumuz. Oysa 100 üyeyi geçen yapı kooperatifi dışında da ilişkilerin içerisinde olan kooperatifler var. Yapı kooperatifi diye sınırlanması konusu ortadan kalkmalıdır.

Sosyal güvenlik en önemli konumuzdur. Sigortalı çalışan avukatlara belli standartlar getirilmesi, asgari standartlar getirilmesi gerekir. Avukat yanında sigortalı çalışan avukatlara, avukatlara uygulanan diyelim ki genel anlamdaki asgari ücret, bizim mesleğimiz açısından uygulanmaması gereken bir asgari ücrettir. Yani sigortalı avukat çalıştıran avukatların da uygulayacağı bir standardın en azından tavsiye anlamında, Türkiye Barolar Birliği tarafından bu konuda çalışma yapılması gerekir, bizlere bu anlamda yapacağımız mücadelede güç vermesi

gerekir. İşte bunları hem yasa, hem yönetmelikler kapsamında yapılması gereken değişiklikler olarak algılıyorum.

Son olarak arkadaşlar, nasıl yapılmalıdır, bir kez daha tekrar ediyorum: Türkiye Barolar Birliği kurumsallaşmalıdır; web sayfasını yenilemelidir, İnternet iletişimini geliştirmelidir, içtihat bankası kurmalıdır. Hepimiz bu konuda görev verilirse yardıma hazırız. Yani avukatlar Anadolu'nun dört bir yanından Türkiye Barolar Birliğine ulaştıkları zaman en son içtihatları onun bankasında görebilmelidirler. Hukuk gündemine müdahale için mutlaka dediğimiz gibi komisyonlar olmalı ve bu konuda barolardan destek almalıdırlar. Her konuda çalışmaya hazırız ve böylece Türkiye Barolar Birliğinde ileriye dönük, kalıcı, kurumsal bir yapının oluşması dileğimizdir.

Beni sabırla dinlediğiniz için hepinizi en derin saygı ve sevgilerimle selamlıyorum, teşekkür ederim.

OTURUM BAŞKANI- Teşekkür ederiz Sayın Başkanım.

Değerli arkadaşlarım, saat 13.00, yukarıda yemek hazır. 13.30'da tekrar başlamak üzere yemek arası veriyorum.

(Ara verildi)

İKİNCİ OTURUM

OTURUM BAŞKANI- Oturumu açıyorum.

Efendim, söz sırası Ağrı Barosu Başkanı Sayın Eyüp Duman'da.

Buyurun Asude hanım.

ASUDE ŞENOL (Bursa Barosu Başkanı)- Savaşa karşı Türkiye Barolar Birliğinin ve tüm baro başkanlarının bir tepkisi olduğu ve bunun bir şekilde ifade edilmesi gerektiği elbette ki çok doğal. Ancak burada şu ana kadarki konuşmalardan gördüğüm kadarıyla bu tepki bir bildiri yayınlamak şeklinde ortaya çıkıyor. Oysa ki şimdiye kadar gördüğümüz her örnekte bu tür bildirilerin hiç yer bulamadığı ya da yer buluyorsa bile, küçük bir şekilde geçirildiği; böyle olunca da amaçlanan etkiye ulaşamıyoruz. Savaşa karşı tepkimizi bildiri yayınlamak yerine, kitlesel bir eylemle göstersek, bu Barolar Birliğine ve bizim buradaki karşı duruşumuzun kararlılığına çok daha uygun bir tavır olmaz mı? Arkadaşlarımızın bu konudaki görüşlerini almak istedim ve benim önerim, kitlesel bir eylem yapılması.

OTURUM BAŞKANI- Teşekkür ediyoruz efendim.

Buyurun Sayın Duman.

EYYÜP DUMAN (Ağrı Barosu Başkanı)- Öncelikle hepinizi saygıyla selamlıyorum. Sayın Birlik Başkanımı, sevgili yöneticilerimizi, önceki dönem Birlik başkanlarımızı ve sayın vekillerimi de yine saygıyla selamlıyorum, sevgili meslektaşlarımı da sevgiyle selamlıyorum. Yeni seçilmiş olan arkadaşlarımıza başarılar diliyorum ve umuyorum ki birlikte zevkli bir çalışma içinde oluruz. Ayrıca erkek egemen bir toplum olan Türkiye’de ve yen barolarımızda, Barolar Birliğinde 4-5 kişi de olsa bayan baro başkanlarının bu dönem olmasından büyük bir memnuluk duyduğumu belirtmek istiyorum. Yalnız şunu da gözlemliyorum: Bayanlar ya bu işe çok istekli değiller ya da ürküyorlar. Gözlemliyorum, yine burada da bir arada oturmuşlar.

Sevgili arkadaşlar; bayanlardan söz açmışken, biliyorsunuz bayanlar üretken insanlar, ana, doğurgan, insan sevgisiyle dolu olan insanlar ve insan hakları mücadelesinde de toplumun ön saflarında mücadele eden insanlar. Bunlardan bir tanesi de Avukat Eren Keskin. Avukat Eren Keskin, malumunuz olduğu üzere insan hakları mücadelesinde sürekli olarak topluma önderlik eden, öncülük eden bir insan. Ben kendisini şahsen tanımıyorum, ama insan hakları mücadelesindeki yerini, çabasını takdirle karşılıyorum. Bu arada Devlet Güvenlik Mahkemesinin vermiş olduğu ve ertelenmiş olan cezadan dolayı bir yıl meslekten men edilmiş olduğunu yine basından izledim.

Sevgili arkadaşlar; gerçekten biz hukukçular, insan hakları mücadelesinde topluma önderlik etmeleri gereken insanlarız. Bu konuda Birliğimizin hassas davranması gerektiğini belirtmek istiyorum ve ben, Birlik Başkanımızın ve yöneticilerimizin bu konudaki duyarlılıklarını biliyorum, takdir de ediyorum. Ancak böyle bir uygulama olmuş, Birlik Yönetim Kurulu, “bizim işimiz değil, Disiplinin işi ve saire” diyor. Bundan sonra bu konularda

gerekli hassasiyet gösterilirse daha iyi olur diye düşünüyorum. Sevgili İstanbul Barosu Başkanım alınmasın, bununla ilgili basında izledim, bizim bir şeyimiz falan yok. Ancak yönetim değişir değişmez bu konunun gündeme gelmiş olması da -iliyorum, özel bir kasıt yok, ben Sayın Başkanımı öyle tanıyorum-kuşkular yaratmıştır. Bu konularda gerekli hassasiyetin gösterilmesini istiyorum.

Sevgili arkadaşlar; son dönemlerde meslektaşlarımıza yönelik yoğun saldırılar var. 2002 yılı içerisinde birkaç meslek şehidi verdik, yine birçok arkadaşımız alçakça saldırılara maruz kaldılar. Ben, başta Ali Günday olmak üzere, tüm meslek şehitlerimizi rahmetle anıyorum ve biliyorum ki bu saldırıların hiçbirisi biz hukuk savunucularını yıldırmayacaktır, bizi hukukun savunulması yönünde daha da bileyecektir. Bu konuda bu alçakça saldırıyı yapan insanların bunu böyle bilmesini arz ediyorum.

Yine meslektaşlarımıza yönelik saldırılarda adli makamların çifte standart uyguladığını belirtmek istiyorum. Yani bir hâkim veya savcıya birisi “ulan” dese, hemen tutuklama kararı çıkıyor. Gerçi biz insanların hürriyetlerinin kısıtlanmâsından yana değiliz, hepimiz hemen hemen, daha önceki arkadaşlarımız beni tanıyor. Ancak avukatlar bıçaklarla darp edildikleri zaman bile tutuklama kararı zor çıkıyor; eğer barolar etkinlik koyamasalar, bastırmasalar, tutuklama çıkmıyor. Çok affedersiniz, ana-avrat sinkaf edildiği zaman bile sıradan bir olay olarak sayılıyor. Ben diyorum ki, hükümet de değişmişken, yeni Adalet Bakanı, -gerçi diyeceksiniz ki “yargının bağımsızlığı var” ama ülkemizin bir gerçekliği, yargı bağımsızlığı biraz yani... “yani” diyorum, fazla yorum yapmıyorum, şey olabilir- yine de bir gerekli girişimlerde bulunsa adli makamlar nezdinde, bu çifte standart ortadan

kaldırılsa. Böyle devam ederse, korkarım ki hiçbirimiz görevimizi yapamayız. Gerçekten hele feodalizmin yoğun olduğu bölgelerde, küçük yerlerde her gün, her dava nedeniyle hepimiz tehditlere maruz kalıyoruz ve böyle de olursa, yani adli makamlar da çifte standardı uygulamaya devam ederlerse, biz görev yapamayız. Biz görev yapmadığımız zaman da tüm Türkiye çapında bu yaygınlaşır ve egemen olur. Dolayısıyla yargı çeteler eliyle yerine getirilmeye çalışılır, yani çeteler devreye girer, savunma mesleği çetelerin eline geçer diye korkuyorum.

Sevgili arkadaşlar; ben üçüncü sıradaydım, “sıram geçti” dedim. Sevgili Hüseyin ağabey ve Sevgili Başkanım dediler ki, “senin ne konuştuğunu biliyoruz, ne konuşacağını da üç aşağı beş yukarı tahmin ediyoruz, onun için yenileri konuşsun.” Doğdur, ateş düştüğü yeri yakar. Ne yapayım, yani bizim de sorunlarımız o. Ben ne diyecektim; mesela ben bugün yine OHAL’in kaldırılmasından söz edecektim. Şükür OHAL kalktı, ama sözde kalktı, uygulama yine devam ediyor. Yine de hukuken kalkmış olması sevindiricidir, onu kaldıranlara şükranlarımı sunuyorum. Evet, idam kalktı, niye söz edeyim ki artık... Gelin bu ülkede gerçekten hukukun üstünlüğünü tesis edelim; gelin insan haklarını gıdım gıdım değil, tam olarak uygulayalım, hukuk devletini yerleştirelim, bizim gibilere de konuşma alanı kalsın. Konuşmaya meraklı değiliz, konuşmayız, gerçekten öyle.

Seçimlerden bahsediliyor, milli iradeden falan bahsediliyor. Sevgili arkadaşlar, oyunu kullanan seçmenin -hepiniz biliyorsunuz, yani ben biraz boşboğazlık yapacağım, beni başışlayın- yüzde 46 küsurunun iradesi Meclise yansımamış. Oy kullanmayan yüzde 20’yi de bir oranlarsanız, yüzde 50’yi geçiyor. Yine o adaletsiz baraj sistemi nedeniyle bizim yöremizin iradesi Türkiye Büyük Millet Meclisine yansımadı. Yüzde 10 barajı, gerçi

adaletsiz bir sistem, ama şuna seviniyoruz: Bu barajı kaldırmayanlar da bu barajın altında kaldılar ya...

Ne olacak? Yani Önder ağabeyle Ziya ağabey beni bağışlasınlar, ben bunların hukuka olan bağlılıklarını biliyorum, Önder ağabey bize süreyle Başkanlık yaptı, yakinen de biliyorum. Yani bu Meclisin acaba meşruiyeti tartışılır mı, tartışılmaz mı, nasıl olur? Daha önce çoğunluğu sağlayan AKP'nin Genel Başkanı böyle bir beyanat vermişti, -ben basından izledim, doğru mudur, doğru midir bilmiyorum- "Eğer seçmenin yüzde 35'inin iradesi Türkiye Büyük Millet Meclisine yansımazsa, ben yeniden erken genel seçim kararı aldirtacağım" demişti. Ben, bu sözünün arkasında durmasını istiyorum ve bunun biz baro başkanları ve hukukçular tarafından dillendirilmesini istiyorum.

Sevgili arkadaşlar; biliyorsunuz bir F tipi cezaevi sorunu var. Bakıyorum arkadaşlar, bu konuyu unutmuş durumdalar. Azalmış olsa da halen F tipi cezaevlerinde ölümler devam ediyor. Yani insanı yaratan Allah, canını almak da ancak Allah'a mahsus olan bir yetki. Hükümet değişmişken, Türkiye Barolar Birliği ve bizler, Adalet Bakanlığı nezdinde girişimlerde bulunsak, karşılıklı inatlaşmadan vazgeçilerek gerçekten insani bir çözüm bulunamaz mı? Yani azalmış olsa da, tek tük de olsa, bir insan da olsa, bir insanın yaşamını yitirmesi, ölmesi, kendi iradesiyle veya başka etkenlerle yaşamına son vermesi çok vahim bir olaydır. Ölüm kimden gelirse gelsin, nasıl olursa olsun, ölüm gerçekten soğuktur, alçaktır, haindir, bunun karşısında hepimizin durması gerekir diye düşünüyorum.

Bazı arkadaşlarımız protokolden ve saireden bahsettiler. Bizim protokolle çok işimiz yok, biz yaşam mücadelesi veriyoruz; biz diyoruz, "bizi dövmesinler, tokatlamasınlar, içeri atmasınlar,

tutuklamasınlar bize yeterlidir.” Ancak protokol konusuna değineyim, yani bizde de oldu, bazen gittik, bırakmadılar falan... Ben gittim, sandalye getirdim, aynen cumhuriyet başsavcısının yanına koydum, oturdum. Yani belki şey bir davranış, ama... Bir törende atladılar, okumadılar; yani İstiklal Marşı okundu, saygı duruşu bulunduktan sonra çelengimi aldım, bağıra çağıra terk ettim orayı. Ama ikinci sefer o hatayı bir daha yapmadılar.

Yalnız şunu da söyleyeyim: Bu Avukatlık Yasası değişmeden önce de bizde uygulanmıştı. Benden önceki baro başkanı arkadaşım, idare mahkemesinde manevi tazminat davası açmıştı ve aynen var yargı kararı, “cumhuriyet savcısının yanında yer alır” diye yargı kararı var, yani yasal değişiklikten önce bile bu vardı. Şimdiki daha belirgin, daha belirleme yapıyor, tespit yapıyor; onda bile vardı ve elimizde yargı kararı var. O konuda biraz biz de şey kalıyoruz herhalde, yani gerekli tavrı koymamız gerekiyor diye düşünüyorum. Bazı yerlerde uygulanıyor, bazı yerlerde uygulanmıyor ve saire... Uygulanmıyorsa hepimiz ortak bir tavır koyalım. Yani çok şey de katmıyor bana, ama ben bir kurumu temsil ediyorum, mecburen gidiyorum. Çok da meraklı değilim, ama o yetki, o hak bana tanınmışsa, ben o hakkı sonuna kadar kullanmak zorundayım, o kurum adına o kurumun hakkını korumak zorundayım diye düşünüyorum.

Sayın Başkanım, ben şeylere çok değinmeyeceğim, madem ki biliyorsunuz. Ben, genel affın olmasını istiyorum ve her zaman için dile getiriyorum, toplumsal barışın devamlılığının sağlanması bakımından. Yani affa karşı çıkıyoruz, af olmasın, mağdur insanlar korunsun ve saire, ama malumunuz, ülkemizin belli bir bölümünde 15 yılı aşkın bir süre şiddet yaşandı, hepimiz bu şiddet ortamından gerçekten zarar gördük; kimimiz insanlarını kaybetti, kimimiz malını kaybetti, kimimiz tutuklandı ve saire... Ancak 3-4

yıldır bu şiddet ortamı durmuş, bu şiddet ortamı durmasının gerçekten değerlendirilmesi gerekir diye düşünüyorum. Bunun sağlanması ve devamı için de genel affın çıkması, köye dönüşlerin teşvik edilmesi ve sair gibi konuların ele alınması, teşvik edilmesi ve üzerinde durulması gerekir diye düşünüyorum. Bu konuları madem ki biliyorsunuz, yeni gelen arkadaşlar var, yani o daha önceki konuşmalarımdaki o şeylere daha fazla değinmeyeceğim.

Sevgili Birlik Başkanım, bu pullarla ilgili kesintilerden belli bir bölümünün bu sağlık sigortasında kullanılması yönünde bir önerisi oldu. Yanılmıyorsam ya ben yanlış anladım ya da arkadaşlarımızın birçoğunun o konuda yanlış anlamaları olmuş. Ben şöyle anladım: “O 74 baroya ayrılacak olan yüzde 30 pay kendilerine gönderilecek. Geriye kalan paydan yüzde 25’i Türkiye Barolar Birliğine, diğeri de sayıya göre bölüştürülecek.” Öyle miydi Sayın Başkanım? Evet. O yüzde 30 zaten gönderilecek. Ancak geriye kalan yüzde 30, yani sayıya göre yüzde 30 veya 35’lik bölümden pay ayrılmasını veya tamamının o fona tahsis edilmesi şeklinde bir önerisi oldu, ben öyle algıladım. Sayın Başkanım, öyle mi?

ÖZDEMİR ÖZOK (Türkiye Barolar Birliği Başkanı)- Şu anda biriken 1.8 trilyonun tamamı, üzerine Türkiye Barolar Birliği bütçesinden 200 milyar katılarak 2 trilyon bir kaynak yaratmak; bundan sonra yönetmelikte değişiklik yapılarak her yıl o yüzde 30’un dışında kalan yüzde 35 kısmı da bu kaynağa katmak ve Türkiye Barolar Birliğinin kendisine düşen paydan da belirli bir bölümün -yarısına kadar, ¼ bilemiyorum ya da tamamı- bu havuza koyarak bir kaynak yaratmak. Ama bu konuda Türkiye Barolar Birliği tamamen bir öneri olarak getirmiştir Yönetim, sureti

katiyede bu konuda ısrarlı değildir. Ben karşı önerilerin neden, niçin geldiğini, yani bu öneriyi Türkiye Barolar Birliği neden Başkanlar Toplantısına getirdiğine ilişkin değerli başkanlarımızın konuşmalarından sonra yanıt bölümünde tek tek anlatacağım; hangi barolardan, hangi yönetim kurulu üyelerinden ve hangi başkanlardan bize “lütfen böyle bir kaynak yaratın” diye başvuruldu. O nedenle böyle bir ihtiyaç da duyuldu.

Teşekkür ederim Eyüp, böyle bir açıklama fırsatı verdiği için.

EYYÜP DUMAN- Çünkü o yanlış anlaşılmış, ben de demek ki kısmen yanlış anlamışım.

Gerçekten bu konunun değerlendirilmesi gerekiyor. Ben emekliyim, benim öyle bir sorunum yok, ama yeni başlayan arkadaşlarımızın ve meslektaşlarımızın büyük kısmının bu sorunu var. Yani genç bir meslektaşımız veya aile efradından birisi hastalandığı zaman, ciddi bir hastalığa yakalandığı zaman, gerçekten eğer emekli değilse, başkaca da yani eşinin ve sair sağlık sigortası yoksa, çok zor durumda kalır. Bu konunun değerlendirilmesi gerekiyor. Yani “efendim, paylarımız gitmesin” falan filan şeklinde değil de, gerçekten tartışıldıktan sonra, konu tartışıldıktan sonra bu hususun değerlendirilmesi gerekiyor diye düşünüyorum.

Sevgili arkadaşlar; biz burada Avrupa Birliğine çok kızıyoruz, “bizi niye Avrupa Birliğine almıyorlar, niye süre veriyorlar, niye kesin bir süre vermiyorlar?” Arkadaşlar, biz hiçbir şeyi tam yapmıyoruz ki... Malumunuz Anayasal değişiklikler oldu, uyum yasaları çıkartıldı, ama bunların hiçbirisini tam olarak uygulamıyoruz. Mesela bu Gösteri ve Yürüyüşlerle İlgili Kanunda

bir değişiklik oldu. Ondan 3 veya 5 gün sonraydı, YÖK'ü protesto gösterileri vardı, yani çok yakın bir süreydi, hemen başladılar yine öğrencileri, protestocuları coplamaya, bir yerlere kapatmaya. Birkaç gün evveldi veya birkaç ay önceydi, göstericilerden birisini bir kapalı yere kapattılar ve tabiri caizse sıra dayağından geçirdiler, işkence ettiler. O dönem sordular İçişleri Bakanına, “siz böyle bir şey yapmayacaksınız, niye böyle oldu?” Dedi, “zaten bizim uyum yasamız var, yasamız var, Gösteri ve Yürüyüşler Hakkında Yasamız var, yeniden ne yapalım?” Yeniden yapmayacaksanız, bu değişikliğe ne gerek vardı? Yani hiçbir şeyi tam yapmıyoruz. Demokrasi diyoruz, demokrasiyi gıdım gıdım uyguluyoruz; insan hakları diyoruz, gıdım gıdım uyguluyoruz. Yani demokrasi ya olur ya olmaz, insan hakları ya uygularsınız ya uygulamazsınız.

Yine bununla ilgili olarak anadilde öğrenim ve yayın hakkı diye bir değişiklik oldu Anayasada. Sonra aylar sonra uyum yasası çıkmadı. Yılı geçkin süre sonra bir uyum yasası çıkarıldı, efendim yayın hakkı tekeli TRT'ye, haftada iki saat, günde 30 dakikayı geçmemek kaydıyla. Böyle olmaz, yani kendimizi de kandırmayalım, başkalarını da kandırmayalım. Kaldı ki bizim insanlarımız, bu şeylerin hepsine layıktır, yani sırf Avrupa Birliğine girmek için bunu yapmayalım. İnsanlarımıza insan haklarının tümünü eğer gerçekten kesintisiz olarak uygularsak, zaten kimsenin bir şikâyeti de olmaz, gerçekten ülkemiz de düzlüğe çıkar. Yani insan hakları uygulanmadığı için, hukukun üstünlüğü uygulanmadığı için sıkıntıların tümü ondan doğuyor.

Arkadaşlar; daha önceki arkadaşlarımız hatırlarlar, Afganistan'a müdahale döneminde ben Irak konusuna dikkat çekmiştim, demiştim ki “Irak'a yakın bir zamanda Amerika

Birleşik Devletleri müdahale edecek, işgal olacak.” Biz Saddam’ın yaptıklarını unutmadık, Saddam gerçekten cani bir insan, Halepçe’de yaptıkları, insanlarımıza karşı kimyasal kullandığını ve sair unutmadık. Ancak bu kimseye hangi sebeple olursa olsun, başka bir ülkeyi işgal ve o ülkenin insanlarını kırımdan geçirme hakkı vermemelidir. Kaldı ki Amerika Birleşik Devletlerinin amacı, Irak’ta hukuka dayalı bir devlet ve yönetim tesis etmek değildir; amacı Ortadoğu’daki petrolerin egemenliğini ele geçirmek ve Ortadoğu’ya yerleşmektir. Bu nedenle ben önerecektim, ama benden önce Sayın Aşenur hanım değindi. Biz bu “savaşa karşı barış” sesini, barış şiarını yükseltelim, savaşa karşı ciddi bir şekilde duralım. Evet bildiri olabilir, bildiri bence de -biraz önce Bursa Barosu Sayın Başkanı dile getirdi- yine bildiri olsun. Bildiriden başka, daha önce de bu konularda tartışıldı, “Barolar Birliği yapsa, acaba gerekli çoğunluğu sağlar mı, katılım olur mu, olmaz mı ve saire...” Yani korkmayalım, yani 100 kişi de olsak, evet sayısal olarak az olur, ama Türkiye Barolar Birliğinin ismi, yeri çok büyüktür, sayıyla ölçmeyelim bunu. Evet, bir protesto yapalım bunu, ciddi bir şekilde yapalım, samimi bir şekilde bunu yapalım. Ben de bu her iki öneriye de katılıyorum ve bunun olması gerektiğini arz etmek istiyorum.

Hepinize saygı ve sevgilerimi sunuyorum. İnsanca yaşayabileceğimiz ve hepimizin kendimizi ifade edebileceği bir Türkiye’de yaşamak umuduyla hepinize tekrar saygılar sunuyorum.

OTURUM BAŞKANI- Teşekkür ediyoruz Sayın Duman.

Sayın Kâzım Kolcuoğlu, İstanbul Barosu Başkanı; buyurun efendim.

KAZIM KOLCUOĞLU (İstanbul Barosu Başkanı)- Sayın Başkan, sayın Barolar Birliği Yönetim Kurulu üyeleri, sayın milletvekillerim, çok saygıdeğer başkanlarım; hepinizi İstanbul Barosu adına saygıyla, sevgiyle selamlıyorum.

Bundan önce ben Barolar Birliği Yönetim Kurulunda görev aldığım sırada aramızda bulunan aşağı yukarı 35'e yakın başkanım yine görevdeydi, onlarla yakından tanışma fırsatı ve imkânını bulmuştum. Ama bu seçimlerde Genel Başkan ve Başkanımızın söylediğine göre 43 baro başkanı değişti. Değişen baro başkanlarımıza daha önce kutlama yazısı ve telgrafi gönderdim, ama ilk defa bu toplantıda yüz yüze geliyoruz ve onları tekrar kendi huzurlarında kutlamak istiyorum ve onlarla birlikte ben de yeni seçildiğim için hepimize başarılar diliyorum.

Arkadaşlar; zaman sorunu ortaya çıktığı için fazla vaktinizi almadan konuşmak istiyorum, ama bir şeyin altını çizmek istiyorum: Ben yönetimde olduğum zaman da bu toplantıları yaptığımız dönemlerde fazla bir üretken toplantı olmadığını görmüştüm. Bunun üretkenlik kazanması, konuşma değil, üretkenliğe dönüşmesinin bir tek yolu var: İki gündemli ve eyleme dönüşecek ve kararı alınacak maddeler halinde toplantıların yapılmasına ve bu toplantılar sonucu alınacak olan kararları bütün Türkiye çapında birlikte uygulamaya koymak suretiyle güç odağı oluşturmasına ve aynı zamanda kamuoyu yaratılması için kullanabilirse faydalı olur. Yoksa burada kendi kendimize deşarj olup tekrar kendi barolarımıza dönmenin çok fazla bir yararı olacağını bugüne kadar yaptığımız toplantılar sonucu göremedim, böyle gidersek göremeyiz.

Barolar Birliği Yönetim Kurulundan talebim şu: Bundan sonra konularımız, gündemlerimiz ve kamuoyuna gündem haline dönüştüreceğimiz şeyler çok açık ve seçik olarak biliniyor ve bunları tek tek alalım, kamuoyu yaratmaya dönük haftalık eylem programlarına dönüştürelim. Örneğin adil yargılanma hakkı çok önemli, bakıyorsunuz Anayasamızın 36. Maddesine ek olarak getirildi, ama bundan çok daha önce yine Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin 6. Maddesinde bir adil yargılanma hakkı vardı. Ancak bir de makul sürede yargılanma ve adil karara varma. Görüyoruz ki hepimiz avukatlık yaptığımız dönemlerde -ki başkanlık yapıyoruz, ama avukatlığımıza devam ediyoruz; çünkü bizimkisi amatör bir görev- adil yargılama hakkını Anayasaya koymanın veyahut da kabul edilmiş bir sözleşmede bulunmasının başlı başına adil yargılanmayı meydana getirmiyor.

Adil yargılanma hakkı, o kadar önemli bir haktır ki, dünyada sadece bizde -ben inceleme yapmaya çalıştım ve bulamadım- yargı süreci içerisinde zamanaşımına uğrayan davalar var, dünyada böyle bir şey yok ve 6 ay sonraya duruşma günü vermek suretiyle yılda iki duruşmayla dava devam ettiren bir ülkede adil yargılamadan ve adil karara varmadan bahsetmek mümkün mü?

Bu arada o konuda üzerimize çok önemli bir sorumluluk düşüyor: Bu adil yargılanmanın yapılabilmesinin ölçütleri, fiziki yapıları nedir; bunları tartışmak zorundayız. Türkiye’de adil yargılama olmadığı sürece ne demokrasiden bahsedebilirsiniz, ne insan haklarından bahsedebilirsiniz. Adil yargılama yoksa, sadece soyut insan haklarından bahsetmek bir şey ifade etmez. Dün toplantıda söz aldım, Yargıtay üyelerinin, Başkanının bulunduğu toplantıda açık olarak dedim ki, “Bizim çok büyük bir şikâyetimiz var...” Gelirken bile bir genç bir arkadaşım bana, baroya geldiği zaman dedi ki, “ben mesleği bırakacağım Başkanım, bana ne

öğütlersiniz?” “Niçin?” dedim. Dedi ki, “Bugüne kadar hiçbir doğru dürüst dava kazanamadım, ama hiçbir davada da bir gerekçe görüp de ağız tadıyla bir yanıt veremedim” ve gördüm ki hiçbir kararda bir gerekçe yok.

Gerekçesi olmayan kararda adil bir yargılama yapılabilir mi? Adil yargılama demek, tarafları tatmin etmek demektir. Bu da neyle olabilir; bu gerekçeyle olabilir. Yani bu gerekçeyi okuduğunuz zaman dersiniz ki “doğru, bakın hukuki olarak haklı” veyahut da dersiniz ki “bu gerekçe doğru değil, bu gerekçe, benim kabul ettiğim hukuka uygun değil, buna ya tashihi karar ediyorum” veyahut da “temyiz ediyorum” diye gönül rahatlığıyla bunu yaparsınız, ama Türkiye’de bu da yok. Tabii bütün bunlar, önemli konular. Onun için diyorum ki gündemli toplanmak zorundayız. Adil yargılama konusunda bu kurul bir karar alsa, Türkiye’de adil yargılamanın önünü kesen sorunları tek tek ortaya koyup, bütün Türkiye çapında 75 baro bir haftalık programı kendi düzeni içerisinde devam ettirip kamuoyu yaratsa, güç odağı olsa ve siyasileri etkileme konusunda kararlı davranrsa, sorunları çözmekte bu kadar yalnız kalmayız. Ama böyle toplanarak kendi aramızda dertlerimizi burada anlatıp, ondan sonra yerimize döndüğümüz zaman yine baş başa kalırsak, bu işin üstesinden gelme olanağımız yoktur.

Çok fazla zamanınızı almak istemiyorum, ama satır başları konuşulduğu için, geçtiği için, bazı konularda da görüşümü açıklamak istiyorum. Örneğin bize hakem kurulları verildi. Arkadaşlarımız dedi ki, “Hakem kurulları tabii iyi çalışmıyor gibi, yani çok iyi eğitim de almış değil arkadaşlarımız.” Ben o kanıda değilim; çünkü biz hep iddia ediyoruz, diyoruz ki “hâkimler bile en az 5 sene avukatlık yapmak zorundadır, hâkim olabilmek için 5

sene avukatlıktan geçip hâkimliğe geçmek zorunluluğu vardır.” Ben hiçbir meslektaşımın, o 5 seneyi, 10 seneyi dolduran meslektaşımın o hâkimlerden daha aşağıda bir yargılama yapacağını düşünmüyorum. Yalnız bir tek konu var: İstanbul Barosu, en büyük olanakları olan baro; bize görev verdiler ve bizim hakemlerimize yargılayacaklarımız, yani yargılama yapacakları bir odaları yok. Ben Yönetim Kurulu odasını yargılama duruşması yapmak üzere bunlara veriyorum, benden önce de böyle devam etti.

Çok enteresandır; yargı dediğiniz zaman, hakem kurulu dediğiniz zaman, bir yargılama işlev ve görevini yapıyor. Yargılama işlev ve görevini yapan bir kurumun da yargı tarafsızlığı ve bağımsızlığını korumak zorundadır, biz bunları savunuyoruz. Benim Yönetim Kurulunda yargılama yapan bir hakem kuruluna hiç kimse güvenemez. Orada geçen hafta yargılama sırasında, yargılamadan çıkan vatandaş, doğru benim odama geldi, girdi, dedi ki, “ben nereye müracaat edeceğim?” Ben de şaşırdım, yani “ne diye müracaat?” Dedi ki “ben mahkûm oldum, nasıl itiraz edeceğim?” Duruşmadan çıktığı anlaşılıyor, hiç dinlemeden çıkmış. Dedim ki “kararı dinledin mi, nedir karar?” Dedi ki “aleyhime olacak, belli; Baroya geldik, Yönetim Kurulunda yargılanıyoruz ve bizi avukatların elinden kurtarmak mümkün mü?” Sordum içeriye, gittim baktım, lehinde karar vermiş; onu bile dinleyememiş. Zannetmiş ki “artık buraya gelen adam vatandaş olduğuna göre, yargılayan da avukat, odası da avukat odası, buradan artık benim lehime bir karar çıkma olanağı yok” böyle düşünmüş.

Burada çok önemli bir konu var, bizim yaşamızda eksikliğimiz odur: Yargı görevi yapan hakem kurulunun parasını, pulunu, imkânlarını barolar vermez; bunu verecek olan devlettir, yani

Adalet Bakanlığıdır. Nasıl yargıyı veriyorsa, o yargının masraflarını da vermek zorundadır; çünkü yargılamak görevi ve işlevi yapıyor. Tabii orada o görev ve işlevi yaptığı zaman, yerine getirdiği zaman, buradaki hakemlere verilen paralar devletten çıkmıyor, vatandaştan çıkıyor, oradan tasarruf ediyor. Yoksa devlet “bu hakemi attık bu tarafa, bu nasıl yargılama yaparsa yapsın, bunun parasını da baro versin, imkânları da o yaratsın, bizden değildir” deme hakkı var mı? Temyiz nereye yapılıyor, yine aynı şekilde; usul nasıl uygulanıyor, yine aynı şekilde. Bu nedenle bu konuda bizim şikâyetimiz odur ki, bu kaynakların yaratılması gerekiyor.

İkincisi, stajyer konusu çok önemli. Arkadaşlarımız haklı olarak itiraz ediyorlar, diyorlar ki, “Biz stajyerlerimizi eğiteceğimiz olanaklarımız yok, imkânlarımız yok, bunları yaratmanın yolunu bulamıyoruz, ancak böyle bir yardım olursa onları kullanarak yaparız.” Haklılar; çünkü olanakları yok. Şu anda İstanbul Barosunun Staj Eğitim Merkezine kayıtlı üyesi 2 bine vardı, bir üniversite gibi. Gayet tabii ki bunların eğitilmesi ve aynı zamanda bunlara olanak yaratılması öyle kolay bir iş değil. Hele Anadolu baroları, çok ufak bir oda içerisinde görev ve işlevini yürütmek zorunda kalan bir Anadolu barosu, peki 40 tane stajyeri nerede eğitecek, nasıl geliştirecek? Bu eğitim konusudur; nasıl hâkimi staj döneminde devlet tarafından eğitiliyor, ona imkânlar yaratılıyor, bize de imkân yaratılması gerekiyor. Yani bizim kendi cebimizden pul parası vererek eğitim olanağını yaratma zorunda bırakılırsa, gayet tabii ki böyle zorluklara giriyoruz, o zaman eğitimi de yapamıyoruz.

Hukuk eğitimi Türkiye'nin sorunudur; bu sorun, hatta üniversiteden başlayan bir sorundur ve Barolar Birliği o konuda

gelecek ayın 9-10'unuda uluslararası bir toplantı düzenlenmesi kararlaştırıldı. Kendilerine teşekkür ediyorum, ben de o komisyonun üyesiyim; İnsan Hakları Komisyonu tarafından düzenlendi, Barolar Birliği buna karar verdi, "Dünyada ve Türkiye'de Hukuk Eğitiminin Dünü, Bugünü ve Yarını" konulu bir toplantı düzenlendi, bizim için de çok önemli. Şu anda 4 bin 500 öğrenci hukuk fakültelerinden mezun olmaktadır, 4 bine yakın avukat staj yapmaktadır. Bunları tabii staj, eğitim yapmaktadır.

Bir sorunumuz daha var, tabii bunları çok iyi dile getirmek zorundayız: Kalite çok önemli. Avrupa Birliği dediğimiz zaman, hukukta da kaliteyi yakalamak zorundayız. Hâkimlerimizin maalesef hiçbir eğitim aldıkları yok ve okuldan mezun oldukları gibi Anadolu'da kahveden idare ederek bazen bazı hâkimlerimiz duruşmaları takip edip İstanbul'a gelmişler, biz şimdi yaşıyoruz onları. Dilekçe verdiğiniz zaman, "zamanım yok" diyor, "okuyamam" diyor. Okumaya zorlamaya kalktığınız zaman, diyor ki, "ne diyeceğiniz beni ilgilendirmez, benim düşüncem önemli." Bu kafayla tabii adil ve aynı zamanda nitelikli bir yargılama yapılması mümkün mü? Bunlar hep bizim sorunlarımız, bunlar demokrasinin sorunları, bunlar insan hakları sorunları, bunları çözmek zorundayız, çözülmesi konusunda kavga vermek zorundayız.

Bunun yanında yine meslektaşlarımız maalesef son zamanlarda -yine biraz evvel söylendi- büyük saldırılarla karşı karşıya kalıyor. Ben gece saat 22.00'a kadar baroda görev yapmak zorunda kalıyorum ve gece 22.00'da karakollarla avukat kovalamak zorunda kalıyorum. İnanır mısınız, böyle bir şey olabilir mi? Bana emniyet müdürü diyor ki, "Efendim icra memurlarıyla birlikte hacze giden avukatlar, borçlular tarafından saldırıya uğradıkları zaman polisler tarafından seyredilerek

bakılıyor.” “Niçin müdahale etmiyorsunuz?” diye avukatlar sorduğu zaman, “biz sizi değil, icra memurlarını korumak için geldik” diyorlar. Anlayışa bakın; yani anlayış, memuru korumak göreviyle gelmiş, avukat korumaya değer bulunan bir insan değil, yani korunması gerekmez, şimdi böyle bir yapının içinden geliyor. Bu uygulamalar elbette ki çok önemli; bunları sadece İstanbul’da değil, Türkiye’de bütün arkadaşlarım gününbirlik olarak yaşıyordur. O nedenle CMUK görevi çok önem taşıyor; yani işkencenin ortadan kaldırılması, fena muamelenin ortadan kaldırılması konusunda CMUK’un çok iyi işletilmesi gerekiyor ve oradaki görev alan arkadaşlarımız, yapılacak fena muamele veyahut da işkence konusunda duyarlı, kavgacı ve aynı zamanda da sonuna kadar takipçi olarak görev yapıyorlar. O nedenle İstanbul’da arkadaşlarımız, bizim CMUK bölümümüzde çalışan arkadaşlarımız bu konuda çok duyarlı, titiz olarak davranıyorlar ve şikâyetler aşağı yukarı büyük oranda azalmıştır. Sadece çok fazla manevi baskı şikâyetleri gelmeye başlamıştır. Yani maddi olarak, fizik olarak yapılan baskılar, bu nedenle azalmıştır, ama manevi baskılar çoğalmıştır.

Tabii çok dertlerimiz var, sorunlarımız var, bunları anlatmak için zamana da ihtiyaç var. Onun için gündemi iki maddeye indirmek gerekiyor, her şey söylenen bir toplantıda tabii herkes konuşması zor oluyor.

Bir-iki konuda uluslararası veyahut da ulusal konularda görüşlerimi de açıklamak istiyorum: Arkadaşlarım, Türkiye’de bir seçim dönemi geçti. Bu seçim dönemi sonrası bütün barolar olarak biz iyi niyetlerimizi korumak suretiyle hükümetin 16 sayfadan ibaret olan hükümet programında temel hukuk ilkeleri konusunda titizlik göstereceği ve aynı zamanda insan haklarında

duyarlı olacağı ve yeni açılımları yaratacağı konusundaki vaatlerini hepimiz beraber okuduk. O iyi niyetimizi o vaatleri içerisinde değerlendirmeye çalışıyoruz, ama çok enteresan bir şey var, bunu gözlüyoruz ve izliyoruz: Yüzde 35 oy alan iktidar partisi, kendi kendini zorlayan, düşüncelerini hâkim kılmaya çalışan yüzde 10 partiye hâkim. Geri kalan yüzde 25 sadece tepkisiyle oyunu vermiş, ama şu anda partiye baskı yapacak veyahut da sesini duyuracak durumda değil. Nedir, orada yüzde 10 kalan o kemik düşünce yapısı partiyi zorlamaya başladı, hemen değişik olaylar gündeme gelmeye başladı, “getirmeyeceğiz” dediklerini gündeme getirmeye başladılar. O nedenle şimdi çok önemli görev ve işlev düşüyor.

Bir de çok önemli bir şey söylüyorlar, hep dikkat ediniz, “sivil toplum örgütleriyle görüşeceğiz” diyorlar. Baroların ismini duyduğunuz mu hiç; hiç duymadınız, baroları hiçbiri söylemedi. Sivil toplum örgütleri dedikleri, aşağı yukarı 2 bin 500 tane vakıf var, onlarla çok iyi işbirliği yapıyorlar. Yani sivil toplum örgütünün niteliği ve yapısı nedir, baktığınız zaman, değişik şeyler anlamaya çalışıyorlar. Bana göre en büyük kurum hukuk kurumudur, barolardır. Bu konuda sendikalar vardır, barolar vardır, yani bu konuda ciddi mücadele yapacak veyahut da üretim yapacak, bir şey sunacak olan, bunlarla çok fazla ilişkileri yok. Hep sivil toplum örgütleri dedikleri zaman, ben sordum, 2 bin 700 tane vakıf var, bunların içerisinde birçoğu da işte dediğimiz nitelikteki vakıflardır.

Bu gelişme içerisinde tabii ki Türkiye yeni bir ateşin içerisine düştü, düşecek. Bunların birincisi Irak savaşı, ikincisi Kıbrıs konusu. Çok enteresan bir şey; Barolar Birliği, Ankara Barosu ve İstanbul Barosu olarak İstanbul’da yaptığımız bir panelde, o panel nedeniyle inceleme ve değerlendirme konusunda çalışma yaptım,

bir şey gördüm, Kıbrıs'ta yaşayan insanlar abluka altına alınmış, yani açlığa mahkûm edilmek üzere karar alınmış. Görüyorsunuz, Avrupa, Divan karar almış, mal satamaz, sporcular hiçbir şekilde bir yere gidemez, oradan sporcu dışarıya, Türkiye'yle bile maç yapmaya gelemez. İncelediğiniz zaman, yani orada 2 bin dolar civarında milli geliri olan 200 bin kişi aşağıda 14-15 bin dolar milli geliri olan bir Rum bölümü. Peki bu kadar iyi niyetli, şimdi insan hakları dediğiniz zaman peki nasıl olacak? Bu insanları siz açlığa değil, ablukaya mahkûm etmişsiniz, yani bunların dünyada irtibatını kestiniz, hatta Türkiye ile bile gelip de maç yapma olanağı yok, sportif bir faaliyeti yürütme olanağını elinden almışsınız, bu konuda hiç kimse durmuyor. Bu konu, çok önemli bir konu, yani insan haklarını çok yakından ilgilendiren, kitleyi çok yakından ilgilendiren bir konu. Bu konuda biz hukukçular olarak duyarlı davranmak zorundayız. Yani kitlelere karşı böyle bir ablukanın, böyle bir önünü kesmenin yöntemi nereden kaynaklanıyor, niçin yapılıyor, bunun kavgasının verilmesi gerekiyor.

Arkadaşlar, tabii bu arada bu Irak konusu önemli. Belki bugün de duydunuz, çok önemli; ben şaşırđım, Amerika Devlet Başkanı CIA'ya emir vermiş, 25 gizli insanın öldürülmesi talimatını vermiş. Yani 25 insan, "hiç kimse tarafından bilinmeyen, isimleri açıklanmayan, ama nitelikleri aşağı yukarı belli olan 25 insanı dünyadan yok edebilirsin" talimatını vermiş. İnsan hakları dediğiniz zaman çok önemli; bir tarafta öyle bir talimatı veren, öbür tarafta 3-4 gün önce İstanbul'a gelen bir Amerikalı başsavcıya sordum, dedim ki, "Afganistan olayından sonra 860 kişiyi götürdünüz, bir adanın içine tıkadınız, hiç kimseyle görüşemiyorlar, sadece bir ezanla bir kuran vermişsiniz basından takip ettiğimize göre ve bugüne kadar da hâkim

huzuruna çıkarmadınız. Peki nasıl bir insan hakkıdır bu?” Bana dedi ki, “o askeriyenin işi, bizim işimiz değil.” Tabii ki çok önemli konular üzerinde biz kendimizi de eleştiriyoruz, ama ben dedim ki “Biz kendimizi de eleştiriyoruz, ama sizi de eleştirmeye hakkımız var; çünkü insan hakkıdır bu. Yani siz Amerika’sınız diye biz sizi eleştiremeyiz veyahut da bir şey söyleyemeyiz diye bir şey yok. Bize ne kadar söyleniyorsa, biz de başkalarını gördüğümüz zaman o kadar söyleriz. Bu kavga, dünyanın ortak kavgasıdır, insanlık kavgasıdır.”

Evet arkadaşlarım, ben daha fazla diğer arkadaşların sözlerini kullanmak istemiyorum veyahut da zamanlarını kullanmak istemiyorum. Onun için benim düşüncem şudur: Bir bildiri yayınlansın bu toplantı sonucunda, sorunlarımızı içeren bir bildiri niteliği taşınsın, kamuoyuna bir açıklayalım, toplantıda ne yaptık? Sadece Irak savaşı değil, sorunlarımız iç içe, o da dahil olmak üzere bir bildiri yayınlansın. Bu konuda gerekirse bu tartışmaların ışığında Barolar Birliği Yönetim Kuruluna görev verelim, yarın yayınlansın. Bugün de olabilir, yarın da olabilir, bu akşam yapılabilir, yarın verilir. İkincisi, bundan sonraki toplantılar gündemli olsun. Üçüncüsü, bu para konusundaki öneri vardı, yani dağıtılması konusunda görüş, “olur mu, olmaz mı” diye.

Yalnız bir konu var, üzerinde durmak istiyorum: Bu para hemen dağıtılacak bir para diye gelmiyor bana; çünkü şu anda 100 milyon lira para veriyoruz stajyerlere. 100 milyon lira çok az bir para, ya bunu asgari ücrete çıkaracağız yahut da belli miktarda arttırmak zorundayız. Asgari ücrete çıkardığınız zaman veyahut da en az 200 milyon yaptığınız zaman, öyle bir para da elinizde kalmıyor. 2003’ün başında bu hesap yapılacak; çünkü stajyerlerimiz “bir 100 milyon lirayla değil yemek parası, yol parası olarak kullanamıyoruz” diyorlar, haklılar.

Bir de ayrıca bir şey daha gerekiyor: Bizde 2 bin tane stajyer var, stajyerlerin hiçbir güvenliği yok, ama bir yıl böyle bir eğitimi yapma zorunluluğu var. Peki bu güveni onlara nasıl sağlayacağız? En azından stajyerimizin bir sağlık sigortası, yolda giderken araba çarptı bir şey oldu genç arkadaşımıza veyahut da onun güvenliğini sağlıklı bir şekilde bir şey altına almak zorundayız; çünkü yarın o bizim meslektaşımız.

Bir sorun daha var: Biz seçime girdiğimiz zaman bir şey daha söyledik, dedik ki, “İstanbul’daki meslektaşlarımız gerçekten çok zorluklar içerisinde, yazıhane açamıyorlar.” Bir yazıhane İstanbul’da açmaya kalktığınız zaman 50 milyar, yani bilgiye, belgeye ulaşmanın yolu budur; bilgisayarınız olacak, telefonunuz olacak, yeriniz olacak. Hiç değilse bu artan paradan, -ki 37. Maddemiz var zannederim, “artan para sosyal ve diğer amaçlarla kullanılır” diyor, o konuda çok duyarlı olmak zorundayız- yeni göreve başlayacak, mesleğe başlayacak arkadaşlarımıza gerekirse buradan kredi vermek olanağını aramak zorundayız; çünkü bankalara gidip boğuluyorlar. Ben gelirken birçok arkadaşım, banka faizleriyle boğularak yazıhanesini kapattı. Yüzde 60-70 faiz almak suretiyle yürütülüyor bunlar.

Bu nedenle kendimize kaynak yaratmak zorundayız, mevcut kaynakları güzel kullanmak zorundayız. Sağlık konusunda kullanacak isek, onun da projesini, planını yapalım, o da çok önemli bir sorunumuz. Yani sadece stajyerin değil, mevcut avukatımızın da sorunu büyük. Şu anda İstanbul’da 50’ye yakın meslektaşımız hasta, barodan yardım talebinde bulunuyor. Ben 250-300 milyon lira yardım yapmak için zorlanıyorum. Şu anda hastanede yatıp da 500 milyon, 1 milyar, 3 milyar, 5 milyar, 12 milyar para talep eden baromuzdan, bunlar çok önemli, hiçbir şeyi

kalmamış, hiç ödeyecek gücü kalmamış insanların. Yani bunları rehin mi bırakalım; bunlar da çok önem taşıyor. Bütün bunları çok iyi değerlendirerek, hatta yeniden bir kaynak yaratmanın da yolunu aramak suretiyle bu paraları bu kaynağa doğru aktarmak suretiyle bu yaramızı bir nebze sarabilecek yöntemi bulmak suretiyle yerine getirelim.

Hepinize saygılar sunuyorum, teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI- Teşekkür ediyoruz Sayın Başkan.

Değerli arkadaşlar; bir konuyu açıklığa kavuşturmamız gerekiyor: Konuşmalar epey devam ediyor. Bu Irak konusunda bildiri meselesiyle ilgili bir öneri vardı. Bu yapılan başkanlar toplantısında kural haline gelmiştir; yıllardan beri toplantı yapılır, Başkanlık Divanı bu toplantıda ileriye sürülmüş önemli konuları tespit eder ve bunları bir basın bildirisi halinde açıklar. Aynı konuda zaten açıklama yapılacak, bu notlarımızı da alıyoruz. Fakat arkadaşlarımızdan bir tanesi tarafından bir öneri geldi; dedi ki, “Irak’la ilgili ayrı bir bildiri hazırlayalım.” Bir öneri de Bursa Barosu Başkanı arkadaşımız Asude hanımdan geldi, “Irak’la ilgili acil olarak bir eylem tespit edelim” dedi.

İki konuyu hemen netleştirelim; bir “eylem yapılsın-yapılmasın”la ilgili konuyu netleştirelim, ondan sonra bu bildiriye netleştirelim, ondan sonra görüşmelerimize devam edelim. Asude hanım görüşünü anlattı. Bu konuda bir eylem yapılabilir mi, bu konuda bir şey yapılsın mı; yoksa yapılmasın, bildiri biçiminde mi bu olsun? Bu konuda lehte ve aleyhte konuşmak isteyen varsa, çok kısa almak üzere hemen görüşünü alalım, bunu neticeye bağlayalım.

Buyurun.

M. FİKRİ YILMAZ (Sinop Barosu Başkanı)- Eylemin uzun vadeli olasılığına karşı ilk önce bildiri sunulsun, ondan sonra eylem düşünülür.

OTURUM BAŞKANI- Buyurun.

REMZİ DEMİRKOL (Manisa Barosu Başkanı)- Ben burada birkaç arkadaşı daha dinledim; Kıbrıs'la ilgili veya Kuzey Irak'la, savaşla ilgili eleştiriler yapıldı, hep “bunlara karşıyız” gibi izlenimler oldu. Tamam, savaşa karşıyız, teröre karşıyız. Peki biz ne diyoruz, yani yalnızca karşı mıyız biz? Barolar Birliği bu konuyla ilgili, Kuzey Kıbrıs'ın çözümüyle ilgili ne düşünüyor? Avrupa Birliğine 2004'te alacakları zaman, biz bunu doğru mu kabul ediyoruz, yanlış mı, başka bizim bir görüşümüz var mı, ciddi bir çalışmamız var mı?

Sayın İstanbul Barosu Başkanı, “sivil toplum olarak bize kimse itibar etmiyor” diyor. Bu niye; yani başka sermayedarlara soruyorlar, hukukçulara kimse sormuyor. “İşine gelmiyor da onun için sorulmuyor” denilebilir, ama biz kamuoyuna doğru ve geleceğe yönelik, sırf bugün için değil, gününbirlik değil, geleceğe yönelik olarak da doğru politikaların ne olduğunu da anlatmak zorundayız, yani bunu belirtelim. Yani sırf Kuzey Irak'taki savaş politikasına karşı olmakla yetinmeyelim, ne diyeceğimizi de söyleyelim ayrıca, çözümün ne olduğunu da söyleyelim.

OTURUM BAŞKANI- Teşekkür ederim.

Buyurun.

MEHMET ZEKİ DURMAZ (Antalya Barosu Başkanı)- Sayın İstanbul Barosu Başkanımız, bu toplantının gündemine de uygun bir biçimde yayınlanacak bildirinin hem ülke sorunlarını içerecek bir biçimde olmasını söylediler, hem de mesleki sorunlarımızı içerecek bir biçimde olmasını söylediler. Bu anlamda Kıbrıs'la, Irak'la ilgili de açıklamalar bu bildiride yer alabilir diye düşünüyorum. Yine Birliğin mutlaka oluşmuş, Kıbrıs'la ilgili de, Irak savaşıyla ilgili de, özellikle yeni siyasi iktidarın uygulamalarıyla ilgili de nerede durmaları gerektiğini de belirten bir bildiri olmalıdır bu. Ayrıca Sayın Bursa Başkanımızın belirttiği gibi, bunun bir eylemsel yönü de olmalıdır. Eylemsel yönü derken, genellikle eylemler kısıtlı kalmakta sayısal oranda. O nedenle güçsüz bir imaj vermemek için de yine Türkiye Barolar Birliğinin belirleyeceği bir günde yönetimlerimiz aynı günde Atatürk anıtına bir çelenk koyarak, açıklamayı da yeniden kamuoyuna yineleyerek bir protesto yapmalılar diye düşünüyorum.

Saygılar sunuyorum.

OTURUM BAŞKANI- Teşekkür ediyorum.

Buyurun Başkanım.

MUSTAFA YAVUZ (Tokat Barosu Başkanı)- Efendim, bir savaşa karşı çıkacaksak, öncelikle Filistin'deki savaşa da karşı çıkmalıyız, ayrıca Çeçenistan'daki eziyetlere de karşı çıkmalıyız, ya tümüne karşı çıkarız ya da sadece Kuzey Irak diyemeyiz. Ben bu hususu arz etmek istedim.

Teşekkür ederim.

OTURUM BAŞKANI- Teşekkür ediyorum.

Buyurun.

BAHATTİN ÖZCAN ACAR (İzmir Barosu Başkanı)- Değerli arkadaşlar; öneri aslında güncel, kapımıza dayanan, yaşam hakkını ilgilendiren, son derece acil olan Irak'a müdahaleyle ilgili olarak müdahale geldi. Elbette Kıbrıs, diğer mesleki sorunlarımız ve diğer konular, hep gündemimizde olan konular. Yani bildirinin vuruculuğu açısından, etkisi açısından savaş tehlikesine ve Amerika'nın Afganistan planının devamı niteliğindeki ve Kâzım beyin de anlattığı, insan haklarına yönelik Guantanamo Üssündeki uygulamalarının devamı niteliğinde ve Türkiye'nin çok yakın bir dönem öncesinde Parti Genel Başkanının Amerika'ya ziyaretinde, AB'ye yönelik telefonlarda ve saire gündeme gelen asker, üs, liman ve saireye ilişkin kapıya gelen konuyla ilgili ana mihver bu olsun önerisindeyiz genel olarak. Ama diğer konular da bizim konumuz, ancak güme gitmesin konu, asıl konu o olsun.

OTURUM BAŞKANI- Teşekkür ederim.

Buyurun.

EYYÜP DUMAN (Ağrı Barosu Başkanı)- Sevgili arkadaşlar; biz her türlü savaşa karşıyız ve burada Irak'a yönelik savaşa karşı çıkarken de yanılmıyorsam Kuzey Irak diye bir belirleme yapmadık, Irak'a yönelik savaş dedik. Irak'ın bütününe yönelik bir saldırıya karşı çıkalım ve Afganistan'a yönelik saldırı sırasında da sesimizi aynı şekilde yükselteceğiz. Nereden gelirse gelsin, kime

karşı, hangi ülkeye karşı yapılırsa yapılsın, insanın yaşamını yitireceği bir savaşa karşı çıkmak lazım. Yani burada Afganistan veya öbür yer, öbür yer diye bir ayrıma gittiğimiz zaman önünü alamayız, böyle çifte standart olmaz.

Öncelikle Irak'a yönelik Amerika Birleşik Devletlerinin emperyalist saldırısına karşı çıkmak lazım. İkincisi, olacaksa, gücümüz yetmeyecekse, ülkemiz topraklarının, ülkemiz insanının bu savaşta yer almaması, canını yitirmemesi için gereken çabayı göstermemiz lazım. Burada bildiri ve eylemi, ikisini bir arada değerlendirmemiz gerekiyor. Bildiri, tek başına bu konuyla ilgili bir bildiri; çünkü gerçekten çok acil bir sorun. İkincisi, yine eylemliliği de onunla birlikte düşünüp, ikisini birlikte oylarsak daha güzel olur, "ya o ya o" şeklinde olmasın. Yani acil olarak bildiri düzenleyelim, onun peşi sırada da düşünülebilecek, kararlaştırılabilecek bir eylemlilik ortaya konulsun.

Saygılar sunarım.

OTURUM BAŞKANI- Teşekkür ederiz.

Buyurun.

E. ŞANSAL DİKMEN (Giresun Barosu Başkanı)- Efendim, mesleki sorunları içeren bildirimler olabilir, ama birkaç ülkenin petrol çıkarları için Türkiye'nin oldu bittiye getirilerek Irak savaşına sürüklenmesi çok acil, hepimizin yaşamsal bir sorunu diyorum. O nedenle öbürü kamuoyuna görülmeyebilir, birkaç sorunla birlikte acil olarak benim de önerim; ayrı bir bildiriyle, özellikle Irak savaşı konusunda Türkiye Barolar Birliğinin ve baro başkanlarının bildirisinin ayrı olarak oylanması ve karşı olduğumuzun belirtilmesini diliyorum.

OTURUM BAŞKANI- Teşekkür ederiz Sayın Dikmen.

Buyurun.

SÜMER GERMEN (Aydın Baro Başkanı)- Değerli arkadaşlarım; Irak savaşıyla ilgili bildiriye hemen “evet” diyoruz. Ancak eylemle ilgili kısa sürede diğer arkadaşların belirttiği gibi bir eylem planı uygulanamayacağına göre ve yarından sonra yapılacak olan bir eylemde 100-150 kişilik gibi bir grupla Barolar Birliği ve baroların böyle bir eylemde çok komik duruma düşmesi durumu da göz önüne alınarak, bu konuda Barolar Birliğine vereceğimiz bir yetkiyle diğer sivil toplum örgütleri, demokratik kitle örgütleriyle yapılacak bir işbirliği çerçevesinde en kısa sürede bir eylem belirlenmesinde yarar görüyorum.

Teşekkür ederim.

OTURUM BAŞKANI- Teşekkür ederim.

Buyurun.

NEZİH ÇELİKAĞ (Sivas Barosu Başkanı)- Muhakkak yapılan toplantı sonucunda Birlik Başkanımız bir sonuç bildirgesi sunacak, değil mi efendim? Bu tartıştığımız şeyler belki onun maddeleri olabilir; ama tek başına niye Irak, niye tek başına Kıbrıs, yani gündemde çok şeyler var. Bence bunu Yönetimin tartışıp, buradan aldığı birtakım verilerle maddeler halinde sonuç bildirgesi olarak sunabilir, ama burada böyle bir oylamanın mantığı yok. Ben eyleme yabancı bir tip değilim, ama ondan çok çekti Türkiye. Eyleme karşıyım, öyle bir şeye de katılmıyorum.

Sağ olun.

OTURUM BAŞKANI- Teşekkür ederim.

Buyurun.

ÖZDEMİR ÖZOK (Türkiye Barolar Birliği Başkanı)- Değerli başkanlarım; bütün başkanların teker teker koyduğu heyecana, duyarlılığa yürekten katılıyoruz. Gerçekten tartışma farklı bir noktaya geldi; yani “önerilerden biri kabul edilirse öbürü daha az önemli” ya da “birisi kabul edilirse diğeri daha az önemli” biçiminde bir tercih ne arkadaşlarımızı yapma durumuyla karşı karşıya koymak lazım, ne de yönetimi koymak lazım.

Burada Irak’a yapılacak saldırının ne kadar vahim olduğunu konuşmam sırasında dilimin döndüğünce ortaya koydum. Yine aynı biçimde yıllardır birlikte politika götürdüğümüz Kıbrıs’la ilgili alınacak kararda Kıbrıs’ı daha az önemli sayarak Irak’la ilgili bir bildiri yayınlamanın da çok haksızlık olduğunu, kendi adıma ve Yönetimdeki birçok arkadaşım adına yanlış olduğunu söylüyorum. Avrupa Birliğinin son aldığı ve 28 Şubata kadar bize tanıdığı son derece önemli uyarının da Türkiye için çok önemli ve yaşamsal bir konu olduğuna inanıyorum. Bu üç konunun da Türkiye’nin geleceği için birebir, çok yakın ve onu ilgilendiren tehlikeler olduğunu, birtakım gizli tuzaklarla dolu olduğuna yürekten inanıyorum.

Biz, Barolar Birliği Yönetim Kurulu üyesi arkadaşlar olarak, - tabii ki bir arkadaşımız ya da birçok arkadaşımız farklı düşünebilir, ama çoğunluğun görüşü- buradan aldığımız fikir, görüş ve önerilerle bu söylediğim tüm sorunları, ülkemizi birebir ilgilendiren tüm sorunları içeren çok ciddi ve baro başkanlarının

da ortak katılımını ifade edebilecek bir kamuoyu açıklaması yapma konusunda hazırlık yaptık. Bu konuda da buradan seçilecek bir komisyonla bunu şekillendirip, yarın sabahleyin basın ajanslarına yetiştirebilecek bir şekilde yapmayı planlamıştık. Ama bakın arkadaşlar, sadece bu konu değil, tüm konuları; çünkü Türkiye’de en demokratik kitle örgütü Türkiye Barolar Birliği ve barolar olmalıdır. Hiçbirimizin görüşü başkasından daha güçlü değil, hiçbirimizin görüşü de başkasına göre daha az etkili ya da az güçlü değil. Hepimizin görüşü, son derece saygın, son derece yararlı, ama bir tek görüş var, ortak görüşü hepimiz savunacağız. Bu benim görüşüm de olabilir, en az sayısal olarak adedi az olan baro başkanımızın görüşü de olabilir, yoğunluğu sayısal olarak en fazla baro başkanımızın görüşü de olabilir; ama bu Türkiye Barolar Birliğinin görüşüdür, ortak baroların görüşüdür, hepimiz bunun arkasında dururuz.

Bunu şunun için söylüyorum: Hiçbir konuda Türkiye Barolar Birliğinin arenasında tartışmadan çekinmeyiz, hepsini tartışırız; Filistin’i de tartışırız, Çeçenistan’ı da tartışırız. Çünkü bizim kafamızın arkasında bir şey var; kafamızın arkasında insan hakları, demokrasi ve gerçekten hukukun üstünlüğü ve hukuk devleti ilkeleri yatıyor. Böyleyse, biz Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu olarak her görüşün çok saygın, her görüşün son derece değerli olduğuna inanıyoruz; ama Yönetimdeki büyük çoğunluk olarak çıkarılacak bildirinin hiç birbirinden ayrılmayacak kadar önemli olan konuların tamamını içermesi noktasında. Değerli baro başkanlarımız, “sadece bir-iki tanesini ayıklayalım, bunların üzerinde duralım” derlerse, karar baro başkanlarımızındır; ama bizim Yönetim olarak çoğunluğun görüşün bu noktadır, bunu belirtmek için söz aldım.

Saygılar sunarım.

OTURUM BAŞKANI- Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Buyurun.

ASUDE ŞENOL (Bursa Barosu Başkanı)- Her ikisi birlikte olabilir, bildiri hemen hazırlanabilir, eylem biraz daha zamana ihtiyaç duyabilir ya da başka sivil toplum örgütleri de bu eylemin içine katılabilir. Ama her ikisi birlikte düşünülebilmelidir bence.

OTURUM BAŞKANI- Teşekkür ederim.

Buyurun.

ADİL DEMİR (Denizli Barosu Başkanı)- Efendim, İstanbul Barosu Başkanımızın görüşüne katılıyorum. Denizli Barosu olarak, buraya gelmeden önce, savaşla ilgili Tabipler Odası ve Türk Mimar ve Mühendis Odaları Birliğiyle beraber bir etkinlik düzenledik. Yine geçtiğimiz günlerde çok yoğun olarak gündemde olan Avrupa Birliği meselesiyle de Avrupa Birliğindeki ulaşabildiğimiz baro başkanlarına İngilizce ve onların kendi dillerine uygun destek mektupları da yazdık. Bugün burada tek başına Irak konusuyla ilgili bir bildiri yayınlamak ve ayrıca eylem planı yapmak, bunu Barolar Birliğine mal etmek pek doğru olmaz düşüncesindeyim; çünkü eğer bir eylem kararı alırsak ve buna desteği güçlü bir şekilde yapamazsak sıkıntı duyarız.

Sayın Başkanımın bahsettiği gibi, Kıbrıs konusunda 28 Şubata kadar Türkiye'nin hiçbir pazarlık yapamayacağı koşullarda dayatmalarla karşı karşıyayız. Bunlar da çok önemli

konular, çok hassas konular ve çok kısa zamanlı konular. Dolayısıyla Birlik Yönetimimizin Başkanlar Toplantısında karar verilen, tartışılan konulara ilişkin bu konuları da daha başa alan, yani Irak konusunu, savaş konusunu ve Kıbrıs konusunu öne alan ve arkasından mesleki ve hukuki konulara değinen bildiri yayınlamasının daha uygun olacağı düşüncesindeyim.

Teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI- Teşekkür ederim.

Buyurun.

BAHATTİN ÖZCAN ACAR (İzmir Barosu Başkanı)- Söz almaktaki amacım; düşüncemizi belki yanlış aktardık, bir düzeltme yapmak istiyorum: Irak'taki savaş tehlikesi konusunda bildirge yayınlanmasının diğer konuları önemsememe ya da küçümseme anlamına gelmeyeceğini açıklayayım, bu bir.

İkinci konu, Irak'ta çıkabilecek savaşa karşı durmak gerektiğini ve Amerika'nın benzeri olaylarda da insan haklarına karşı tutumu, 11 Eylül'den bu yana olan tutumu konusunda sanıyorum burada herkes ittifak halinde. Ama biz, arkadaşımızın da belirttiği gibi, Türkiye Barolar Birliği olarak ve baro başkanları olarak Kıbrıs'ı tartışmadık, biz burada Kıbrıs'ı tartışmadık, burada bu konuda ortak bir görüş çıkmayabilir. Arkadaşımız, "yerine ne önerdiğimizi koyalım" diyor. Yani Annan planından yana olan ve bunun tartışılabileceğini, müzakere edilebileceğini savunan baro başkanları da çıkabilir, "hayır, bu plan tanınmaz, bu plan yanlıştır" diyen baro başkanları da çıkabilir. Bu konuda İstanbul, Ankara baroları ve Türkiye Barolar Birliğinin panelleri ayrı bir konudur, onlar paneldir. Yani Kıbrıs'la ilgili son durum

Barolar Birliğinde ve baro başkanları arasında tartışılmadığı için, ortak bir görüş oluşmamıştır. Bu nedenle biz genel bazı deyimlerin dışında bir ortak görüş bildirgesi olarak o konuya yer veremeyebiliriz.

Biz, AB konusunda, Avrupa Birliği konusunda baro başkanları olarak ve Türkiye Barolar Birliği olarak tartışmadık. Onun için bu konuda hepimizin farklı görüşleri olabilir, bu da doğaldır. Bizi birleştiren baro görevlerimizdir, baroya bakış açımızdır, avukatlık hukuku anlayışımızdır. Bu konularda farklı görüşlerimizin zaten burada tek görüşe gelmesi de mümkün değildir, doğal da değildir. Bu nedenle ben ittifak ettiğimiz bir konu olduğu için, Irak'ın öne çıkarılmasını; ama Kıbrıs konusunda bir bildiri yazacaksanız, ben o bildirin içinde ne olacağını bilmek isterim. Yani bu, Kıbrıs'la ilgili konu eğer bildiriye konu olacaksa tartışılması gerekir derim, bunu açıklamak istiyorum, küçümseme ya da önemsememe gibi bir konu söz konusu değildir.

Sağ olun.

OTURUM BAŞKANI- Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Değerli arkadaşlar, şimdi konu aşağı yukarı anlaşıldı, netleşti. Ben şöyle tekrar toplamak istiyorum: Öncelikle başkanların yapmış olduğu bu toplantı sonucunda ortak olarak bizim görebildiğimiz noktalar bir bildiri halinde kamuoyuna yansıtılacaktır, Irak'la ilgili konu da bu bildiri içinde uygun bir biçimde yerini alacaktır. Fakat gelen öneri, Irak meselesine has olarak çok acil bir şekilde ayrı bir bildiri yayınlanması biçiminde. Ben öncelikle bir konunun netleştirilmesini istiyorum. Burada görüştük çok şeyi; Irak'la ilgili bir ayrı bildiri mi hazırlayalım, yoksa Irak'la ilgili konuyu açıklanacak diğer bildirin içine mi

koyalım? Bu konuyla ilgili oylama yapacağım; “ayrı bildiri olsun diyenler, bunun içinde olsun diyenler” biçiminde oyluyorum.

Değerli arkadaşlar; konuyu oylarınıza sunuyorum: “Irak’la ilgili konu tek başına ayrı bir bildiri olsun” diyenler... (17 kişi) Aksi yönde, bu Irak meselesinin de diğer yayınlanacak bildiri içinde yer almasını isteyenler... (29 kişi) Irak konusuyla ilgili ayrı bildiri değil, Irak konusunun da değerlendirildiği bir ortak bildiri şeklinde oyçokluğuyla karar verilmiştir, o konu ön plana alınacaktır.

Bu konuyu bu şekilde hallettik mi arkadaşlar; hallettik. Görüşmelerimize devam ediyoruz.

Isparta Barosu Başkanı Sayın Ünal Çankaya; buyurun.

ÜNAL ÇANKAYA (Isparta Barosu Başkanı)- Değerli Birlik Başkanım, değerli Yönetim Kurulu üyeleri, değerli milletvekillerimiz, sayın meslektaşlarım; sabahtan başlayan görüşmelerimizde, tecrübeli, bilgili, değerli başkanlarım, meslek sorunları ve ülke sorunları konusunda çok değerli görüşler ortaya koydular, açıkladılar. Benim aldığım notların içerisinde bunların pek çoğu zaten vardı. Şimdiye kadarki yapılan görüşmelerde, konuşmalarda ileri sürülen hususların çoğuna katılmaktayım. Onun için bunlarla ilgili yeniden bir açıklama yapmayacağım, en kısa konuşmayı yapmaya aday olduğumu belirtiyorum.

Konuşmaların uzamasından dolayı sorunların olduğu görülüyor, sabahleyin de belirtildi. Bununla ilgili somut bir önerim var: Toplantıların çağrısı geldiği zaman, konuşma yapmak isteyen meslektaşlarımızın konuşma istediklerini ve konuşmalarının muhtemel sürelerini daha önceden Birliğimize

bildirmeleri halinde, toplantının programlanması daha kolay olabilir diye düşünüyorum, bu bir kolaylık getirebilir.

Bunun dışında, 30 seneyi geçen bir meslek süresine sahibim. Vefat ettiğini bildiğim, İstanbul'da görev yapmış -tanıştınız mı bilmiyorum Sayın Başkan) Av. Volf Çernis'in bir kitabı var, "Tatbikattan Çizgiler" diye. Ben, meslekle ilgili sıkıntılar oldukça, Tatbikattan Çizgiler Kitabının o 23 sayfalık önsözünü tekrar tekrar okurum. Volf Çernis, onu 1962 yılında yazmış. Buraya gelmeden önce bir daha okudum ve baktım ki 1962 yılından bu yana avukatlığın sorunlarında hâlâ her şey aynı duruyor, ilerleyememiştir. Toplum çok değişmiş olduğu halde, biz avukatların birbirleriyle ilişkilerinde, avukatların müvekkilleriyle ilişkilerinde, avukatların mahkemelerle ilişkilerinde hâlâ aynı zorlukları yaşamaktayız. Bunları tekrar konuşmamıza gerek olmadığını düşünüyorum, hepimiz biliyoruz. Bunlarla ilgili çözümleri zaman içerisinde Barolar Birliğimizin giderek geliştireceğini ve artık ileriki yıllardaki konuşmaların konuşmacıların bunların çözüldüğünden bahsedeceklerini ummak istiyorum.

Ben, meslek etiğinin giderek azaldığını ve bunu korumanın da giderek zorlaştığını gözlemlemekteyim. Isparta gibi küçük bir baroda olmamıza rağmen -ki büyük barolarda, büyük kalabalık yerlerde sanıyorum bu çok daha ileri boyutlarda zarar görüyor-giderek meslek etiğinin zarar görmekte olduğu anlaşılıyor. Bunda usta-çırak ilişkisinin artık giderek azalmakta olması, stajyer sayısının çoğalmakta olması nedeniyle birebir ilişkilerin ve meslek ahlakının yeni yetişmekte olan genç meslektaşlarımıza birebir anlatılamayışının etkisi olduğunu düşünüyorum. Ancak bunun yanında ekonomik zorlukların da bu konuda çok etkili olduğu kanaatindeyim. Genç meslektaşlarımızı özellikle zorlayan

ekonomik şartlar, onları belki de meslek ahlakından uzaklaşmaya, tasvip etmediğimiz bazı girişimlerde bulunmaya zorluyor olabilir.

Bununla ilgili Isparta Barosunda uygulamaya başlayacağımız bir hususu ilginize sunmak istiyorum: Biz, CMUK görevlerinin niteliği yönündeki çalışmalarımızın dışında, Sayın Başkanımızın belirttiği gibi çok özellikle durulmasının yanında, CMUK görevlerinin avukatlara belirli parasal bir kaynak da yarattığını kabul ediyoruz. CMUK görevlerinin verilmesi suretiyle genç avukat arkadaşlarımızın desteklenebileceği, dolayısıyla ekonomik zorluklarının azaltılmasıyla meslek ahlakının daha kolay korunabileceğini düşünüyoruz. Bununla ilgili olarak bir yıllık meslektaşlarımıza 3 katsayı, iki yıllık meslektaşlarımıza 2 katsayı vermek suretiyle, diğer meslektaşlarımızdan bir yıllıkları 3 defa daha fazla, iki yıllıkları 2 defa daha fazla CMUK görevi vermek suretiyle parasal olarak desteklemeye başlıyoruz, bunun yararlı olacağını sizlerin de ilgisine sunuyorum.

Yine Isparta'da hazırlıklarını yaptığımız, adına "baro kart" veya "avu-kart" ismini vereceğimiz bir tüketici kartı sistemi oluşturmaya çalışıyoruz. Bununla ilgili olarak avukatların yüksek tüketim gücüne sahip bir meslek grubu olmasından da yararlanarak çeşitli firmalardan bu kart hamillerine belirli indirim ve taksitlendirme kolaylıklarının yapılmasını sözleşmeyle talep ediyoruz, sözleşme yapıyoruz. Avukat meslektaşlarımızdan bu kartı talep etmeleri halinde, firmalara karşı parasal yükümlülüklerini zamanında yerine getirmemeleri halinde barodaki CMUK alacaklarından bu borçlarının tahsil edilmesine muvafakat ettiklerine, ayrıca avukatların piyasaya, firmalara karşı borçlarını ödemekteki temerrüdünden dolayı bunun avukatlık meslek ve onurunu zedeleyeceğini kabul ederek bu konuda

disiplin cezası verilmesine muvafakat ettiklerine dair bir muvafakatname alıyoruz. Bu kart sistemi belki gelişirse, bir tüketici kartı veyahut kredi kartı sistemi halinde tüm avukatlara yayılabilir diye düşünüyorum, bu bakımdan ilginize sunuyorum.

Bir de kart sisteminin belki sağlık problemimizde de nispi bir çözüm getirebileceğini düşünüyorum. Çünkü bu kartla ilgili yaptığımız görüşmelerde, Isparta'daki sağlık kuruluşları, bize hemen kart hamillerine indirim ve kolaylıklar sağlamayı taahhüt ettiler. Tabipler Odası yönetimiyle yaptığımız görüşmelerde, onlarla yapabileceğimiz bir protokolle tüm doktorların veya hastanede yapılacak tahlillerin indirimli olarak yapılabileceği vaadini aldık. Böyle bir girişim, belki çok sıkıntısını çektiğimiz sağlık güvencesinin eksikliğine kısmi bir rahatlama getirebilir.

Sayın başkanlarım, sayın yöneticilerimiz; benim asıl söz almaktaki amacım, size bundan iki yılı aşkın bir zaman önce görevi başında alçakça bir saldırıya uğrayarak hayatını kaybeden rahmetli Av. Fatma Sevük'le ilgili yargılamanın bittiğini bildirmek içindi. Suçüstü, anında işlenmiş bir cinayetin bütün delilleri de hazır olmasına rağmen, yargılamanın, bir avukata karşı işlenmiş bir yargılamanın -Isparta'da özel bir gecikme olduğunu söylemek istemiyorum, yargılamanın genel şartları içerisinde böyle oldu- Isparta'ta 27 ay gibi sürmüş olmasını da içimiz burularak kabullenmek zorunda kaldık. 27 Aylık yargılamanın sonunda mahkeme, sanığı Avukatlık Kanununun yollamasıyla hâkimlere karşı işlenen bir cinayet maddesinden ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasıyla cezalandırdı. Bizim iddiamız, ayrıca yine 450. Maddenin bir başka fıkrasından tasarlamanın da olduğu şeklindeydi. Tabii bu tasarlama vardı bizim görüşümüze göre, dosyanın içerisinde olsaydı iki defa ağırlaştırılmış müebbet hapis

cezası alacağı için sanığa verilecek hücre cezası daha yüksek olacaktı, bu olamadı ve kararı bu yönden de temyiz ettik.

Ben rahmetli arkadaşımızın şehit olmasından sonra Barolar Birliğinin ve tüm baroların, Türkiye'deki tüm avukat arkadaşlarımızın o andaki bizim acımızı, hatta öfkemizi paylaşmaktaki gösterdikleri hassasiyete ve bugüne kadar da bize verdikleri desteğe sonsuz şükranlarımı, teşekkürlerimi sunmak istiyorum.

Sağ olun.

OTURUM BAŞKANI- Teşekkür ediyoruz Sayın Başkan.

Sayın Remzi Demirkol, Manisa Barosu Başkanı; buyurun.

REMZİ DEMİRKOL (Manisa Barosu Başkanı)- Barolar Birliğinin Sayın Genel Başkanı, değerli arkadaşlarım, baroların değerli başkanları, sevgili konuklar; avukatlık mesleğiyle ilgili olarak arkadaşlarımız oldukça geniş bilgiler verdiler, çok da zaman almamak için bunlara pek fazla değinmek istemiyorum. Ancak temel olan bir konu var, o da eğitim. Eğitimle ilgili çok nazik bir konu da sanıyorum burada şimdi karara bağlanacak, bu da para meselesi. Bu “sağlık mı olsun, eğitim mi olsun” tercihiyle karşı karşıya kalacağımızı zannediyorum. Manisa Barosu Başkanı olarak, dün temsilcilerle bir kısa görüşme yaptım; oradaki arkadaşlarımız, sağlık meselesini çok önde tutanlar olsa da eğitimin daha da önde gelmesi gerektiğini söylüyorlar. Bizim buradaki oyumuz, “paralar eğitim için dağıtılsın barolara” diyoruz. Bu konuyu öncelikle belirtmek istiyorum.

Biliyorsunuz çağımız, bilgi çağı. Bütün gelişmiş ülkelerde bilginin 1, 5-2 yılda yenilenmesi gerektiği, bilgilerin çabuk eskiiyip yenilenmesi gerektiği, bizim gibi gelişmekte olan orta düzeydeki ülkelerde ise bu bilginin 5 yıllık sürede değişmesi gerektiği söyleniyor, bu konuyla ilgili enstitülerin yaptığı araştırmaların sonuçları bu. Bu böyle olunca, eğitimin yalnızca avukatlığa yeni başlayacak stajyer avukatlar için değil, halen görevde, uzun yıllar birikimleriyle bunun gelişmesine yardımcı olan değerli meslektaşlarımızın da bu eğitimle ilgili çalışmalara katılmasının sağlanılmasını ve bilgilerin tazelenmesine yardımcı olunmasının uygun olacağını düşünüyorum. Bu nedenle bunun arkadaşlarımız tarafından değerlendirilmesini talep ediyorum.

Hemen kısa başka birkaç konuya daha değinmek istiyorum. Rahmetli Hocamız Hıfzı Veldet Velidedeoğlu, bir konuşmasında, hukukçuların yalnız hukuku iyi bilmelerinin gerekmediğini, bunun yanında sosyal bilimler ve günlük siyaset, ekonomi bilimleri de ve çevreleriyle de çok yakından ilişkisi olmaları gerektiğini; hukuku çok iyi bilmiş olmanın diğer bilimleri geriye itme anlamına gelmediğini, diğer bilgilerle ancak hukukçunun bir anlam taşıyacağını belirtiyor. Bununla eğitim meselesinin ne kadar bizim için gerekli olduğunu anlatmak istiyorum. Ayrıca Sayın Birlik Başkanımız başlangıçtan itibaren anlattı; Avrupa Birliği, Kıbrıs, Kuzey Irak, Amerika ilişkileri, IMF gibi avukatlık ilişkilerimizin dışında olan meselelere de değinmenin ve bunları da bilmenin, topluma önderlik etmenin önemli koşullarından birisi olması gerektiğini düşünüyorum.

Bu arada Sayın İstanbul Barosu Başkanımız, yanlış hatırlamıyorsam bir Amerikalı savcının İstanbul'a geldiğini ve orada hukuk ihlalleriyle ilgili Afganistan'daki götürülen 860 kişinin Amerikan askeri birimleriyle ilgili olduğunu ve

hukukçuları ilgilendirmediği gibi bir cevapla karşılaştığımı söyledi. Ben sözü buradan çok önemli ve demin de tartışılan Kıbrıs meselesine getirmek istiyorum: Bu konuda şöyle bir şey var arkadaşlar; gerçi 28 Şubata kadar bu konu ortaya çıkarılsın deniliyor, doğrudur, fakat bazı şeyler var. Örneğin 200 bin kişinin Kuzey kesimde yaşadığı ve bunun 70 bin tanesinin Rum pasaportu taşıdığı söyleniyor. Hatta -tam kesin bilemiyorum- Bakanlar Kurulunun birçok üyesinin Güney Kıbrıs pasaportu taşıdığı söyleniyor. Avrupa'da Türklerin çok yoğun yaşadığı Almanya ve yakın ülkelerdeki yapılan araştırmalarda, Türkiye'nin Avrupa Birliğine girmesine karşı çıkanların oranının yüzde 70'in üstünde olduğu; bunun yanında İspanya, Portekiz ve İrlanda gibi ülkelerde, Türklerin daha az bulunduğu yerlerde ise Türkiye'nin Avrupa Birliğine girmesini isteyenlerin oranının bu sefer tersine, yüzde 70-80 oranında yükseldiği söyleniyor.

Buradan şuna getirmek istiyorum: Avrupa Birliğinde Türkiye'yi bir açmaza getirdiler. Kuzey Kıbrıs'ta 28 Şubata kadar yapılacak olan görüşmelerde diyelim ki onların istediği gibi bir sonuç olmadı; Kuzey Kıbrıs'ta bir halkoylamasına başvurulsa ve bu 200 bin kişiden diyelim ki demokratik usullerle fazlası "biz Türkiye'nin görüşüne katılmıyoruz, Rumlarla birlikte Avrupa Birliğinde yer almak istiyoruz" diye çoğunlukla oy verseler, Türkiye Cumhuriyetinin, Türkiye Cumhuriyeti Hükümetinin, Parlamentosunun ve askerlerinin -deminki İstanbul Barosu Başkanımızın söylediği meseleye getiriyorum- buradaki görüşü ne olacak? Yani Kıbrıslı Türklerin çoğunluğu "biz Rumlarla girmek istiyoruz" deseler de biz "hayır, girmeyeceksiniz, karşıyız" mı diyeceğiz?

Bu konuyla ilgili demin söylemek istediğim, Barolar Birliğinin de bu konuda bu ayrıntılı bir görüşü olsun. Biz belirli bir şeye karşı çıkarken neye karşı çıktığımızın yanında, çözüm önerilerini de beraberinde getirelim. Yani Türkiye Barolar Birliğine herhangi bir şey sorulmuyor ve sivil toplum örgütleriyle birlikte Barolar Birliğinin adı geçmiyor, hakikaten geçmiyor. Avrupa Birliğinde birçok çalışmalarda her türlü sermaye kuruluşları, sendikalar, buna benzer esnaf dernekleri yer alıyor, Barolar Birliğinin bu konuda etkin bir görüşü hiçbir şekilde ortaya çıkmıyor. Yani son zamanlarda çok olumlu gelişmeler izliyorum; Antalya Barosu, İstanbul Barosu ve Ankara Barosu, Barolar Birliği kanalıyla dış ilişkilerle ilgili konularda çeşitli toplantılar düzenliyor. Fakat bu konu nedense Anadolu'daki avukatlara pek yansımıyor.

Ben şimdi burada Manisa Barosu olarak, yani bir kasaba barosu başkanı olarak belki haddimizi aşar nitelikte bazı şeyler söylemek durumunda kalıyorum, yani bizim de bunlara bir katkımız olsun. Ben şimdi bu soruları sorarken, istiyorum ki bizim Barolar Birliği Yönetim Kurulu veya Barolar Birliği Başkanlığı, yılların verdiği birikim ve yetiştirdiği siyasetçilerle de işbirliği yaparak kendisinin de özgün bir görüşü olsun ve bu konu kamuoyunda tartışılsın, Parlamentoda söz sahibi olunsun. Yani bu en azından gündemde "Türkiye Barolar Birliği de bu konuda şunu şunu eleştiriyor, ama buna karşılık çözüm önerisi de şunu söylüyor" demesi gerekir.

Amerikalılar, Kuzey Irak ve Irak meselesinde Türkiye'ye bastırıyor. Elbette bastıracak, IMF Başkanı, Dünya Bankası Başkanı çıkıyor, diyor ki, "biz, Türkiye'deki bütün yurttaşların cebine, her birisine 300 dolar koyduk, tabii ki Türkiye'deki her şeye karışacağız." Bunları gözardı edip de "Amerikalılar bize dayatma yapıyor" dediğimizde, peki bu dayatmayı yapan ortamı

hazırlayanlar kim, bunlara kim soru soracak? Yani biz Barolar Birliği olarak bunları eleştirirken, bunlara neden olanlara da soralım.

Demin İzmir Barosu Başkanımız Bergama olayından söz etti. Bergama olayı, bütün Türkiye'ye mal olmuş, hatta Avrupa'da da iz bırakan bir harekettir, tam sivil toplum örgütlerine yakışır bir harekettir. Fakat Prof. İzzettin Önder'i -yanlış hatırlamıyorsam-referans vererek söyleyeyim: 1991 ve 92 yılında o şirkete o zamanki hükümet ortakları, -yani SHP, Erdal İnönü ve Doğru Yol Partisi, Süleyman Demirel'in Başbakanlığında- bunlara bu yetkiyi, bu görevi veriyor. Şimdi birçok davalar kazanılıyor, kazanılıyor, sonra tekrar başa dönülüyor. Sonra "açıklanmayan kararnamelemler var" deniliyor, doğrudur. İşte bunlar, o zaman bu yetkiler o yabancı şirkete verilmiş, fakat kamuoyuna kimse çıkıp açıklamıyor bunu ve o kadar insan eylemde bulunuyor, yıllardır koşturuyor, esas anlatılmıyor. Bunu bu şekilde söylerken, tabii bir de dünyada Dünya Ticaret Örgütü diye bir örgüt var. Siz 1991, 92'de Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti olarak bu sözü verdiğiniz zaman, Dünya Ticaret Örgütü de bunu -çünkü dünyadaki en yüksek sermayenin hukuksal örgütü o- bir yere not ediyor, siz bunun dışında herhangi bir işlem yapamıyorsunuz. Çin bile 1, 5 milyar nüfusu ve komünist yönetimiyle Dünya Ticaret Örgütünün en son üyelerinden birisi oluyor ve Amerika'nın desteğiyle oluyor.

Arkadaşlar; dünya meselelerine ve çevremizdeki Türkiye'ye uygulanış biçimlerine bakarken, bütün bunları da bilerek bunlara da dikkat edelim, yani sırf karşı olmakla bu iş olmuyor. Bilgiye ulaşmış, gerçekte durumun ne olduğunu araştıralım, ona göre tepki verelim ve tepkimizin de bir anlamı olsun. Bunları belirtmek istedim.

Hepinize çok teşekkür ederim, sağ olun.

OTURUM BAŞKANI- Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Söz sırası Kocaeli Barosu Başkanı Sayın Fahri Örengül'de.

Buyurun Sayın Örengül.

FAHRİ ÖRENGÜL (Kocaeli Barosu Başkanı)- Sayın Birlik Başkanım, Sayın Milletvekilim, değerli başkanlarım; meslektaşlarımız birçok konuya değindiler, -ben ilk defa katılıyorum, yeni seçilmiş bir Baro Başkanı olarak düzeni de pek bilmiyorum- o nedenle çok uzun şeyler söylemeyeceğim, sadece kısa başlıklarla geçeceğim.

Kamu avukatlarına pek değinilmedi; kamu ve bağlı çalışan avukatlar, bizim kendi bünyemizde değerlendirmemiz gereken ve avukat statüsüyle çalışmasını sağlamamız gereken meslektaşlarımız. Biz, mesleğimizi hukuk eğitiminden, stajdan, mesleğin icrasından emeklilik dahil, tamamını birlikte değerlendirmek durumundayız diye düşünüyorum. Ülkemizde 33 tane hukuk fakültesi var yanlış hatırlamıyorsam ve hukuk eğitiminin çok derli toplu yapılmadığını hepimiz biliyoruz. Bir tanesi Kocaeli'nde var, oldukça da bol mezun veriyor, stajyerlerimiz bu yüzden bollaşmaya başladı. Ben, baroların ve Barolar Birliğinin hukuk fakülteleri konusunda daha etkili çalışma yapmaları gerektiği kanısındayım.

Hemen fakülte bittikten sonra, staj aşamasında da önemli sorunlarımız var. Kocaeli Barosu 1986'dan bu yana staj eğitimi verir, bir kısım sorunlarımıza rağmen iyi eğitim verdiğimiz kanısındayız. Ancak staj eğitimini küçük Anadolu barolarının veremeyeceği ya da veremediği gibi bilgiler var. Bu konuda

Barolar Birliğinin daha detaylı çalışma yapması gerektiği kanısındayım. Örneğin Fransa'da olduğu gibi staj akademileri düşünülebilir, bunlar zamanla baro akademileri haline getirilmek suretiyle burada tartıştığımız birçok konuyu orada tartışabiliriz; somut öneriler, somut fikirler çıkabilir.

Mesleğimizin icrasıyla ilgili önemli sorunlarımız var, hemen hemen birçoğu meslektaşlarımız tarafından bahsedildi. Ancak benim ısrarla değinmek istediğim en önemli sorunumuz, Avukatlık Yasasının 76. Maddesinde yerini bulan hukukun üstünlüğü, insan hakları, demokrasi ve adalet düzlemindeki önemli sorunlarımızdır. Türkiye'de bana göre hukuk devleti ilkeleri işlemiyor. Protokolü konuştuk burada, bizim nerede olmamız pek önemli değil; ama protokolle ilgili tepkimiz bizim de var, hukukun uygulanmasına yönelik bir tepkidir. Bu tepkinin giderek devam etmesi gerektiği kanısındayız. Kocaeli Barosu, bu konuda dava da açmış durumda, dava yoluyla halletmeye çalışıyoruz.

Değerli meslektaşlarım; hepimiz biliyoruz ki hak arama özgürlüğü, en temel insan haklarından birisidir. Biz avukatlar, hak arama özgürlüğünün sağlanmasında tek el konumundaki meslektaşlarız. Ancak ülkemizde hak arama özgürlüğünün yeteri kadar yerine getirildiğini maalesef söyleyemiyoruz. Bu, hem ülkemizdeki demokratik sistemin tam olarak işlememesi, hem çıkan yasaların uygulanmaması, hem de avukatlık mesleğinin içinde bulunduğu ve sabahtan bu yana tartıştığımız önemli sorunların bizi bağladığından kaynaklanmaktadır. Biz hak arama özgürlüğünü yerine getirirken, yargının halkın ayağı olduğunu unutmuyoruz.

Ben konuşmamı pek uzatmayacağım; sadece baroların halkla biraz daha fazla bütünleşmesi gerektiği, Barolar Birliğinin bu tür toplantılarının sonuçlarının halk tarafından daha ciddiye alınır; daha doğrusu -yanlış bir terim kullanmayayım- daha merak edilir ve etkili, anlaşılır şekilde bir pozisyona Barolar Birliğinin, baroların gelmesi gerektiği kanısındayım. İstanbul Barosuyla yakın çalışıyoruz; CMUK eğitimimiz başladı, İstanbul Barosundan ciddi katkı sağlıyoruz. Ben, bizleri sizlerle tanıştırma fırsatı verdiği için Barolar Birliğine teşekkür ediyorum. Yeni seçilen Baro Başkanı olarak bunu söylüyorum ki, biz Barolar Birliğini biraz zorlayacağız, lütfen sizler de bizi çalışma konusunda zorlayınız.

Saygılar sunuyorum.

OTURUM BAŞKANI- Teşekkür ederiz Sayın Başkan.

Söz sırası Trabzon Baro Başkanı Sayın Ali Sürmen'de.

Buyurun Sayın Sürmen.

ALİ SÜRMEN (Trabzon Barosu Başkanı)- Sayın Birlik Başkanım, değerli üyeler, değerli milletvekilleri, değerli meslektaşlarım; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle seçilmiş olduğumuz görevlere meslek onuruna yakışır şekilde sürdürme bilinciyle talip olduk, geldik ve sanırım o bilinçten ben şahsen vazgeçmeyeceğim. Bizler baro başkanı seçilirken, hepimizin bir siyasi görüşü vardı, belki bazıları partilerde yetkili görevlerdeydiler. Ancak baroların, baro başkanlarının söylemlerini, toplumu bilgilendirmelerini çok dikkatli yapma zorunluluğu olduğu kanaatindeyim, bu benim kendi kanaatim. Eğer bugün burada bile terör konusunda

mutabakata varamıyorsak, siyasi görüşümüze göre terörü tarif etmeyi düşünebiliyorsak, o zaman toplumu en hassas konumuz olan terör konusunda güvenli şekilde nasıl aydınlatacağız? Ben, Trabzon Barosu Başkanı olarak başka bir düşünce, başka bir baro başkanı başka bir düşünceyi ortaya koyarsa, bu sağlıksız olur. Bizlerin toplumu ilgilendiren konularda çok şikâyetçi olduğumuz merkezîyetçilikten uzaklaşmamız lazım. Önce bölgesel toplantılar yapıp, bölgesel sorunlarda bölgesel aydınlatmalarda bulunmamız ve oradaki toplantı tutanaklarını Birliğimize getirmemiz gerekir diye düşünüyorum. Böylece buradaki tartışma konuları belki bu kadar uzamayacak ve Birliğimiz de merkezin yoğunluğu nedeniyle bu kadar bunalmayacak diye düşünüyorum.

Değerli arkadaşlarım; ülkemizde maalesef her şeyi yasalarla çözmeye çalışıyoruz. Hukukçular olarak bile bazı arkadaşlarımız da “yönetmeliğe, tüzüğe çok itibar edilmiyor, bu konuda yasa var mı acaba” diye araştırmaya gidiyor, hatta yasaya itibar etmeden, Anayasaya gidiyor. Oysa demokratik ülkelerde her şey yasalarla düzenlenmiyor. Bizim ülkemizde insan hakları ihlalleri var, bu doğrudur, bunu asla bir hukukçu inkâr edemez. Ancak bu ülkede bütün terörü devlet terörü gibi göstermeye de hakkımız yoktur. Terörü tarif edeceksek, dosdoğru; dini terör varsa, onu da tarif edeceğiz; siyasi terör varsa, onu da tarif edeceğiz; mezhep terörü varsa, onu da tarif edeceğiz. Devletin hiçbir şekilde, hiçbir terörün üzerine terörle gitme hakkı da yoktur tabii, ama terörü de tamı tamına tarif etmemiz gerekir.

Sayın vekillerim buradayken bir şeyi söyleyip, davet konuma geleceğim. Sayın vekillerim; sizlerden rica ediyoruz: Bu ülkede yurttaşlık bilinci yoksun, çocuklarımız yurttaşlık bilincinden eksik yetişiyorlar, aileler artık çocuklarını eğitmek için zaman

bulamıyorlar. Şu vatandaşlık dersi dediğimiz, aslında toplumda yaşanan toplum kurallarını, insan haklarının özü olan vatandaşlık ilişkilerini çocuğa öğreten o vatandaşlık dersini lütfen müfredatlarda bir Türkçe, bir matematik kadar önemli tutunuz.

Değerli arkadaşlarım; Sayın Birlik Başkanım ve Yönetiminin takdir buyuracağı mayıs ayı içerisinde Trabzon’umuzda Genel Kurul yapılacaktır. Bu, bizim Trabzon’umuz için büyük bir şanstır. Her ne kadar oradaki mesajlar Türkiye’ye gidecektir, ama sizler de bir Avrupa’dan daha güzel bölgelerimiz olduğunu göreceksiniz. Emin olun, Genel Kurulun Trabzon’da yapılacağını biz seçildiğimizden beri her tarafta yaymaya çalışıyoruz; bütün kurumlardan son derece mutlu, olumlu yanıtlar aldık.

Şunu arz etmek istiyorum: Yani sizleri ve öyle umuyorum ki değerli eşlerinize katılacağımız bu toplantıda Trabzon, Baro olarak da, halkı olarak da ve hatta bölge olarak da sizi keyifle misafir edeceğiz, sizleri Genel Kurula bekliyoruz. Hepinize başarılı çalışmalar diliyoruz. Bu arada lütfen baro başkanı arkadaşlarım; baro dergileri ve Internet siteleri için burada söylediklerimizi lütfen bizlere yazın, biz onları yayınlayalım. Bunu rica ediyorum ve biz de 23 Ekimde yapılmış olan değerli hocalarımız Süheyl Batum, Mustafa Erdoğan ve Burhan Kuzu’nun 82 Anayasasındaki değişiklikler, yapılmış olanlar ve yapılması gerekenlerle ilgili Trabzon Barosunun düzenlediği panelin CD’sini biz yaptık, arzu eden arkadaşlarımıza bu zevkle göndereceğiz.

Hepinize teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum.

OTURUM BAŞKANI- Teşekkür ediyoruz Sayın Başkan.

Söz sırası, Aydın Barosu Başkanımız Sayın Sümer Germen'de.

Buyurun Sayın Başkan.

SÜMER GERMEN (Aydın Barosu Başkanı)- Sayın Birlik Başkanım, sayın Yönetim Kurulu üyeleri, değerli baro başkanlarımız, değerli milletvekillerimiz; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Geciken bu zaman içerisinde daha önceki baro başkanlarımızın siyasi değerlendirmelerine aynen katılıyorum. Ancak demokratik, laik sosyal hukuk devletiyle ilgili, insan haklarıyla ilgili olarak, yine düşünce özgürlüğünün önündeki engellerin kaldırılması konusunda ve temel hak ve özgürlüklerle ilgili olarak çalışmalar konusunda Aydın Barosu olarak biz de son derece duyarlı ve titiz olarak takip etmeye devam edeceğiz.

Zamanı çok kısa kullanmak istiyorum, bu anlamda da önceliği meslek sorunlarına vermek istiyorum. Değinilmeyen konulardan bir tanesi, tüm devlet memurlarına, özellikle birinci sınıf devlet memurlarına verilen yeşil pasaport konusunda Barolar Birliğinin çalışma yapmasını öneriyorum; kamu avukatlarının kadük olan yasa düzenlemesinin, tasarısının çıkartılması için bir çalışma yapmasını arzu ediyorum, en büyük sorunumuz sağlık sigortası konusunda mutlak suretle ve kısa sürede çözüm alınması yolunda çalışma yapmalarını bekliyoruz Aydın Barosu olarak.

Gerçekten herkesin çok gıptaıyla baktığı, inanmadığı, başkasının hakkını savunan avukatların sağlık güvencesinin olmaması kadar acı bir şey olamaz. Başına gelmeyen hiçbir arkadaş da bilemiyor sanıyorum, ben başımdan geçtiği için biliyorum; eşim öğretmen olduğu için, ondan yararlanarak büyük

bir ameliyat geçirdim. Ama bugüne kadarki geçen süreç içerisinde maalesef çok ciddi olarak bu sorun ele alınmadı. Fakat yeni genç avukat arkadaşların da çok büyük sağlık problemleriyle karşı karşıya oldukları bir gerçek. Onun için bu konunun ivedilikle çözümlenmesi konusunda çalışmalar yapılmasını bekliyoruz. Bu anlamda da 1.8 trilyon para gerçekten sorunu çözecekse, Aydın Barosu olarak aktarılmasına karşı çıkmıyoruz. Ama diğer baro başkanlarımızın da söylediği gibi, çok nitelikli bir çalışma yaparak ve bizlere bildirilerek, bizlerin de yönetimlerimizde tartışarak bu konuyu olgunlaştırmayı öneriyorum.

Cezaevlerindeki üçlü protokol uygulaması, pek çok baro başkanıyla dün den beri konuştuğumda, fiziki ve elle aramanın yapılmadığını duydum, sevindim. Ancak Aydın Barosunda, Danıştayda kaybedilen davanın üç gün sonrasında fiziki elle arama uygulaması başlatıldı. Bu konuda yine daha önceki baro başkanlarımızın, özellikle İstanbul Barosu Başkanımızın söylediği gibi, laf, söz değil, belirlenecek bir eylem takvimiyle somut, net bir şekilde tavır alınması taraftarıyım.

Yine konuşulmayan konulardan bir tanesi, bilirkişilik müessesesi konusunda Bakanlık düzeyinde girişimde bulunularak hâkimlerin tüm inisiyatifi neredeyse bilirkişilere bıraktıkları hepimizin malumudur. Hâkimler, maalesef bilirkişilere tamamıyla neredeyse teslim olma noktasına gelmişlerdir. Bilirkişiler, hâkim gibi raporlarında karar vermektedirler, kararı etkileyecek yönde rapor vermektedirler.

Yine SSK, Bağ-Kur, Orman avukatları vekâletnamelere maalesef bizim Aydın'da pul yapıştırmamaktadırlar. Bu konuda bizim Aydın Barosu olarak kişisel temas ve gayretlerimiz olacaktır. Ancak bu konuda Birliğin de yeniden yazışma mı, görüşme mi yapacağını, onun kendi takdirlerine bırakıyorum.

CMUK uygulamalarında -Birlik Başkanımız konuşmasında söyledi, ama yine kısaca geçmek istiyorum- birliktelik ve uygulama sorunlarında bir esas belirlenmesini talep ediyoruz.

Yine konuşulmayan bir konu da şu: Bölge İdare Mahkemesi Başkanıyla gelirken yaptığım konuşmada, -özellikle hassas ve gerçekten duyarlı bir hukukçu arkadaşımız olması nedeniyle- idare mahkemelerindeki stajlar da biliyorsunuz 15 gün, o da savcılığın bir aylık stajının yarısını bölünmesiyle meydana geliyor, bu bölge idare ya da idare mahkemeleri komisyonunun Adalet Komisyonunun alt birimi gibi görülmesinden büyük rahatsızlık duyuyorlar ve bu konuda kısa sürede çözüm olmadığı takdirde de dava açacaklarını bildirmemi iletiler, onu da yazılı olarak size bildireceğim. Çünkü gerçek ve o konuda Sayın Birlik Başkanım, bir önerisi de var Bölge İdare Mahkemesi Başkanımızın. Gerçekten idare mahkemesinde yapılan stajın işlev görmesini istiyorsak, bir aya çıkartılması bana göre de çok uygun. Çünkü vergi ve idare mahkemesi olarak 15'er günlük yapılacak olan bir staj, eğitime arkadaşlar hep gerekli önemin verilmediğinden bahsetmişlerdi, bu anlamda da bu çok önemli ve bu konuda gerekirse bir yasal düzenleme teklifi de getirmeyi düşünüyorum.

Yine kimlik ve belge istenmesiyle ilgili somut, TEDAŞ'ın reddettiği bir belge de getirdim. Bakanlıklar ve genel müdürlükler düzeyinde yeniden bir yazışma mı yapılacak, görüşmeler neticesinde mi bir çalışma yapılacak, bu konunun da çözülmesi gerektiğini düşünüyorum. Sizlerin zamanınızı daha fazla almak istemiyorum, bunları zaten kısa başlıklarıyla Birliğimize yazılı olarak bildiriyorum.

Hepinize saygı ve sevgilerimi sunuyorum.

OTURUM BAŞKANI- Teşekkür ederiz Sayın Başkan.
Söz sırası Denizli Barosu Başkanı Sayın Adil Demir'de.
Buyurun Sayın Demir.

ADİL DEMİR (Denizli Barosu Başkanı)- Sayın Başkanım, Birlik Yönetim Kurulu üyelerimiz, sayın milletvekillerim, sevgili meslektaşlarım, değerli baro başkanı arkadaşlarım; Denizli Barosu adına hepinize saygılar sunarım.

Bugün gündem genel olduğu için, bir hayli zaman geçti ve çalışmalar, konular değişik olduğu için, hangi konularda hangi neticelere varılacağı konusunda tabii bu çalışmaların özetlenmesi gerekiyor, ayrıştırılması gerekiyor, bir süzgeçten geçirilmesi gerekiyor. Sanıyorum Birlik Yönetim Kurulumuz, bu konuyu yapacaktır.

Değerli meslektaşlarım; savunma, avukatlık, yargının kurucu unsurlarındandır, Avukatlık Yasasına bu konu girdi. Aslında bütün olaylara bakışımızın temelinde bunun unutulmaması gerekmektedir. 10 Mayıs 2001 tarihinde yürürlüğe giren yeni değişiklikler yapılmış Avukatlık Yasamızdan sonra Birliğimizde büyük bir çalışma oldu ve Birliğimiz, kurumsallaşma yolunda büyük faaliyetler sarf ediyor. Ayrıca yıllardan beri içinde bulunduğumuz ekonomik sıkıntılar konusunda da önemli kaynaklar elde edildi. Ancak bu geçen süreç içerisinde tam anlamıyla kurumsallaştığımız söylenemez.

Sevgili meslektaşlarım; barolar, buldukları yerlerde gündemde önemli yer alırlar. Birçok konuda kamuoyu aydınlatılmasında baro başkanları ve baroların önemini hepiniz yaşayarak biliyorsunuz. Tabii ki ülkemiz genelinde Barolar Birliğimizin de Avukatlık Yasasının 76. Maddesindeki ilkeler ve

cumhuriyetimizin kuruluşuyla Türkiye'nin aydınlanma yolunu seçmiş olduğu da gözetilerek, Anayasamızda belirtilen cumhuriyetin temel nitelikleri çerçevesinde Türkiye genelindeki politika ve sosyal olaylarla ilgili siyasal konularda açıklama yapması ve gündemi takip etmesi, görevleridir.

Avrupa Birliği konusunda ve Türkiye'nin genel gündemiyle ilgili öncelikli konularda Barolar Birliği olarak gündemde yeterince yer alabildiğimizi söyleyebilmek mümkün değildir. Barolar Birliğimizin bu konuyla yakın zaman içerisinde çözmesi gerekmekte ve bu konuda faaliyet göstermesi gerektiğini düşünmekteyim.

Değerli meslektaşlarım; Barolar Birliği ve barolar, tabii ki bir hukuk kuruluşunun ağırlığı ve olgunluğu içerisinde yaşamızda öngörülen, az önce saydığım niteliklere uygun olarak bu görevlerini yerine getirmelidir. Ancak “terzi kendi söküğünü dikemez” misali, yıllardan bu yana avukatlar, kendileriyle ilgili yasal değişiklikleri, yasama organında çok sayıda meslektaşlarımız bulunmasına rağmen layıkıyla yapamadı. Önemli bir değişiklik yapıldı, bu önemli değişiklik de zaman zaman ve gün geçtikçe eskimeye başlayacaktır, ihtiyaçlarımızı karşılamaz duruma gelecektir. Bu nedenle noterlerin yaptığı gibi, Barolar Birliğimizin Parlamentoda bulunan meslektaşlarımızla sıkı bir işbirliğine girerek, ihtiyaçlarımıza uygun yasal değişiklikleri öncelik sırasına göre belirleyip, somut yasa değişikliği önerileriyle gidip, bunları kısa ve küçük metinlerle her yıl, her yasama döneminde birer birer güncelleştirme şeklinde götürmesinde büyük yarar vardır. Bu konuda eksikimiz olduğu düşüncesindeyim ve çalışma yöntemimizin de çok büyük işler birikmeden önemli değişiklikler olarak değil, küçük değişiklikler olarak götürülmesi ve bu konuda

da Barolar Birliğimizin gerekirse bir komisyon oluşturması gerekmektedir.

Değerli meslektaşlarım; yargının kurucu unsuru olan avukatlığın Türkiye'deki adaletin gerçekleşmesinde de önemli payı olması lazım. Halk arasında, bırakınız vatandaşlarımızı, yurttaşlarımızı, kendi aramızda "Türkiye'de adalet var mı?" diye bir anket araştırma yapmış olsak, Türkiye'de adalete olan güvenin ne olduğunu tahmin edeceğinizi sanıyorum.

Değerli arkadaşlar; ülkemizde adalet duygusunun gelişmesi, adaletin gerçekleşmesi için, barolar olarak bize büyük görevler düşmektedir. Az önce Konya Barosu Başkanımız Yüksek Seçim Kurulu kararıyla ilgili eleştirilerini ve çifte standart, standart dışı uygulamalarını anlattı. Ülke gündeminde de bunlar sık sık tartışılıyor. "Peki Türkiye baroları olarak ve Türkiye Barolar Birliği olarak yargının bu standardı olmayan değişik uygulamaları karşısında ne yapıyoruz?" sorusunu kendimize sorarsak, hiçbir şey yapmadığımızı, aciz kaldığımızı görürüz arkadaşlar.

Ben, bu konuda somut bir öneri getirmek istiyorum: Türkiye Barolar Birliği artık kurumsallaşıyor, bu konuda büyük gayretler sarf ediyor. Mutlaka bir komisyon oluşturulmalı, yargının kararları takip edilmelidir ve yargı kararları içerisinde standarda uygun olmayan kararlar gerekirse her yıl sonunda, ocak ayında baroların da vereceği bilgilerle bir rapor halinde Türkiye'ye yayımlandığında, o kararı veren yüksek yargı merciindeki veya yargı merciindeki insanlara bir standartlaşma yolunda eleştiri olacağı, kendi kararlarıyla kendilerinin sıkılacağı durumlar ortaya çıkacağı ve böylece yargı kararlarında ve uygulamalarında belirli bir standarda ulaşılmasında baroların bir katkısı olacağı inancındayım. Hâkimlere doğrudan etki etmek mümkün değildir, böyle bir şeyi kabul etmek mümkün değildir. Ancak kararlarını bir

rapor halinde Barolar Birliğine aktarmak suretiyle toplayıp, kendi kararlarıyla “işte Türk yargısı” diye önlerine sunmakta büyük yarar vardır ve onlar, herhalde “bundan sonra olumsuz yönlerimizle bu dergiye, bu raporlara düşmeyelim” diye dikkat ederek karar verirler düşüncesindeyim.

Değerli arkadaşlar; Barolar Birliğimizin imkânları iyileştiği için, ben şu konuları da satır başlarıyla –aslında her konuda hazırlanmışım- geçmek istiyorum: Türkiye’de hukuk eğitiminin ve niteliğinin belirlenmesinde baroların büyük söz sahibi olması gerekir. Her önüne gelen, 30’un üzerinde hukuk fakültesi açtı. Böylece hem nicelik olarak Türkiye’nin ihtiyacının üstünde hukukçu yetiştirilmesi, sunulması gündeme geldi, hem de yetişen öğrencilerimizin hukuk nosyonunu yeterince alamadan geldiklerini yaşıyoruz. Buna karşı sadece basın bildirimleriyle veya bu konuşmalarda kınamak yerine, bu konularda Barolar Birliği ve barolar olarak etkin çalışmalarda bulunmak zorundayız. Eğer bu uygulamalar devam edecek olursa, başka tür yaptırımlara yöneleceğimizi, eylemlere yöneleceğimizi tartışalım. Mevcut hukuk fakültelerindeki öğrencilerin hakları korunmak suretiyle, hukuk eğitimi layıkıyla verebilen hukuk fakültelerine aktarılıp, bu fakültelerin kapatılması için belirli bir zaman aralığında çalışma yapılıp, daha sonra farklı, bizim kabul etmediğimiz hukuk fakültelerindeki öğrencilere karşı da yaptırım uygulanacağını kamuoyuna duyurma şeklinde o fakültelere yönelik talepleri, istekleri de azaltabiliriz. Biliyorsunuz sık sık geliyor, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinden mezun oluyor, denklik belgesi alıyor, kaydediyoruz. Dolayısıyla mesleğimiz gün geçtikçe nitelik olarak da –nicelik hadi bir yana- çok alt seviyelere düştü. Bu konuda da Barolar Birliği ve barolar olarak etkin çalışma yapmak durumunda olduğumuzu sizlere sunmak istiyorum.

Değerli arkadaşlar; trafik kurallarını çok iyi bilmekle otomobil kullanamazsınız. Hukuk kurallarını çok iyi öğresek bile, hukuk fakültesinden mezun olan hukukçularla Türkiye’de adaleti işletmeye çalışırsanız, o iş gözünü-başını yara yara adalet gerçekleştirmeye benzer. Bu nedenle mutlak suretle Türkiye’de yargıçların kaynağının avukatlar olması gerektiği konusunda Barolar Birliği ve barolar olarak çalışma yapmalı ve bu konuyu Türk adaletine güvensizlikte en önemli konulardan olduğunu bilerek, yargıcın kaynağının avukat olması yolunda büyük bir çalışmaya girmemiz ve bu konuda hazırlanmamız gerekmektedir.

Yine sosyal güvenlik konusuyla ilgili hep sağlık sigortası yönüyle değindik biliyorsunuz. Ancak birçok meslektaşımız emekli, ama aldıkları maaş 300 milyon TL civarında. 300 milyon lira aylık alan bir emekli avukat, bunu pazar harçlığı yapar ancak, kahve harçlığı yapar. Dolayısıyla adliye koridorlarından mezara kadar avukatlık yapmaya mecburuz. Bu nedenle bir avukatın emeklilik hayatını yaşayabilecek bir maddi desteğin, sosyal güvencenin mutlaka sağlanması lazım. Bu konuda 4632 sayılı Yasa var, Bireysel Emeklilik Yasası, Vakıf aracılığıyla böyle bir şirket kurulabilir mi? Ayrıca Türkiye’de OYAK, İş Bankası Sandığı, Noterler Sandığı gibi sandıklar var, bu konularda da çalışmalar yapılması gerekmekte ve bu konuda da baromuzdaki az önce tartıştığımız maddi imkânlardan aktarmalar yapılabilir. Bunun yanında şoförler odalarının yaptığı gibi, dosyaların satışından elde edilecek gelirin avukatların sosyal güvenliğiyle ilgili alanda kullanılması konusunda yapılacak Genel Kurulda bir ilke kararı alıp, bunun kullanımını zorunlu kılarak elde edeceğimiz gelirin avukatların sosyal güvenliğinde kullanılması da düşünülebilir arkadaşlar.

Değerli meslektaşlarım; CMUK'la ilgili uygulamalar iki bakımdan önemli: Biri insan hakları bakımından, diğeri genç meslektaşlarımızın ve avukatların maddi desteği bakımından. Bu konuda da çok büyük sıkıntılar oluyor. Ben, Barolar Birliğimizden ve burada meslektaşlarım, siz hep beraberken bu konuda Barolar Birliğine uygulamalarımızı özetleyelim, bu uygulamaları bütün barolarla paylaşalım ki uygulamalarımızda standarda ulaşalım. Az önce Isparta Barosu Başkanımızın önerisini örneğin not ettim, güzel bir öneriydi, uygulamaydı. Bu konuda da Barolar Birliğimizin yardımcı olması gerekir.

CMUK'ta ikinci bir konu; biliyorsunuz adli müzaheretten tayin edilen avukata verilen ücret ile CMUK'tan verilen ücret arasında bir dengesizlik vardır. Acaba ceza yargılamasında müdahil taraf olarak adli müzaheretten avukat istendiğinde hangi ücreti ödeyeceğiz, CMUK'ta savunma görevini yapan meslektaşımıza hangi ücreti ödüyoruz? İkisi arasında müthiş bir farklılık vardır, bunun giderilmesi yönünde de bir çalışma yapılması gerektiği düşüncesindeyim.

Değerli arkadaşlar; staj eğitimi konusunda da standardımız bulunmamaktadır. Bu konuda Barolar Birliğimizin staj eğitiminin asgari konularında bir yazılı metinler oluşturup bütün barolarımıza göndermesi; barolarımızın bu eğitim programına ek eğitim programları yapabileceği, ancak bu asgari konuların da mutlaka stajyerlerimize gösterilmesi, mutlak uygulama haline getirilmesi lazım ve bunların not olarak Barolar Birliği tarafından oluşturulacak bir komisyonla temin edilip, gerektiğinde bilim adamlarından da yararlanarak barolara dağıtılmasında yarar vardır.

Değerli arkadaşlar; kamu avukatları da aynen cumhuriyet savcılarını gibi kamunun haklarını savunuyorlar. Ancak cumhuriyet savcılarının özlük haklarıyla avukat olmaları nedeniyle aynı nitelikte görevi yapan meslektaşlarımız arasında büyük farklılıklar ve adaletsizlik olduğu şüphesiz. Bu konuda yalnızca avukat olmuş olmasından dolayı savcılara göre mağdur edilen meslektaşlarımızın da korunması için çalışmalar yapılmalı. Ayrıca kamu avukatlarının barolara yazılması konusunda giriş aidatı alınması, yönetmeliğimizde var. Yönetmelikte bir değişiklik yapılarak, kamu avukatlarına mahsus olmak üzere -çünkü tayin edilmeleri başkalarının elinde- giriş aidatı alınmaksızın barolara kayıtların yapılabilmesine olanak sağlanmalı düşüncesindeyim.

Yine avukatlara yönelik saldırılar konusunda icra mahallinde Yargıtayın bir kararı var; -Denizli'de çok saldırılar oldu- haciz mahallinde avukat bulunmak zorunda olmadığından dolayı, görevi anında saldırı olarak kabul etmeyen Yargıtay kararı var. Bu konuda da bilmiyorum, gerekli eleştirilerin yapılması ve hukuk camiasına bu konunun sunulması gerekmekte. Yine silah ruhsatları konusunda hâkimler ve savcılara yönelik uygulamalar gelmelidir; çünkü onlardan hiç harç alınmamakta, ancak avukatlardan silahların bedelinin çok üstünde harçlar talep edilmektedir. Bu konuların da İçişleri Bakanlığıyla takibi gerekmekte.

Yine az önce Aydın Barosu Başkanımız bahsetti; Baro Başkanımı, pasaportum var, Denizlispor'un maçı var, Fransa'ya gideceğim, Shengen vize alacaksın. Utandım, vize alma işleri takip edeceğim diye gitmedim. Bunların 15 yıl fiilen avukatlık yapanlar veya bir standart getirilmek suretiyle İçişleri Bakanlığıyla görüşme suretiyle çözülmesi gerekmekte.

Değerli meslektaşlarım; zamanınızı alıyorum, ama bütün bunların olumlu yönlerle Barolar Birliğimiz ve bizlerin de desteğiyle beraber çözülmesi lazım. Sayın İstanbul Barosu Başkanımızın söylediği gibi, bundan sonraki toplantılarımızın daha somut konular üzerinde olması gerekmektedir.

Şu konuyu da ayrıca belirtmek istiyorum: Az önce dosyalarını sizlere dağıttırdım; benden önceki Sayın Baro Başkanımız Yıldırım Aycan, Denizli Cezaevine girerken üst aramasını fiilen yaptırmadığı için Adalet Bakanlığının izniyle yargılandı. Bu yargılama da tam baro seçimlerinin yapıldığı bir tarihe tesadüf etti. Sayın Başkan Yardımcımız Hüseyin bey, yine Birlik Yönetim Kurulu Üyemiz Hürrem ağabeyimiz ve Osman bey bizzat geldiler. Ancak az önce bahsettiğim gibi, baro başkanlarımız seçim zamanı olduğu için gelemediler, kendilerine ve Barolar Birliğine teşekkür ediyorum. O dosyada avukatların aranmamasıyla ilgili bütün belgeler, savunmamız var, sizlerin takdirine sunuyorum.

Bu konuda da biz şunu savunmalıyız: Daha önce Sayın Birlik Başkanımızla Denizli’de bir görüşmemizde, aramanın tamamen karşısında değil, ama ne şekilde olacağı yolunda bir tartışmanın gündeme geldiği söylendi. Güvenlik sebepleriyle ve diğer sebeplerle galiba yurtdışına giden meslektaşlarımız da oldu, aramalar var, uygulamada bir standarda ulaşmamız lazım. Ancak bu standart şu olmalı: Hâkime karşı, savcıya karşı hangi uygulama yapılıyorsa, avukata yönelik olarak da aynı uygulama yapılmalıdır. Az önce silah ruhsatı, pasaport meselesi gibi bahsettiğim konularda kriterimiz şu: Madem biz yargının kurucu unsuruyuz, hâkim ve savcıya yönelik olarak hangi uygulama yapılıyorsa, avukata da aynı uygulama yapılmalıdır.

Yine protokol meselesinde ben Sayın Birlik Başkanımıza arz etmiştim; Denizli'de 2001 tarihinde bir savcının açmış olduğu davadan sonra uygulama yönetmeliği değişikliğini Vali bey bana verdi. Maalesef bazı yerlerde yasayı uygulayan valiler var, ancak İçişleri Bakanlığının uygulama yönetmeliğinde, vilayet protokolünde biz rektörden sonrayız arkadaşlar. Bu uygulama yönetmeliğinin İçişleri Bakanlığıyla görüşülerek derhal sona erdirilmesi ve çıkan Avukatlık Yasasına uygun hale getirilmesi gerektiğini düşünüyorum.

Zamanınızı aldım, beni dinlediğiniz için teşekkür ediyorum, Barom adına hepinize saygılar sunuyorum.

OTURUM BAŞKANI- Teşekkür ederiz Sayın Başkan.

Söz sırası, Batman Barosu Başkanı Sayın Zekeriya Aydın'da.

Buyurun Sayın Aydın.

ZEKERİYA AYDIN (Batman Barosu Başkanı)- Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Burada pek çok arkadaşım, hakikaten değinmek istediğim, not aldığım pek çok konuları güzel bir ifade tarzıyla toparlayarak aktardılar. O yüzden biraz notlarımın dışında, kendi açımdan eksik gördüğüm konulara değinmek istiyorum.

“Savaş hayır” bildiride yer alma konusunda söz alacağım diye o ara katılmadım. Burada elbette temel bir hak, yaşam hakkı sözü konusu ve yer alması gerekiyor bu açıklamada, bu açılımın yapılmasında yarar var. Ancak orada antidemokratik bir yönetimin varlığı da özellikle vurgulanarak, her türlü, insan canına kasteden yöntemin, yani savaş yönteminin karşısında olma, ama çağımıza yakışan, insan hakları literatüründe tanımını

bulan, uygar, demokratik bir iç dinamiğin oluşumu için de dünya kamuoyunun dikkatinin çekilmesinde yarar mülhaza ediyorum.

Savunma mesleği, yasayla doğan bir meslek değil, yaşam öyküsü toplumsal gerekliliktir. Fakat galiba bütün bu anlatımlardan kafamda oluşan manzara, savunma mesleğinin artık mevcut uygulama içinde bir yargılama ritüelinin figürü, tamamlayıcısı düzeyine inme realitesiyle karşı karşıya olduğumuzu hissettim. Avukatlık Yasasının Değişiklik Yasası Barolar Birliğinde tartışılırken, Birlik binasında, “iyi yasa-kötü yasa” tartışmasına ben o dönem şey demiştim; “kusura bakmayın, ben biraz olağanüstü halin, sıkıyönetimin uzun dönem uygulandığı bir yerden geldim.” Bu yasa hakikaten beni şu açıdan korkutuyor: Verilen sorumlulukların altında hem birey olarak, savunma mesleğinin bir mensubu olarak, hem kurum olarak gelebilecek miyiz? Bu beni endişelendiriyor. Savunmanın kurucu unsurusunuz, yargılamanın kurucu unsurusunuz, yargılama kararının altında sorumluluğunuz var artık, tıpkı Eren Keskin meslektaşımızın kararında olan sorumluluğumuz gibi... Bir de o bildiride Bülent Tanör hocamın, ülkenin demokratikleşmesinde ve hukuki değerlerin yaşam bulmasında büyük emeği olan bir Hocamızın üretimlerinin dile getirilmesinde de yarar görüyorum.

CMUK, zorunlu müdafilik, adli yardım, stajyer eğitimi, hukukun üstünlüğünü ve insan haklarını koruma, hakikaten savunma mesleğine Avukatlık Yasasıyla birlikte, daha önce de yürütülmeye çalışılan, ama şimdi bir yasal misyon olarak da verilen bu konuları bütün barolar ve arkadaşlar özveriyle yürütüyorlar. Ancak ödenen ücret konusuna değinildi; ben bir sakıncasını daha ifade ederek o konuyu kapatayım: Ücretlerin yetersizliği, ne yaparsak yapalım, müdafî olarak görev yapan veya

adli müzaheretle görev alan avukatların kendilerini gereği gibi savunmaya katma açısından fiili imkânsızlıklar yaratıyor. Tutukluyla görüşmeden tutun, dosya incelemesinden, fotokopi almasına kadar; araştırma yapma, Yargıtay kararlarına ulaşma, temyiz aşaması, bütün bu prosedürlerin daha önce 15-16 milyon olan, şu an baktığım kadarıyla 30-35 milyon civarı gözükten bir ücretle karşılanmasının fiilen imkansız olduğunu, gereği gibi hazırlanmadan yapılan savunmanın ise hem savunma mesleğini yargı karşısında biraz güç durumlara veya manzaralara ittiğini de dikkatlerinize sunmak istiyorum.

Bu zorunlu müdafiliğin daha yaygınlaşması için de belki bazı çalışmaların yararlı olacağını düşünüyorum. Aradan geçen, 93 yılından bu yana aradan geçen süreye rağmen hâlâ bir direngenliğin olduğu, hâlâ tam anlamıyla uygulama noktasında bir samimi iradenin kolluk aşamasından yargılama aşamasına kadar oluşmadığını üzülenek görüyoruz. Bunu şuralardan çıkarabiliyoruz: Zorunlu olan talebe bağlılık koşulu, sanki “ücret avukat tarafından alınacak” bir anlatım tarzıyla telafi edilmeye çalışılıyor. Mahkemelerde ise dosya hâkimi, dosya önüne geldiğinde mübaşire müdafii aratarak yaklaşıyor. Bu konuda bir koordine yoluyla veya görüşme yoluyla kurumun daha işler hale gele ve yaygın hale getirilmesinde savunma hakkının, vatandaşın savunma hakkının bulunduğunu düşünüyorum.

Avukata ödenen ücretin kurumun halletmesi gerektiğini düşünüyorum. Bu ücret ödensin-ödenmesin, sanığa veya şahsa verilen bu hakkın bihakkın yerine getirilmesi, elbette her hukukçunun görevidir. Öyleyse arkadaşların anlatımından edindiğim izlenim, savunma mesleği hakikaten ciddi bir yeniden tanımlama ihtiyacıyla baş başadır. Savunma mesleği ne kadar etkindir, yargılama sürecinde ne kadar etkindir, ne kadar

gereklidir, ne kadar ritüeli tamamlayan bir konumdadır? Bunu aşmanın yolu, elbette ki mesleği ve savunma olayını, yargılamayı insanlarımıza anlatmak. Bunun için de iyi bir donanım, yetkin bir meslek etiği ve anlayışının ihtiyaç olacağı açıktır. Bu nedenle de staj eğitiminin çok iyi bir şekilde, gereği gibi verilmesi gerektiğine inanıyorum.

Staj eğitimi, yasayla da tanımlandığı şekliyle üniversitede hukukçu olarak yetişen -üniversitelerin elbette avukat yetiştirme gibi bir rolü yok- bu insanların avukatlığı tercih etme nedeniyle baroların yürütmek zorunda oldukları bir faaliyet. Öyleyse bu faaliyetin niteliği belli, oradaki teorinin meslek deneyimiyle birlikte harmanlanarak pratik hale dönüşme yöntemleri, meslek etiği alanlarındaki faaliyetlerin yürütülmesi şeklinde olmalıdır. Sınav olayına karşı değildim, o zaman da söylemiştim, ama sınavın gerçekten bu yanı ölçen bir sınav olması gerekir; yoksa 4 yıllık bir teorik bilgiyi ölçen bir sınavın asla bu amacı hedefleyen bir sınav olamayacağı endişem vardı. Bu kalan süreyi bu şekilde değerlendirirsek, sanırım meslek kalitesi çok daha iyi bir yere gelme şansına kavuşmuş olacak. O zaman sınavın gerçekten teoriyi geliştirecek bir yanı ölçer bir mekanizmaya dönüşmesinde ciddi bir yarar vardır, bu sürenin böyle değerlendirilmesi gerektiğine inanıyorum.

Bizde kurumlaşma sıkıntısı aşılamayınca, hizmetlerin görevli inisiyatifleriyle, birey inisiyatifleriyle sınırlı kalmanın sıkıntılarını Birlik Başkanım çok güzel bir şekilde ifade ettiler ve her gün hakikaten yaşıyoruz. Üçlü protokol, oradaki uygulayıcıların inisiyatifleriyle uygulanmıyor Batman'da, ama bu sadece bir inisiyatiftir; çünkü demokratik sistemler bir kurallar sistemidir, asla keyfilik veya inisiyatif şeklinde değerlendirilemez. Böyle bir uygulamanın da

kesinlikle demokratik ve yasal yollarla bir an önce çözülmesi gerektiğine inanıyoruz. Savunma mesleğinin insanı adalete ulaştıran bir güzergâh olan süreçte tam ve eksiksiz olarak, kurucu unsur dediğimiz tanımlamanın altının doldurulabileceği bir yapılanmaya, bir donanıma ulaşması halinde, gücünü yaşamdan alan bu mesleğin aciz kalıyor olmasını anlamak mümkün değil ve olamayacaktır da. O zaman sorunu bana göre doğru yerde aramak lazım; çözümü de o mentalitede aramak lazım. Yani bu mesleğin doğuş öyküsünden hareketle olaya bakılırsa, eminim savunma mesleği asla böyle bir acizliği hakketmemiştir. Savunma mesleği, yaşamın ihtiyacından doğan bir meslek ise, niçin bugün bir ritüele dönüştürüldüğü noktasını iyi sorgulamak lazım. Bu sorgulamada, merkezde insanın olduğu, yöntemde bilimin olduğu, hedefte hukukun üstünlüğünün ve adaletin olduğu formülüyle dileklerimi, temennilerimi belirtiyor, hepinize saygılar sunuyorum.

OTURUM BAŞKANI- Çok teşekkür ediyoruz Sayın Başkan. Söz sırası Çorum Barosu Başkanımız Sayın Yücel İlman'da. Buyurun Sayın Başkan.

YÜCEL İLIMAN (Çorum Barosu Başkanı)- Sayın Başkan, sayın Yönetim Kurulu üyelerimiz, sayın baro başkanlarım, değerli misafirler; hepinizi Çorum Barosu adına en içten sevgi ve saygılarımla selamlıyorum.

Buraya gelen arkadaşlarımız, bütün avukatlık ve savunmayla ilgili sorunları en ince ayrıntılarına kadar açıkladılar, gayet güzel konuştular. Ancak ben, özellikle sorunun bizden kaynaklanmadığını, savunma ve avukatlıktan kaynaklanmadığı inancındayım. Eğitim ve anlayış farklılığı var; bu da avukatların eğitim ve

anlayışından değil, hukukçu mantığından kaynaklanıyor. Örneğin hukukçu olarak gördüğümüz hâkimler, savcılar, noterler ve diğer kamu avukatları, aynı tip anlayışlara yaklaşamıyoruz bile.

Bir baro olarak yargıyı her alanda savunuyoruz, savunmamız da gerekmektedir. Ancak yargı, sav, savunma ve karardan oluşurken, sav ve karar savunmaya, yani avukata, onun mesleki örgütü olan baroya nasıl bakıyor? Önce bir hukukçu olması gerekmekte, ama böyle bir düşünce taşımadıkları inancındayım. Benim kanımca sav ve karar, hatta diğer hukukçular, bize bakmıyorlar, bakmayı bırakın görmek bile istemiyorlar; çünkü sosyal etkinliklerinde avukatlara yer vermiyorlar, mahkeme kararlarında bu açıkça gözüküyor, adli yıl açılışlarında gözüküyor. Barolar aleyhine en ufak olasılıkları bile değerlendiriyorlar, baroların sosyal etkinliklerine katılmamak için bahane buluyorlar. Adalet komisyonlarında yokuz, fakülte açılışlarında yokuz, hâkim ve savcı kurullarında yokuz. Oysa adliyelerde baro ve avukatlara ayrılan yerler de bir yürek acısı niteliğindedir, “olmasa da olur” anlayışı yaygındır.

Ben, kendi şehrimden örnek vereceğim: Çorum’da bir adliye sarayı var; adı saray, ama bana göre gecekondur bir saray ve bu gecekondur sarayın yerine başka bir yerde yeni bir adliye sarayı inşaatı devam ediyor. Ancak bizim gecekondur sarayındaki yaşantımız da, savunmamız da, avukatlığımız da devam ediyor. Bu sarayda, yani gecekondur gibi bir sarayda gecekondur gibi bir baromuz var. Bizim halimizi düşünün; gecekondunun gecekondusunda oturuyoruz. Ama şimdi bu bile fazla görülüyor; “hâkim ve savcılara oda bulunmazken, baroya oda olacak mı” gibi bir anlayış var. Bizden yer isteniyor, -bu zannediyorum diğer baroların da sorunları- varolan avukatlar odası ikiye bölünerek

hâkim odası yapılmak isteniyor. Burası 45 m²'lik bir yer, yarısıyla 193 avukat mesleğimizi icra edeceğiz. Yalnız biz bu sorunu çözebiliriz; çünkü “yapacağınızı yapın, vermiyoruz” dediğimiz zaman fazla yapacakları bir şey de olmadığı kanaatindeyim. Zaten bunun mücadelesini de sonuna kadar vereceğiz. Bu nedenle yargıyı savunurken, yargının diğer elemanlarının avukatları savunması gerekir, baroyu savunması gerekir, benim gördüğüm en büyük eksiklik budur. Diğer hukukçuların en az bizim kadar bizi savunmaları, önem vermeleri gerekmez mi?

Hukukun üstünlüğü sadece savcılar, hâkimler için değildir, yargının bir unsuru olan avukatları da kapsamaktadır. Erkler arasında nasıl ayırım varsa, hâkim, savcı, avukat arasında ayırım da vardır; ama herkesin hakları, herkesin yetikleri farklı farklıdır. Ancak hiçbiri birbirinin üstü değildir, astı da değildir. Savcı ve hâkimler, genelde avukatları sanki astlarıymış gibi değerlendirmekte, yargılamaktadırlar. Etkinlik ve dayanışmayı biz yapıyoruz, ama hâkim ve savcılar pek yapmıyor, hatta yapmak bile istemiyor, Türkiye genelindeki durum budur. Bu nedenle hâkim ve savcıların bizim kadar savunmanın, avukatlığın değerinin farkına varmaları, ona gereken önemi vermelerini hatırlatmak istiyorum. Mahkeme kadiya mülk değildir, hâkim ve savcılıktan sonra da onlar avukatlık yapacaklardır, buna dikkat etsinler. Hâkimin fazileti doğruyu görmekle, hatibin görevi ise doğruyu söylemekle ortaya çıkar; önce hukukçu olmaları, hukukun üstünlüğünü benimsemeleri, savunmayı küçültmemeleri gerekir. Bu nedenle yargıya sesleniyorum: Duyun baroların sesini ve dinleyin, uygulayın. Korkmayın, bu durum herkesin yararına olacaktır.

Bu arada kısaca birkaç konuya daha değinmek istiyorum: Öncelikle baroların İnternet ve bilgisayardan daha aktif şekilde

yararlanmaları için Birliğin faaliyete geçmesi, bu konuda barolara birtakım uygulamaya yönelik yeni yeni çalışmalar yapmasını istiyorum. İkincisi, mutlaka bir içtihat bankasını Birlik kendi bünyesinde kurması gerekiyor; çünkü Yargıtay kararlarından yararlanmak için başvurulduğu zaman, yıllık abone –yanlış hatırlamıyorsam- 1-3 milyar ile 15 milyara kadar miktarlar istenmektedir. 70’le, 80’le çarptığımızda, bu miktarı hesaplayın. Üçüncüsü, yine Anayasamızda savunmanın da yeri açıkça belirtilmelidir.

Yeni tarifede “KDV ayrıca eklenir” diye bir ibare vardır. Bu durumun uygulanabileceği kanaatinde değilim, fiilen yok hükmündedir. Yani bu ayrıca vergi hukuku açısından da, özellikle vergi elemanları geldiğinde bürolarımıza, “KDV fiyatlara dahildir” ibaresini görmek istiyorlar. Nasıl ayrıca eklenecektir? Bu da gözden kaçan bir husus olduğu kanaatindeyim. Ayrıca bu yüzde 18 KDV ilavesi, fiyatlarımızda da artışa yol açmayacaktır. Bunun bir an önce düzeltilmesi; şimdi düzeltilmese bile, bundan sonraki ücret tarifeleri hesaplanırken dikkat edilmesi gerektiği kanaatindeyim.

Bizim Baromuz 193 kişi, stajyer sayımız 24. buna göre zannediyorum az önce bahsedilen staj nedeniyle sağlanan kaynaktan bize fazla bir para geleceğini zannetmiyorum. Bu nedenle buna ve bizim durumumuzdaki sayısı 24 stajyer, 30-40 olanlar için ayrı bir çözümün bulunması gerektiği kanaatindeyim.

Bir de Türkiye Avukatları Sosyal Dayanışma ve Yardımlaşma Vakfı Başkanı Sayın Av. Aydın Gürel beyin bir ricası oldu, bence de oldukça uygun; dosya gömleği ve matbu evrakların vakıftan temin edilmesini istediler. Evrak 25 bin lira, dosya gömleği 200 bin lira. Zannediyorum barolar, evrakları da ancak 20 ya da 25 bine,

dosyaları da 150 ya da 200 bin liraya mal etmektedirler ve bunları da serzeniş olduğuna göre, Vakıftan sağlamamaktadırlar, hatta biz de sağlamıyorduk. Ancak Sayın Başkanın anlattığına göre, 25 bin lira ve 200 bin lira bana uygun geldi. Sizin de tarafınızdan uygun görülürse ve buna da bir miktar ilave edilerek satıldığında, hem Vakfa, hem baroya önemli bir gelir yaratılacağı kanaatindeyim.

Bir de Çorum'da vergi mahkemesi var, idari yargıyla ilgili herhangi bir mahkeme yok. Stajyerlerimiz vergi mahkemesinde staj yapmıyorlar, idari yargıyla ilgili bir staj da yapmıyorlar. Komisyona bu konuyu birkaç kere belirttiğimiz halde, herhangi bir düzelme de olmadı. Ayrıca bir de ilginç olan bir husus var: Vergi mahkemesinden biz staj seminerleri için yardım istediğimiz zaman izin almaya kalkıyorlar. Artık bunu siz düşünün; bir hâkim, seminer ya da stajyerlerine bilgi vereceği zaman, ne izni almak isteyebilir, nereden alabilir, bunu bir türlü anlayamadık, resmi yazı da geldi.

Bize düşen, kazandıklarımızı kaybetmemek, daha genişletip geliştirmek olmalıdır. Staj, sınav, şirket avukatlığı, hakem kurulu gibi. Bu konularda arkadaşlarımız gayet güzel açıklamalarda bulundular, ama biz bunları uygulanabilir hale getirmeliyiz.

Son olarak, bir kamu görevi yapıyoruz, ama biz serbest meslek mensubuyuz. CMUK, adli yardım, açıkça bir kamu görevi, yani bundan kaçma imkânınız yok. Serbest meslek olarak avukatlığı yaparken bir davayı almayabilirsiniz, ama “adli yardımı almıyorum, CMUK’a bakmıyorum” diyemezsiniz. Bu durumda bu görevleri yaparken bizim de kamu görevlisi statüsünde olmamız gerekir. Bu hususun da dikkate alınmasını istiyorum.

Hepinizi, dinlediğiniz için selam ve saygılarımla selamlıyorum, teşekkür ederim.

OTURUM BAŞKANI- Teşekkür ederiz Sayın Başkan.

Efendim, Çorum üzerinden Karadeniz'e ulaşmış bulunuyoruz.

Buyurun Sayın Başkan.

HÜSEYİN KARAAHMETOĞLU (Rize Barosu Başkanı)-

Sayın başkanlarım; hepinizi saygıyla selamlıyorum. Fakat ne yazık ki salon boşaldıktan sonra bize konuşma fırsatı verildi.

Uzun da konuşmak istemiyorum, arkadaşlar çoğu şeyden bahsettiler. Zaten İstanbul Barosu Başkanımız toparlayıp, kül halinde hepsini değerlendirdi, konuşmasının altına imzamı açıkça atıyorum, bu konuda fazla konuşmak da istemiyorum. Fakat üç konuda Barolar Birliği Yönetim Kuruluna soru yöneltmek istiyorum; çünkü konuşmanın dışında, artık soru yöneltme şeklinde ve ciddi de yanıtlar almak istiyorum. Bunlardan birincisi, bu üçlü protokol konusunda. Üçlü protokol konusunu yargıya attığınızın farkındayım, diyorsunuz ki “yargı buna karar verecek.” Ben, yargının nasıl işlediğini biliyorum, buradaki baro başkanları nasıl işlediğini biliyor; yaklaşık 10 yılda o da herhalde oyalanır gider. Bunu çözelim, bunun için ciddi tedbirler alın diyorum.

İkincisi, sadece anonim şirketler ve yapı kooperatifleriyle ilgili bir görüş söz konusu. Zaten kanun yapılırken anonim şirketler dışındaki şirketlerin konulmaması, yapı kooperatifliğinin dışındaki kooperatiflerin konulmamasının eksikliğini ben Baro Yönetiminde buluyorum.

Diğer benim açımdan önemli konu; Barolar Birliği Yönetimi seçildikten sonra çoğu illerde Yönetim toplantısı yaptılar. Ben iki senedir Sayın Barolar Birliği Başkanına, “bu konuda Rize’ye

gelin” şeklinde davetler verdim. Barolar Birliği Yönetim toplantısının bir tanesinin de Rize’de yapılmasını talep ediyorum.

Bir başka konu şu: Arkadaşların çoğu buradayken dikkatimi çekti, hepsi Denizli Barosu Başkanının verdiği o kitapçığın arkasında not alarak konuşmalarını yapmak istedi, ben de Denizli Barosu Başkanından bir belge aldım. Fakat önünüzde hep bloknot ve kalemler var. Bu kadar herhalde israf yapılır düşüncesiyle baro başkanlarına bir küçük bloknotu eksik gördüğünüzü ve bu konuyu da kınadığımı belirtiyorum.

Ayrıca bir şey daha söyleyip konuşmamı bitirmek istiyorum: Bir hikaye vardır, aslan’la farenin hikayesi: Aslan ormanda yürürken, bir fare çukura düşmüş, aslandan yardım istemiş, “aslan kardeş, ne olur bana yardım et, beni bu çukurdan çıkart” diye. Tabii yardım ediyor, çıkarıyor. Fare de diyor ki, “aslan kardeş, bir gün senin de bana bir ihtiyacın olursa ben sana yardım ederim.” Ben kısa geçiyorum tabii. Aslan diyor ki, “fareye bak, koskoca aslana yardım edecek...” Tabii belirli bir süre sonra aslanın avcılar tarafından ağ atılarak etkisiz hale getirildiği görülüyor ve fare gidiyor, kemirerek ağdan kurtarıyor.

Bu fıkrayı anlatmamdaki gaye şu: Her zaman konuşmalarda Karadeniz ve Rize sona kalıyor. Bir gün farelere de ihtiyacınız olacak. Onun için sizden söz istiyorum; bir dahaki toplantıda özellikle ilk konuşma sırasının sözünü almak istiyorum. Zaten uçağım kalkmak üzere, çoğu konulara herkes değinmiştir, fazla konuşmaya da gerek yok.

Hepinize teşekkür ediyor, saygılar sunuyorum.

OTURUM BAŞKANI- Teşekkür ederiz Sayın Başkan.

Ordu Barosu Başkanı Sayın Tevfik Karabulut; buyurun efendim.

TEVFİK KARABULUT (Ordu Barosu Başkanı)- Sayın Başkan, değerli Yönetim Kurulu üyeleri, çok değerli başkanlar; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Tabii biz daha önce bu tecrübeyi yaşadığımız için, başlarda uğraşmaya çok uğraştık, ama sevgili ağabeyimiz “buradan başlıyorum, buradan başlıyorum” dedi, biz sona kaldık. Onun için bir ara dedik ki, “hadi bırakıp gidelim.” Sonra meşhur, bizim orada anlatılan bir fıkra vardır: “İş inada bindi, hadi bekleyelim sonuna kadar.” O fıkrayı da öz olarak anlatayım, onu yayınlamayın: Bizim Karadeniz’de Gürcü kardeşlerimiz vardır, sonradan Karadeniz’e, 93 Harbinden sonra gelmiş arkadaşlarımız, dostlarımız, kardeşlerimiz, bunlarla ilgili bir fıkra anlatılır. Yeni Müslüman olmuşlar tabii, namaz falan pek bilmezler. Diyorlar ki, “Sen iyi, hassın, Müslüman oldun da bir namaz kılman lazım.” Diyor ki, “nasıl bir şeydir o?” “Biz sana öğretilim.” Bir gün öyle bir zamana rastlıyor ki, Ramazan, teravih, adam hiç namazı görmemiş, atıyla çocuğu yanında eve gidiyor. Diyorlar ki “hadi.” “Nereye?” “Sana namaz öğreteceğiz.” “İyi güzel.” Çocuğa diyor ki, “sen atın yularını tut, kapıda bekle, ben hemen geliyorum.” Giriyor, bir başlıyor, bir, iki, üç, habire devam, bitmez. Kafayı bir kaldırıyor, kapiya tüyüyor, diyor ki çocuğa, “oğlum sen anana koş, atı al git; iş inada bindi, ben sonuna kadar bekleyeceğim.” Bizim işte ona benzedi, iş inada bindi, sonuna kadar bekledik.

Değerli dostlarım; tabii arkadaşlarımızın çoğu aslında söylenecek olanları söyledi. Ben kısa, öz bir-iki cümle ifade etmek istiyorum. Genel Kıbrıs, Avrupa Birliği ve Irak konularında hep

aynı müşterek fikirleri söyledik. Benim söylemek istediğim şu: Kendimizi kandırmayalım: 2300 dolar milli gelire, demokratikleşmemiş, hukuk devleti olamamış bir toplumla kaldığımız sürece elbette birileri dışarıdan elimize bir pusulayı verir, elbette bizden birtakım şeyleri isterler. Biz de istesek de istemesek de “ağa bunu istiyor” diye bazı şeyleri yaparız. Bunu kabullenelim, kafamızın bir kenarına yazalım. Asıl verilmesi gereken mücadele, ekonomik bağımsızlığı sağlamış, gerçekten demokratik hukuk devleti olabilmiş bir Türkiye’yi sağlama mücadelesidir, herkesin buna yoğunlaşması lazım. Kişi başına 10-15 bin dolara ulaşmış bir milli geliri olan Türkiye’nin, demokratik ve gerçekten hukuk devleti olabilmiş bir Türkiye’nin bu tür hiçbir sorununun olacağına ben inanmıyorum. Onun için kendimizi yormayalım. Mücadelemizi eğer bir kitle örgütü olarak vermek istiyorsak, o yönde fikir yoğunlaşması şeklinde vermemiz gerektiğini düşünüyorum, onu geçiyorum.

Meslek sorunlarımıza gelince, arkadaşlarımızın söylediği fikirlerin hepsine katılıyorum. Ben bir-iki şeyi özellikle söylemek istiyorum: Bu para meselesi gündeme geldi. Gerçekten Anadolu’daki barolar, çok kıt şartlarda faaliyet gösteriyorlar. Hangi şartlarda yaşadığımızı biz biliyoruz, arkadaşların da, Birlik yöneticilerinin de bildiği kanaatindeyiz. Onun için bu para meselesinde elbette sağlık sigortası, önemli bir sorundur, elbette ona da bir formül bulunmalıdır, elbette onu da bir şekilde halletmemiz lazım. Ancak baroların bu kaynağını kesmeyelim diyorum ve o paraları da barolara ulaştıralım; çünkü baroların o kaynaklarla yapacakları çok şeyler var. Artık bir orta formül nasıl bulunur, bilemem.

Sayın Abdullah ağabeyimizin Konya Barosu seçimleriyle ilgili başına gelen ve bundan sonra da korkarım birçok başkan

arkadaşımızın başına gelmesi muhtemel konuyla ilgili sanıyorum kanunun hazırlanış, metindeki o yazılış biçiminden kaynaklanan bir sıkıntı var. Onu herhalde aşmamızın yolu, bence bir kulis faaliyetiyle bu Avukatlık Kanunundaki o ilgili hükme bir ek madde ilavesiyle o metni açıklığa kavuşturup netleştirmek olmalıdır ve bunun bir an evvel yapılması gerektiğini düşünüyorum; çünkü 6 ay sonra, bir yıl sonra bu zamanaşımı da devre dışı bırakıldığına göre, çok tatsız şeyler ortaya gelebilir. Barolar Birliğinin bu konuda bir inisiyatif alarak bunu acilen halletme yoluna gitmesi gerektiğini düşünüyorum.

Diğer hususlarda arkadaşlarımız söylenecekleri zaten söylediler. Ben başta da söylediğim gibi, iş inada bindi diye sonuna kadar bekledim. Daha fazla vaktinizi almak istemiyorum, ama bir dahaki toplantıda da şu tarafa gelip oturacağım.

Herkese saygılar sunuyorum, herkese teşekkür ediyorum, bir dahaki toplantıda buluşmak üzere sağ olun, saygılar sunarım.

OTURUM BAŞKANI- Teşekkür ederiz Sayın Başkan.

Söz sırası Samsun Barosu Başkanı Sayın Ersoy Üstay'da.

Buyurun Sayın Üstay.

ERSOY ÜSTAY (Samsun Barosu Başkanı)- Hepinize saygılar sunarım.

Ben avukatların prestij konuları üzerinde durmak istiyorum: Birincisi, Samsun'da maalesef 5 Eylül 2001'de bir arkadaşımız şehit edildi. Bu dava henüz devam ediyor ve sanık "akli dengesi yerinde değil" şeklinde rapor almaya çalışıyor. Beyanına göre büyük bir otobüs şirketinin sahibi, kendisine parasal yönden de

yardım yaptı, bunu da ihbar ettik. Ancak endişemiz şu ki, her ne kadar Adli Tıp Kurumuna itimadımız varsa da, İstanbul'da bu büyük otobüs şirketi sahibi yine bazı çabalarda bulunuyor. Sayın İstanbul Barosu Başkanımızla birlikte Sayın Barolar Birliği Başkanımıza bu durumu arz etmek istiyorum. Adli Tıp Kurumunda rapor bekliyoruz; gözleme aldılar, rapor bekliyoruz, çok kritik bir safhadayız.

İkincisi, Samsun'da birçok yerden kovulmuş mobil santral maalesef geçen dönemde başbakan yardımcılarının birisinin desteğiyle Samsun'a konuşlandırıldı. Samsun Barosu olarak bizler, bu eylemlere katılmakla beraber, "biz hukukçuyuz, hukuk devleti ise hukuki yoldan haklarımızı ararız" dedik ve bir dava açtık. Barolar Birliğinin bundan geniş şekilde malumatı var. Bu dava, Samsun'da idare mahkemesinden çıktı, Ankara 10 numaralı İdare Mahkemesine geldi. Gelişmeler malum, selbi ihtilaflar falan, söylemiyorum, şu anda Ankara 10 numaralı İdare Mahkemesinde bekletilmektedir. Sayın Ankara Barosu Başkanımızdan bu konuda yardım rica ediyoruz. Bu, avukatların prestijiyle ilgili bir konu haline gelmiştir; çünkü kamuoyunda "siz ne yaparsa yapın, mahkeme kararı da olsa siyaseten ne gerekirse o olur" şeklinde bir görüş var ki, bir noktada olabilir, olamaz diyemiyoruz. Ama burada biz, hukukun üstünlüğünü ortaya koyabilesek, hepimiz için bir onur olacaktır.

Kıymetli başkanlarım; buraya gelmeden evvel bazı arkadaşlarımızın, bilhassa gençlerimizin fikirlerini alayım dedim. Çok ilginçtir, -şu ana kadar arkadaşlarımızın konuşmalarında geçmedi- en çok ne üzerinde durdular, biliyor musunuz; "Başkan, Avrupa Birliğine gireceğiz, ama lisan konusunda hiçbirimiz doğru dürüst yetişmedik, mümkünse lisan konusunda bir eğitim alalım." Bunun için Samsun'da TÖMER'le irtibata geçeceğiz ve bu

arkadaşlarımıza mümkün olduğu kadar tenzilatlı şekilde lisan konusunda yardım edilmesine gayret göstereceğiz. Bunu tüm baro başkanlarımızın dikkatine sunuyorum. Gerçekten madem ki böyle hevesimiz var, o zaman lisan konusunu unutmamamız gerekiyor.

Ben, kendi fikirlerimi, genel görüşleri diğer başkanlarımızdan dinledim, ama gençlerimizin gerçekten yakınmaları var; “Ağabey, Ankara’ya gidiyoruz, kalacağımız oteller 100 milyondan başlıyor, 50 milyondan başlıyor. Biz yeni avukatlarız; eğer mümkünse kademeli olarak Barolar Birliğimiz, bir, iki, üç şeklinde bir liste halinde bazı otellerle görüşsünler, kademeli olarak bizlere fiyatlarını bildirsınler, biz oralarda avukat olmamız nedeniyle tenzilatlı kalalım” diyorlar. Hatta bunun yerel olarak da yapılmasını söylediler.

Yine başka bir konuya geçiyorum, prestijimizle ilgilidir: Protokol konusunu yabana atmayın arkadaşlar. Türkiye’de görüntüler çok önemlidir. Sizi orada savcının yanında göremeyen halk ve başka kuruluşlar, sizin değerinizi düşürür. Bunun için bu konuda Sayın Birlik Başkanımızın ortaya koyduğu tavır yanında, mümkün olduğu kadar daha önce kazanılmış olan haklarımızı koruyalım ki muhterem merhum hocamızın, Faruk Erem’in ruhu şad olsun, kemikleri sızlamasın. Onun için çok ilginçtir, göreve yeni geldiğim günlerde önümde bir yazı; il spor protokolü. Allah Allah... Kanunda il spor protokolü ayrı diye bir şey var mı; “Türkiye’de protokole göre baro başkanı savcının yanında yer alır” diyor ve il spor protokolünde maalesef -bilmiyorum, başkanla bir gerginliklerim vardı- Baro başkanı rektörün arkasında, yok şunun arkasında değil, muhtarların yanında bile değil, çıkarılmış, bir tek baro başkanı çıkarılmış, çok acıdır. Bunun için bizzat spor müsabakalarına gittim ve protokoldeki yerimize oturduk ve il

müdürüne dedim ki, “zamanında böyle yapmışınız, bu hâlâ geçerli mi?” “Efendim yok, vali bey düzeltti” falan dedi. Bu öyle lafla geçirilecek bir şey değil, prestij konusudur, bunun üzerinde özellikle durmak gerekir. Yönetim olarak derhal Barolar Birliğine de bu konuda yazı gönderdik. Bu, şahsımla ilgili bir şey değil, avukatlık onuruyla ilgili bir konudur.

Fon paralarından artan kısmın dağılımında arkadaşlarımız konuştular, gerçekten biz de tereddüt geçirdik, yukarıda yemekte imza verdik. Benim kanaatim şu: Şu anda bilhassa yeni başkanlar, parasal yönden sıkıntı içindeler. Yönetim, Barolar Birliği bütçesi mayıs ayında yenilenecek. Eğer mümkünse, bu konudaki kararın orada konuşulması ve ondan sonra yürürlüğe konulması daha isabetli olur.

Avukatlık Yasasında bazı haklar getirildi gerçekten, ama yine de üzülererek söyleyelim ki baroların vesayet altında olması devam ediyor, en ufak şekilde “bir disipline yer olmadığına” kararları dahi hemen bakıyorsunuz, savcılık tarafından itiraz edilip ele alınabiliyor. Oysa Hâkimler Kanununda bir madde vardır; hâkimler, savcılar hakkında kovuşturma yapılmadan evvel, onların geçmişlerine bakılır. Eğer geçmişlerinde bir yanlışlık yoksa, ufak tefek hataları görmezlikten gelinir, bu olanak bize sağlanamıyor. Gerçekten bu silah taşıma yasayla verildiği halde, valilerin inisiyatifinde olduğunu öğrendiğim büyük miktarda bağışlar avukatlardan da isteniyor. Bu konuda bize de dilekler geldi, sürü sahiplerinin ödediği kadar bağışı avukatlardan istenmesi doğru değildir.

Hepinize saygılar sunuyorum.

OTURUM BAŞKANI- Teşekkür ediyoruz Sayın Başkan.

Söz sırası Hatay Barosu Başkanı Sayın Nazım Kırık'ta.
Buyurun Sayın Başkan.

NAZIM KIRIK (Hatay Barosu Başkanı)- Değerli meslektaşlarım; toplantımızın gündemiyle ilgili olarak ülkenin ekonomik ve siyasi sorunları, demokratikleşme sorunu, Irak operasyonu ile ilgili görüşlerimizi, Kıbrıs sorunu, Avrupa Birliğine geçiş sorunu ve mesleki sorunlarımızla ilgili görüşlerimizi yazılı olarak hazırlayıp, zamanın geçmiş olması nedeniyle şu andaki Birlik Başkanımıza verdim. Onların içerisinde sadece önemli gördüğümüz meslek sorunlarıyla birkaç konuya değinmek istiyorum.

Gerçi sorunlarımızın çoğunu diğer arkadaşlarımız tekrar ettiler, biz de katılıyoruz. Bunlara ek olarak, ülkemizde hukuk fakültesi sayısının azaltılarak nitelikli bir eğitime kavuşturulması gerekli. Ayrıca idari yargı hâkimleri, cezaevi müdürleri, icra ve yazı işleri müdürlerinin dahi hukuk fakültesinden atanması konusunda çalışmaların yapılması gerektiği düşüncesindeyiz. Bu durum, meslektaşlarımızın ekonomik durumunu kolaylaştıracak, iyileştirecek ve de çok sayıda hukuk fakültesi mezunu için iş alanı yaratacaktır.

Bunlara ek olarak bizce Türkiye Barolar Birliğinin ülke gündemine ağırlığını koyması, her konuda etkin rol alması, tüm sorunlara duyarlı olması ve çözüm üretmesi, saygın konumunu arttıracak bir şekilde yargı bağımsızlığının sağlanması yönünde çalışmalarını arttırarak sürdürmesi, mevcut hukuk sisteminin çağdaş bir kimliğe kavuşması ve uygulanması için öncü rol alması, yapılacak yasal düzenlemelerde katılımcı ve katkı yapıcı rol üstlenmesi, ülkenin ihtiyaç duyduğu alanlarda ve yapılması

gereken yasalarla ilgili yasa teklifleri de dahil olmak üzere etkin çalışmalar yapması, ayrıca Hâkimler ve Savcılar Kuruluna Türkiye Barolar Birliğinden üye alınması yönünde düzenleme yapılması için girişimlerde bulunması, ülke bütçesinden yargıya daha fazla pay ayrılması ve adalet hizmetinin hakkettiği mali ve fiziki iyileştirmelerin sağlanması için daha etkin girişimlerde bulunması gerektiğini düşünüyoruz. Zamanın geçmesi nedeniyle diğer konulardaki görüşlerimizi yazılı olarak herhalde bültende yayınlanacağı için tekrar etmiyorum.

Değerli meslektaşlarım; yeni seçilen tüm arkadaşlarımıza başarılar diliyorum, hepimize saygı ve sevgilerimi iletiyorum.

OTURUM BAŞKANI- Teşekkür ediyoruz Sayın Başkan.

Söz sırası Giresun Barosu Başkanı Sayın Şansal Dikmen'de.

Buyurun Sayın Dikmen.

E. ŞANSAL DİKMEN (Giresun Barosu Başkanı) Türkiye Barolar Birliğinin Değerli Başkan ve yöneticileri, değerli meslektaşlarım; ben özellikle bir şükran duygusu belirtmek için söz aldım: Geçirdiğim bir sağlık sorunum nedeniyle bizi yalnız bırakmayan başta Türkiye Barolar Birliğinin Değerli Başkanı Sevgili Özdemir Özok ve tüm yöneticilerine huzurlarınızda özellikle teşekkürü bir borç biliyorum; bizi duygulandırdılar, her zaman yanımızda oldular, şükranlarımı sunuyorum. Yine aynı şekilde Ankara Barosu Başkanı ve tüm yöneticilerine aynı duygularla teşekkürlerimi ve şükranlarımı iletiyorum.

Artık biz eskiler konuşmayalım, fazla bir şey kalmadı, birkaç baro başkanı kaldık. Bir konuyu hemen söyleyip sözümü bitireceğim: Artık yargı bağımsızlığını savunmanın da bir

anlamının kalmadığını düşünüyorum; çünkü trafik canavarları gibi, adalet canavarları ortaya çıkıyor. Bunun bağımsızlığın geçtiği yolunda Türkiye Barolar Birliği temsilcilerinin yargının özlük işlerinin yönetildiği yerde olması gerekir. Yine mahalli adalet komisyonlarında -özellikle altını çiziyorum, bir öneri olsun bu- mutlaka baro temsilcilerinin -tabii belli kıdemde, belli nitelikleri yazılan biçimde- olması lazım. Biz adaletin dışarıya açılan, nefes alan pencereleriyiz, buradan adalete oksijen girmesi lazım; adalet, yargı bağımsızlığının sağlanmasının en önemli yolunun bu olduğuna inanıyorum, bunu vurguluyorum.

Diğer bir konu, yıllar yılı Sayın Önder Sav'ın Başkanımız olduğu dönemlerde de -Avukatlık Yasasının görüşüldüğü dönemlerdir- bir konuya her zaman değinmiştim ve hatta teklif olarak da hazırlanmakta olan tasarıya katkısı olur diye bizden teklif istemişlerdi. Gelmekte olan bir tehlikeyi Ordu seçimleriyle ilgili yıllarca önce sezmiştim, -yani hepiniz sezmişsinizdir de, bu kadar da olabileceğini yanımızda olduğu için, o zamanki baro başkanı arkadaşımın bana iletmesi ve ben de mütalaa olarak yardım ettim- ilçe seçim kurulu hâkimlerinin inisiyatifine bırakılmış baro seçimlerinin ileride keyfiliğe dönebileceğini sezmiştim. İşin nezaretten çıkıp, şimdi vesayete dönüştüğünü Konya Barosu Başkanı arkadaşım söyledi. Ben daha ileri gidiyorum, müdahaleye dönüşmüş; Gümüşhane Barosuyla ilgili olarak öğrendiğim doğruysa, tayin cihetine kadar gitmiş.

Efendim, benim anladığım, -bilemiyorum sizler katılır mısınız- yasanın o hükmü -1980'den sonra konulmuştur, bir ek maddeyle, diğer siyasi partiler falan da konulmuştur, onlarla ilgili düzenlemede de- baro seçimlerinin yapılmasının sayım, dökümüyle ilgili bir nezarettir sadece. Tekrar altını çiziyorum,

yani oradaki ilçe seçim kurulunun nezaret ve gözetleme, benim anladığım bu ve bunu savunuyorum, felsefesi budur, bu olmalıdır. Eğer bu olmazsa böyle bir sonuç ortaya çıkıyor. Yani büyük barolarda özellikle sayım ve dökümlerde birtakım suiistimal olduğu iddiaları, 12 Eylül döneminden sonra ya da 12 Eylül döneminin yöneticilerinin İstanbul Barosuyla diğer barolarda kendilerine uyumlu yöneticiler gelmesine olanak hazırlamak için koydukları... Bu ek madde ile sayım ve dökümlerin sağlıklı olabilmesi için yargı nezareti getirilmiştir; sadece ve sadece sayım ve dökümlerle ilgili bir suiistimal olduğu zaman, büyük bir yolsuzluk iddiası varsa, hâkim bunu iptal edecek, yeniden seçimlere gidecek. Ama Ordu Barosunu söylüyorum, bakın, çok ilginç bir örnektir, Ordu İlçe Seçim Kurulu hâkimi, Orda Baro Kongresindeki Kongre davetiyesinin Almanya'daki bir üyeye ulaşmadığı nedeniyle seçim sonucunu iptal etmiştir, sonra belli süre sonra da seçim tarihi koymuştur.

Peki bu arada o eksiklik gideriliyor mu; hayır, yani kongreye davet edilmesi gereken baro mensubunun davet edilmesi mümkün değil. Şimdi kanun değişti, artık ilanla yetiniliyor, ama bunu niçin söylüyorum? Hâkimin kafasındaki baroya müdahale. Yargıçlarımız, savcılarımız, -bunu söylemekte yarar var- hayatlarında bir dernek kongresi nedir, divan nasıl kurulur, divanda üye nasıl olur, söz nasıl alınır, önerge nedir, karar nedir; -bir avcı kulübü, bir yardım sevenler derneği ya da bir cami yaptırma derneği de dahil olmak üzere, bunu genişletebilirsiniz- hayatlarında böyle bir faaliyette bulunmadıkları için, direkt olarak fakülteyi bitirip doğrudan yargıç, savcı atandıkları için, bir kongrenin ne demek olduğu konusunda tabii müktesebatlar olmadığı için, önlerine gelen kâğıt üzerinde kendi bilgileri, sınırları içerisinde böyle ters kararlar vermektedirler. Bugün eğer

Gümüşhane meselesi de doğruysa, artık tayin noktasına gelmişlerdir.

Ne yapılabilir? Ne yapılabilir, bunu söyleyeceğim. Bir şey daha söyleyeceğim: Giresun Barosu Başkanı olarak birkaç baro başkanı gibi uzatmaları oynuyoruz değil mi Eralp bey? Onun için rahat konuşuyorum. Bir karambolle -biz Parlamentodaki Avukatlık Kanunu değişikliği görüşmelerini izliyorduk- bir oldu bittiyle “iki dönemden sonra seçilemez” hükmü konuldu. Biz bunu üstümüze alınmadık, ben hâlâ alınmıyorum; ama küçük barolar için bunun bir tehlikesi vardı, Giresun için söylemiyorum. Örneğin Trabzon desteğiyle belli sayının altına düşmeyen Gümüşhane Barosu gibi barolarda -yani baroların çözülmesi mümkün- belli kıdemde baro başkanı adayı bulmanın zorlukları vardır. Eğer “üst üste iki defa, üç defa seçilmez” hükmünü koyduğunuz takdirde, seçmen diyeyim ya da baro mensuplarının iradesi tek kişiye mahkûm edilmiş olur, sadece bunu seçmek zorundasınız, bu noktaya gelmiştir. Çünkü herkes baro başkanı adayı olmak istemeyebilir, yaşıyorsunuz, küçük barolarda bu külfettir. Gümüşhane’de toplam -çünkü Bayburt’ta bir ya da iki arkadaşımız var, belki Kelkit’te vardır, Torul’da bir arkadaşımız vardır- 20 avukat ya vardır, ya yoktur. Bu da kamu avukatıdır, yani Hazine avukatıdır, belediye avukatıdır, fiilen aktif olarak görev yapan ve bu meslekte kalıcı olma niteliğinde olan arkadaşımız azdır.

Bunu ikisiyle birleştiriyorum; önerim şu: Tabii bu kanunla çözülecektir. Türkiye Barolar Birliğinin yöneticilerinden ricam; olabilirse, bunun en azından üst üste iki dönem sorununun belli sayının altında üyesi olan baroların bunun dışında bırakılmasının sağlanması yönünde bir kanun teklifi olabilir. Sayı ne olur; 200

olur, 250, bilemiyorum. Sayı veremem, sayı verirsem yanlış anlaşılabilir. Bizim sayımız örneğin 120'dir, ama en azından 200, 500'ün altında bir sayıdaki barolarda uygulanmasını ortadan kaldıran bir öneri olabilir.

Onun dışında yine bir kanun teklifi; o teklifi ben o zaman vermiştim, ama tabii komisyonlardan falan girmemiş olabilir, aynen tekrar ediyorum; o zaman yazılı olarak da iletmıştim, tabii çok zaman geçti: Hâkimlerin bu şekilde kendilerine çizilmiş sınırı çiğneyerek baronun iç organ seçimlerine müdahale ederek, kimin aday olmaya yeterli, kimin aday olmaya yeterli olmadığı noktasına doğru olan müdahalesinin artık mevcut yasada bile bu yetkiler olmamasına rağmen, açıklık getiren bir öneriyle yine yasal değişikliğin yapılmasını öneriyorum. Bu ne olabilir; mealen söylüyorum: Yasaya "Baro organlarına seçilenlerin adaylık nitelikleriyle ilgili olan itirazların Türkiye Barolar Birliğine yapılacağı" hükmü konulabilir. Ayrıca -tabii bu tehlikeli olduğu için olmayabilir, ama ben ilaveten söylüyorum- Avukatlık Yasasında ek maddeye açıklık getiren bir fıkra eklenerek, ilçe seçim kurulu hâkimlerinin yetkilerinin sadece seçimlerin yapılmasıyla ilgili sayım, döküm ve buna benzer yolsuzluk iddialarıyla ilgili olup, bunun dışındaki konularda karar vermesi olanağının ellerinden alınacak biçimde bir yasal düzenleme olabilir.

Efendim, hepinize teşekkür ederim, sağ olun, iyi akşamlar.

OTURUM BAŞKANI- Teşekkür ediyoruz Sayın Dikmen.

Söz sırası Antalya Barosu Başkanı Sayın Mehmet Zeki Durmaz'da.

Buyurun Sayın Başkan.

MEHMET ZEKİ DURMAZ (Antalya Barosu Başkanı)-

Sayın Başkan, sayın Yönetim Kurulu üyeleri, sevgili başkanlarım; Türkiye Barolar Birliğinin bu çalışması bize iletildiğinde, geçmiş dönem baro başkanlarının tümünü, ilçe temsilcilerimizi ve diğer komisyon ve çalışma gruplarıyla birim başındaki arkadaşların tümünü yine bilgilendirerek, görüş ve düşüncelerini istedik. Son olarak da Cuma günü ilçe temsilcilerimizle bugünkü yaptığımız çalışma türünde, sabahtan akşama kadar süren bir çalışma yaparak düşüncelerini tespit ettik, yazılı bir biçimde de aldık. Zamanın uzaması nedeniyle bunları sayın Birliğe bir rapor olarak sunacağız. Ancak Sayın Birlik Başkanının açış konuşmasında belirttiği sosyal fonun, Antalya Barosu tarafından sosyal sorunların bir anlamda çözüldüğünü, Birliğin de bu konuda bir çalışma yaptığını ve yine Birliğin bu konuda bir yönetmelik oluşturduğunu biliyoruz. Bazı başkanlarım, bu arada bana nasıl bir yapılanma olduğunu sordular, o nedenle bu konuda kısa bir açıklama yapmak istiyorum.

Yaklaşık 6 yıl önce Antalya Barosu Genel Kurulu tarafından aidatlara eklenen bir birimle sosyal bir fon oluşturulmuş. Genel Kuruldan geçen bu kararla sosyal fonda 6 yıl içerisinde ciddi bir para birikmiş. Yine bu fonun kullanımı, başkanların ve yönetim kurulunun inisiyatifinde Avukatlık Yasasının genel kuralları çerçevesinde muhtaç olan ya da yardıma ihtiyacı olan meslektaşlara çok titiz bir biçimde bugüne kadar kullanılmış. Bir-iki örnek vermek istiyorum: Meslektaşlarımızdan bir tanesi trafik kazası geçirmiş ve bu trafik kazası sonucunda bir anlamda bitkisel hayata mahkûm olmuş ve bunun giderleri bu fondan karşılanmış. Yine diyaliz makinesine bağlanmak durumunda kalan bir

meslektaşımızın bakımı, bakım ücretleri, sağlık ücretleri bu fondan karşılanmış. Görünen o ki, Antalya Barosu yönetimleri ve benden önceki başkanları, bu fonun kullanımında son derece özenli ve titiz bir biçimde faydalanmışlar. Ama doğaldır ki bir hukuk kurumunda böyle bir yapılanmanın bir yasal dayanağının da olması gerekir; dayanaktan öte, bir yönetmeliğinin olması gerekir diye düşündük, Birlik bunu hazırlıyor. Bizim çalışma gruplarımızdan ilgili grup da yine bu konuda bir hazırlık yapmaktadır. Bunu da Birliğe ve tüm baro başkanı arkadaşlarımıza iletmeye çalışacağım.

Yine Sosyal Sigortalarla ilgili yapılan, daha önce yapmış olan başkanlarımız mutlaka vardır; SSK'nın hükmünden -sınırım 68. madde, yanlış söylemiş olmayayım- yararlanarak bir protokol hazırlanması söz konusuydu. Yani bizim ödediğimiz aidatlara ek olarak bir sağlık sigortasından yararlanmak üzere Sosyal Sigortalar Kurumu Genel Müdürlüğüyle bir protokol yapılarak bundan yararlanma olanağımız vardı. Biz bunu da bu 1, 5 aylık sürede hayata geçirdik. Çünkü iki meslektaşımızın başvurusuyla Başkanlıkla yapılacak bir protokolle bu işlevsellik kazanıyor. Sadece bir hafta içerisinde başvuran meslektaşımızın sayısı şu anda 100 dolayında. Böyle bir uygulamayı, eğer yapılmamışsa, sayın meslektaşlarımız da yaparak sağlık sigortasından, sağlık hizmetlerinden yararlanmayan meslektaşlarımızı yararlandırma olanağı vardır diye düşünüyoruz ki, var.

Yine Sayın İstanbul Barosu Başkanımız, stajyerlerin sağlık güvencesi olmadığını söylediler. Bu yeni siyasal yapılanma içerisinde Sosyal Sigortalar Yasasına ek bir hüküm getirilerek, avukatların yararlandığı, biraz önce arz etmeye çalıştığım hükümlerden stajyerlerin de yararlandırılması söz konusu olabilir diye düşünüyoruz. Antalya'da yine Staj Eğitim Merkezi, yaklaşık 6

yıldan beri görev yapmakta ve inanılmaz bir biçimde, son Avukatlık Yasasındaki sınavı da aşan bir biçimde ciddi çalışmalar yürütülmekte. Hatta konu, bazen stajyerlerin bu konuda şikâyetlerine bile neden olmaktadır; çünkü hazırlanan tezlerin kabul ve reddi de yine Staj Eğitim Komisyonu tarafından söz konusu edilmektedir.

Bunları şunun için söylüyorum: Meslektaşlarımız hep genel şikâyetleri zaten söylediler, yapılabirlikleri söylemek açısından söylemek istiyorum: Antalya Barosunun tabii ki Avrupa Birliğine uyum sürecinde lisanla ilgili süren iki tür lisan kuru var; az bilenler, orta bilenler. Önümüzdeki günlerde hukuk dili yönünde de teknik bir kursun hazırlanma çalışmaları sürmektedir.

Yine sanırım Aydın Başkanımız, bilirkişilikle ilgili söz ettiler. Gerçekten yargının son derece önemli ve kanayan yaralarından biri olan bilirkişilikle ilgili diğer meslek örgütleri platformunda yaptığımız görüşme sonucu, önümüzdeki aylarda ulusal platformda bilirkişilik ciddi bir biçimde masaya yatırılıp tartışılacaktır. Bunlardan da yine tüm baro başkanlarımızın bilgisi olacaktır. 30 Kasım tarihinde Antalya'da Sayın Birlik Başkanımızın, Danıştay Başsavcımız Harun Çetin Temel'in, Ankara Hukuk Fakültesi eski Dekanı Ramazan Aslan'ın ve yine Yargıtay 14. Hukuk Dairesi Başkanı Mehmet Handan Surlu'nun katıldıkları "Hukuk Devleti, Hukukçularını Yetiştiriyor" konulu ve Avrupa Birliğine uyum sürecinde hukuk bilimi, öğretimi, hukukçu eğitimi sorunları ve çözüm önerilerini içeren bir çalışma yapıldı. Bu ulusal basına da yansıdı. Meslektaşlarımızın zaman zaman şikâyet ettikleri özellikle hukuk fakülteleriyle ilgili Antalya Barosu olarak sunduğumuz tebliğde, hukuk fakültelerinin eğitim düzeyinin ne olduğu anlatılmaya çalışıldı ve o bağlamda da hukuk

fakültelerinin bir bölümünün kapatılması gerektiği, gerekçeleriyle birlikte anlatıldı. Tabii o basına bir boyutuyla yansıdı, sadece “hukuk fakültelerinin yarısı kapatılmalıdır” gibi yansıdı. Ama gerçek, onu aşan bir düzeyde hukuk fakültelerinin ciddi bir düzeye gelmesi gerektiği vurgulandı, onu da görüşlerinize arz etmek istiyorum.

Bizim üst birliğimiz, Türkiye Barolar Birliği. Türkiye’deki yeni siyasal yapılanma ve yeni siyasal gelişmeler, Türkiye barolarını, Türkiye Barolar Birliğini, Türkiye hukukçularını her zamankinden daha büyük, daha önemli görevleri yapması gerektiğini de gündeme taşımaktadır. Bu nedenlerle özellikle gece yatıp sabah ikinci, üçüncü, dördüncü uyum paketlerinin Parlamenteoya sevk edildiği bir dönemde baroların ve Türkiye Barolar Birliğinin son derece uyanık, Türkiye’nin gündemine hâkim ve sadece sayısal çoğunluğuyla ülkede her şeyi yapabileceğini sanan siyasi iktidara her anlamda dur demesini gerektirecek önlemleri almalı, eylemleri almalı, açıklamalarıyla baroları ve tüm avukatları da aşarak Türkiye’yi yönlendiren kuruluşlar olmalıdır diye düşünüyoruz.

Sevgili meslektaşlarım; bir meslektaşımız, bu ara sık sık bir şeyi vurguluyor: “Bu yapılan kurbağa taktığı mi?” Ben de ona benzer bir şey görüyorum. Mevcut siyasi iktidar, iki adım ileri çıkararak ya da iki adım atarak tepkileri ölçüp, bakıyorsunuz tepki gelmiyorsa, o noktada kalma; tepki alıyorsa, bir adım geriye giderek yine kendi siyasal düşüncesi ve 80 yıllık cumhuriyet birikimini, deneyimini alt eden o bir adım ileride kalarak bizi de ciddi bir biçimde geride bırakmaktadır. Bu nedenle “kurbağa taktığı” denilen, güya kurbağa sıcak suya atıldığı zaman sıçrayarak çıkarmış, ama kurbağa ılık suya konulup altından yavaşça ısıtıldığı zaman haşlandığının farkında olmazmış. Türk

hukukçuları olarak biz de bu kurbağa taktığına gelmemeliyiz ve o siyasi iktidarların hiçbir zaman hukukçuların, baroların ve Barolar Birliğinin kurbağa olmadığını da bilmeleri ve akıllarından bile geçirmemelerini diliyoruz.

Saygılar sunuyorum.

OTURUM BAŞKANI- Çok teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Efendim söz sırası Bursa Barosu Başkanı Sayın Asude Şenol'da.

Buyurun Sayın Şenol.

ASUDE ŞENOL (Bursa Barosu Başkanı)- Sayın başkanlar, sevgili arkadaşlarım; hepinizi sevgiyle, saygıyla selamlıyorum. Adana ve Ağrı'yı özel kutlamaları nedeniyle özel olarak selamlamak istiyorum.

Bu toplantı, yeni dönem için çok genel kapsamlı olması belki doğru görülebilir. Ancak bugün burada pek çok konunun birden konuşulmaya çalışılmasının bir dağınıklık yarattığı ve görüşmelerin çok uzadığı düşünüldüğünde, bundan sonraki toplantıların mutlaka gündemli yapılması gereği de ortaya çıkıyor. Bir ya da iki konu gündemde olsun ve o konular üzerindeki görüşlerimizi belirtirsek, sonuç daha verimli ve bizim çalışmamız da daha üretken olacaktır.

Sevgili arkadaşlarım; barolar, gerçekten toplumsal mücadelede son derece önemli ve önderlik misyonu üstlenmiş meslek kuruluşları. Bunu Baro Başkanı olduktan sonra çok daha belirgin bir şekilde yaşayarak gördüm. Ancak ne yazık ki her

zaman bu önemine yakışır, önderlik misyonuna yakışır bir şekilde toplumda yer alamadığını da görüyoruz. Kısa bir süre önce baro seçimlerinin yapıldığı dönemde genel seçimleri de yaşadık ve 3 Kasım seçimleri, çok uzun bir süredir yaşamadığımız bir siyasi tabloyu önümüze serdi. Halkın büyük bir çoğunluğunun iradesi Meclise yansımadağı gibi, Mecliste temsil edilen siyasi partilerin de aldıkları oy oranına göre çok daha fazla oranda temsil edildiğini görüyoruz. Yani bugün Türkiye Büyük Millet Meclisinde bir taraftan eksik temsil, halk iradesinin eksik temsili, bir taraftan da temsil edilme imkânını bulan halk iradesinin temsilcilerinin aşırı bir temsil olanağına kavuşması gibi, aslında siyaset açısından, hukuk devleti ilkeleri açısından, demokrasi açısından çok da normal karşılanamayacak bir durumla karşı karşıyayız: Tek parti iktidarı ve tek parti muhalefeti.

Gerçi ülkemiz, insanlarımız, uzun bir süredir istikrar adına böyle bir tabloyu özlüyordu. Ancak sanıyorum ülkemizdeki pek çok kavramın yanlış kullanıldığı gibi, istikrar da farklı içeriğe kavuştu ve böylesine bir tablonun istikrar zannedilmesi gibi yanlış bir durumla da karşı karşıya kalıyoruz. Bu, sadece siyaseti ilgilendiren bir görüntü değildir; hukuk devleti açısından bakıldığında, demokrasi ve insan hakları konusunda görevlendirilmiş barolar açısından bakıldığında, hukuk devletini de ilgilendiren önemli bir sorundur ve baroların da bu konuda söz hakkı olmalıdır, olacaktır. Önümüzdeki dönemde barolara gerçekten çok daha aktif, çok daha etkin görevler düşmektedir. Barolar, rutinin dışına çıkarak, daha atak, daha etkin, daha toplum önünde önder görevini sürdürebileceği çalışmalar içinde olmalıdır. Bu hem il baroları için, hem Türkiye Barolar Birliği için ihmal edilemez, gözardı edilemez bir görevdir.

Hukuk devleti diyoruz, ancak bunun tabii ki hepimiz gerçekleşmediğini, sadece metinlerde kaldığını, belki bir ölçüde gerçekleştirilmek için birtakım adımlar atılsa da sonuçta yaşadığımız devletin gerçek bir hukuk devleti olmadığını biliyoruz ve SİAD'lar barolardan çok daha etkin olabiliyor, SİAD'ların ne dediği çok daha önem taşıyabiliyor. Toplumun kanaat önderi TÜSİAD oluyor, GESİAD oluyor, ATO oluyor, ama Ankara Ticaret Odası Başkanının ne söylediği, Ankara Barosu Başkanının ne söylediğinden çok daha fazla önem taşıyor. Ülkemizde ne yazık ki böylesine de yanlış, çarpık bir durum var. Barolar, en azından SİAD'lar kadar, elbette ki SİAD'lardan çok daha önce Türkiye'nin düzeni hakkında söz hakkına sahiptir ve bu konularda toplumun gerçek kanaat önderleri, toplumsal mücadelenin gerçek önderleri barolar olmalıdır. Bizler bu konudaki kararlı davranışımızla, önümüze çıkan engeller ne olursa olsun, bu konuda bize yüklenen görevin bilinciyle her anda, her koşulda mutlaka yapmamız gerekeni yapmalıyız.

Hukuk devleti bağlamında görevlerimiz, demokrasi ve insan hakları konusundaki görevlerimiz, mesleğe ve meslektaşlarımıza karşı görevlerimiz, hiçbiri birbirinden ayrılamayan, biri diğerinin önüne geçirilemeyen asli görevlerdir. Bu arada bu hükümette bir şansımız olduğunu da belirtmek istiyorum. Hükümetin Başbakan Yardımcısı Ertuğrul Yalçınbayır, Bursa Barosunun üyesidir ve kendisi her zaman hukukçu kimliğini siyasi kimliğinin önünde tutmuş gerçek bir hukuk adamıdır. Sanıyorum Hükümetle ilgili konularda elbette ki Hükümet politikası önemlidir, genel olan geçerlidir, bireysel tavırların çok da fazla yararı olmaz. Ancak yine de Ertuğrul Yalçınbayır'ın bir hukuk adamı olarak Başbakan Yardımcılığı görevinde bulunmasını çok önemli sayıyoruz ve tüm baro başkanı arkadaşlarımıza, Barolar Birliği Başkanı ve Yönetim

Kurulundaki arkadaşlarımıza Ertuğrul Yalçınbayır'la ortak bir çalışmaya girmelerinin çok iyi olabileceğini, olumlu olabileceğini, sonuç doğurucu olabileceğini düşünüyoruz.

Sevgili arkadaşlarım; biz Bursa Barosunda Emniyet Müdürlüğü ve Başsavcılıkla birlikte “gözaltı izleme programı” adı altında bir çalışma başlatıyoruz. Gözaltına alınan herkes, karakollarda ya da emniyette gözaltına alınan kişilerle ilgili tüm bilgiler bilgisayar ortamında gerek barodaki, gerek cumhuriyet savcılarının önündeki ekranlara anında aktarılabilir. Çok rahatlıkla hangi kişi, ne zaman, nerede, hangi suçlamayla göz altına alınmış, bunu öğrenme imkânına sahip oluyoruz. Bu konuda bir protokol hazırlandı, teknik altyapı hemen hemen bitti, çok yakın günlerde bunu işletmeye başlayacağız. Bu, her ilimizde gerçekleştirilebilecek bir çalışma.

Elbette ki öncelikle emniyetin, emniyet müdürlerinin bu konuya yaklaşımı, onların bu konuya bakış açısı çok önemli; çünkü yasal olarak bir engel yok. Ama insan tavrı, birçok konuda olduğu gibi bazı şeyleri belirlediğinden emniyet müdürlerinin bu konudaki yaklaşımı önemli olabiliyor. Ama onlar böyle bir girişim niyetinde olurlarsa, böyle bir karara varabilirse –ki bunu sağlamak, Bursa örneği gösterilerek bu konudaki görüşmelerle belki mümkün olabilir- gözaltı izleme programının oldukça yararlı olabileceğini düşünüyoruz.

Üst aramaların cinsel taciz boyutuna ulaşması, Bursa Barosunda da yaşanan bir olay. Cinsel taciz nedeniyle şikâyetçi olan bir meslektaşımız, buna direndiği zaman bir tutanak tutulup sanık durumuna düşürüldü ve ağır ceza mahkemesinde görevli memurlara direnme ve hakaretten yargılanma durumunda kaldı. Ancak bugünlerde cezaevlerinde daha ılımlı bir muameleyle karşı karşıya kaldığımızı da söylemeliyim.

Bu arada Bergama örneğinde olduğu gibi, Bursa'da da uygulanmayan mahkeme kararları var, Bursa'da Cargill Fabrikasıyla ilgili olarak alınmış olan idare mahkemesi kararları uygulanmıyor ve bizim de karşımıza, elimize bir türlü ulaşmayan, geçirilemeyen Bakanlar Kurulu tavsiye kararı çıkıyor. Ancak biz bu konuda ısrarlıyız. Bursa Barosu Çevre Komisyonu, son derecede etkin çalışmalar yapan bir organımız; son olarak bu konuda karara uyulması için yaptığımız başvurular sonuç alamadığı için, Valiliğe karşı suç duyurusunda bulunma tazminat davası açma gibi bir karara ulaştılar, böyle bir işleme gitmek üzereyiz.

Bu arada idari yargıda sorunlar var. Özellikle idari yargıdaki hâkimlerin hukuk kökenli olmamasını ben bir türlü kabul edemiyorum. Bursa'da sadece bir idare mahkemesi başkanı -bölge idare mahkemesi başkanı- hukuk kökenli, diğerlerinin hiçbiri hukuk kökenli değil. Hatta eğer yanlış bilgi değilse, açık öğretim mezunu hâkimlerimiz de var. Böyle bir durumda o mahkemelerden alınmış kararların son derecede tatmin etmekten uzak ve üzerinde gölge dolaşmasını engelleyemediğimiz niteliğini kaldırmak mümkün değil. Bu konudaki değişiklik tasarıları Mecliste kadük duruma düşmüş, bunun yenilenmesi için tekrar bu konuda öneri verilmesi için gereği yapılmalı.

Bu arada Bursa'da bizim yaşadığımız bir sorun var: Diğer illerde nasıl, bilmiyorum, ama GSM şebekelerinin icra takipleri nedeniyle icra dairelerimiz çalışamaz hale geldi. 250 bin icra takibi yapıldı, 10 icra dairemiz var, her icra dairesine 25 bin sadece TURKCELL ve TELSİM'in icra takibi getirildi ve sadece de 5'er personelle çalışıyor bu icra daireleri. Diğer icra takiplerini de düşündüğümüz zaman, her icra dairesinde 40 bini aşkın dosya.

Dosyaları koyabilecek yer yok, dosyalarla ilgili talepleri yerine getirebilecek personel yok, son derece de sıkıntılı bir durum yaşanıyor ve bu GSM şebekelerinin avukatlarının kâtipleri yardımcı olmaya çalıştıkları için, icra müdürleri ve icra mahkemeleri yazı işleri müdürleri, kısa bir süre önce görevi ihmal, görevi kötüye kullanma nedeniyle yargılandılar. Ancak gerçekten insanların altından kalkabileceği bir yük değil, 5 kişinin her birine 8 bin dosya düşüyor. Bu 8 bin dosyanın taleplerinin anında karşılanması ya da bir hafta içinde karşılanması, 15 gün içinde karşılanması bile mümkün değil. Böylesine de bir büyük sıkıntı yaşıyoruz.

Bir de bir süre önce adli müzaheretle ödenmesi gereken vekalet ücretiyle ilgili bir sorun yaşadık, onu Barolar Birliğine bildirdik. Çok büyük rakamla açılan bir adli müzaheret davasıyla karşılaştık, 200 milyarlık bir idari tazminat söz konusuydu. Avukat arkadaşımız vekâlet ücretinin de peşin ödenmesi gerektiğinden bahisle, buradan doğan çok büyük rakamdaki vekâlet ücretini hemen almak istedi. Ancak o vekâlet ücretini ona ödediğimiz takdirde elimizde hiç para kalmayacağı gibi, büyük bir eşitsizliğe de neden olabilecekti. Ona o kadar büyük bir rakam öderken, ondan sonra sıradaki diğer avukat arkadaşlarımız, çok daha küçük vekâlet ücretlerini, belki kendilerini çok daha fazla uğraştıran, fazla zamanlarını alan davalar için almak zorunda kalacaklardı. Burada bir maktu vekâlet ücreti uygulamasının daha doğru olabileceğini düşünüyoruz.

Emekli avukatların sorunları var, emekli avukatların maaşlarından kesinti durumu var. Bu kesintilerin kaldırılması için açılan davalar Bursa'da reddedildi. Ancak daha sonra Fethiye'den bir kabul kararı geldi; buna rağmen uymadılar, o kararı uygulamadılar ve böyle bir ikili uygulama var.

Pul paraları konusunda da biz Bursa Barosu olarak, pul paralarının bugüne kadar getirdiği tüm nemalarla, tüm faiziyle birlikte bize düşen hissesinin bir an önce gönderilmesini talep ediyoruz.

Teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI- Biz de teşekkür ediyoruz Sayın Şenol.

Söz sırası Afyon Barosu Başkanı Sayın Celal Mümtaz Akıncı'da.

Buyurun Sayın Akıncı.

CELAL MÜMTAZ AKINCI (Afyon Barosu Başkanı)-
Öncelikle Sayın Birlik Başkanımıza, sayın Yönetim Kurulu üyelerimize ve sayın başkanlarımıza iyi akşamlar diliyorum, saygılar sunuyorum.

Efendim, çoğu konu zaten anlatıldı, ben de başlıklar halinde, fazla vakit almadan geçmek istiyorum. Meslekiçi eğitim gerçekten bu çok önemli. Almanya İkinci Dünya Savaşından çıktıktan sonra Gothe'ye soruyorlar, "Önce eğitim mi, sanayileşme mi?" O düşünür, "eğitim, eğitim, eğitim" diyor. Bizim de bu şikâyetlerden kurtulabilmemiz için herhalde eğitime ağırlık vermemiz gerekir diye düşünüyorum. Bu konuda Barolar Birliğimizden meslekiçi eğitime önem vermesini istirham ediyorum; çünkü disiplin dosyaları gün geçtikçe Baromuzda ve diğer barolarda artıyor duyduğumuz kadarıyla ve Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu da artan dosya sayısından oldukça müşteki. Bu nedenle meslekiçi eğitim ön planda tutulmalı diye düşünüyorum. Biz önce kendi kapımızın önünü temizleyelim; daha sonra da şikâyet ettiğimiz

yargıçlar ve yargı hatalarının azalması konusunda herhalde devlet ve Bakanlık da üzerine düşen görevi yapar diye düşünüyorum.

Bunun dışında Birlikten, CMUK ve adli yardım konularında uygulama birliği sağlanabilmesi açısından seminerler düzenlenmesini talep ediyorum; çünkü her baro, kendisine göre bir uygulama tutturdu, gidiyor bu konuda. En azından mali konularda saymanlar ve baroda çalışan personel de çağrılmak suretiyle bu konuda bir uygulama birliği sağlanırsa rahat olur diye düşünüyorum. Keza Birlik Başkanımız da değindiler, muhasebe birliği açısından da sıkıntılar var; muhasebe birliği açısından da bunun sağlanabilmesi için baro saymanlarının davet edilip ve keza bu konudaki baro muhasebe personelinin de davet edilerek, kendilerine topluca seminer verilmesi suretiyle Türkiye’de bir birlik sağlanabileceğini umut ediyorum.

Adli yardımdan barolara yüzde 10 katkı payı var. Bunun hakem heyetinden de sağlanması konusunda yasal değişiklik yapılmasını talep ve teklif ediyorum; çünkü gerçekten hakem heyetlerine de çok dosya geliyor. Adli yardımdan bu noktada yönetmelikte hüküm olduğu için, barolar yüzde 10 para alabiliyor, ama hakem heyetine böyle bir gelir yok, angaryası da çok. Ayrıca CMUK ücret tarifelerinde dava vekâlet ücretlerinin karar tarihindeki vekâlet ücreti olması konusunda bir talep var; çünkü Afyon’da özellikle mesela 45 km uzaklıkta bir ilçemiz var, meslektaşlarımız sulh cezada ve asliye cezada 3 sene dava takip ediyor, aldıkları rakam 35-45 milyon, çok komik rakamlar. Biz onu peşin ödemiyoorduk, o zaman peşin ödeyelim. CMUK’ta peşin ödemiyoorduk; çünkü kararı getirip getirmeyeceği meçhul, davayı takip edemiyor bazen. Yani bu da uygulama farklılıklarından kaynaklanan bir sorun, bunu da böylece anlatmış olalım.

Bir de CMUK tarifesindeki ücret pek tatmin edici olmadı. Bunun şu andaki veya yürürlükteki ücret tarifesinin 1/2'si olarak en azından düzenlenmesi daha uygun olurdu. Bir dahaki sefere hiç olmazsa bu göz önüne alınırsa, hem rakam hesaplamakta kolaylık olur diye düşünüyoruz.

Bu dile getirilen bir konu; Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunda Barolar Birliğinden, Adalet komisyonlarında barolardan bir temsilci bulundurulması konusunda yasal değişiklik yapılması konusunda Birliğin girişimde bulunmasını Baromuz adına talep ediyorum.

Akşamın bu saatinde beni dinlediğiniz için hepinize teşekkür ederim.

İyi akşamlar.

OTURUM BAŞKANI- Teşekkür ederiz Sayın Başkan.

Söz sırası Yozgat Barosu Başkanı Sayın Yusuf Başer'de.

Buyurun Sayın Başkan.

YUSUF BAŞER (Yozgat Barosu Başkanı)- Kıymetli Barolar Birliği Başkanı ve üyeleri, saygıdeğer başkanlar; ben 13 yıllık avukatım, 13 yıldır da Yozgat Barosunun üyesi, Yönetim Kurulu Üyeliği, Sekreterliği, Saymanlığı, Başkan Yardımcılığı ve son dönemde de Başkan olarak seçtiler. Daha önceki Kayseri'de bir baro başkan ve yönetim kurulu üyelerinin bir toplantısına da katılmıştım. Şu an sabahtan akşama kadar konuştuğumuz mevzuların tamamına yakını o zaman da konuşulmuştu. O zaman yanılmıyorsam Saygıdeğer Burhan Karaçam ağabeyimiz de, üstadımız da buradaydı, yani o toplantıda kendisi de vardı. Benim

Barolar Birliği Yönetim Kurulu Başkan ve üyelerinden isteğim, istirhamım şu: Ben buradaki baro başkanı arkadaşlarımın dilek ve temennilerine aynen katılıyorum, o zaman da aynısı söylenmişti. Bu toplantılarda konuşulan mevzuların yeniden konuşulmamasını ve hayata geçirilmesini istiyorum.

Hepinize saygı ve sevgiler sunuyorum.

OTURUM BAŞKANI- Çok teşekkür ediyoruz Sayın Başkan.

Değerli arkadaşlarım; başkanlarımızdan başka söz almak isteyen var mı? Yoksa, Sayın Vakıf Başkanımız Aydın Gürel, çok kısa bir açıklama yapacak.

Buyurun Sayın Başkan.

AYDIN GÜREL (Türkiye Avukatları Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı Başkanı)- Sayın Başkanım, ben başlangıçta söz isterken, belki bir şeyi yanlış yaptım: Sadece 3 dakika süreceğini söyleseydim, belki bu saate kalmazdı.

Sayın Barolar Birliği Başkanı, sayın Yönetim, değerli baro başkanları, değerli meslektaşlarım; bilindiği gibi Türkiye Avukatları Sosyal Dayanışma ve Yardımlaşma Vakfı, 2000 yılının Şubat ayında kurulmuştu. Vakfımızı üyeli olarak kurmuştuk, ama 1.1.2002'deki yasa değişikliğiyle üye kaydı mümkün olmuyor. Bu itibarla Vakfımız artık üyeli değil, bütün avukatların vakfı oldu.

Lafı uzatmak istemiyorum; bizim kaynak sorunumuz var. Biliyorsunuz biz, hüviyetleri Barolar Birliğinin bize verdiği bir imkânla yapmaktayız. Bu yolla aşağı yukarı 150 milyar civarında bir kaynak elde ettik, ama asıl kaynağın dosya olduğu inancındayız. Bunun da âdeta kucağımıza düştüğünü görüyoruz. Bu yolda sayın başkanlarımdan yardım rica ediyorum. Bu konuda

Yönetimimizin hazırladığı mektubu sizlere arz etmiştik, ümit ediyorum ki okundu. Ricamız şudur: Biz, daha önce 300 bin liraya dosya satabileceğimizi sayın baro başkanlarına ya da sayın barolara bildirmiştik. Ancak bu fiyat bir kısım barolarca yüksek bulundu. İstanbul Barosu Başkanı bize yardımcı oldu, biz bu fiyatı 200 bin liraya kadar çektik.

Amaç şu: Bu para hepimizin, yani toplayacağımız kaynak diyelim ki bir dosyada 100 bin lira kazanır ve Türkiye’de 12 milyon dava takip yapıldığını hesap eder, bunun 5 milyon tanesini Vakfımız kanalıyla pazarlayabilirsek, 500 milyar lira bir kaynağa kavuşmak mümkün. İşte sabahdan beri konuşuluyor; avukatın sosyal güvenliği, avukatın sosyal güvenliğine kaynak. Bundan daha iyi bir kaynak olabileceğini biz Yönetim Kurulu arkadaşlarımla birlikte düşünmüyoruz. İşte bu sebeple sizden ricada bulunmak için söz istemiştik; zamanı geldi, arz ettim.

Teşekkür ederim.

SALONDAN- (Soru banda yansımadığından yazılamamıştır)

AYDIN GÜREL- Orada belki bir yanlış bilgi var. İsterseniz küçücük bir açıklama yapayım: Türkiye’de dosyalı karton, SEKA tarafından tek tip imal ediliyor. Bunun dışında başka bir karton imkânı yok. Bizim bastığımız dosyaların kartonu da kesinlikle bundandı. Size gelen dosyalar muhtemel ki bir başka kaynaktan gelmiştir. O itibarla yeni dosyalarımız da yine sözünü ettiğim standarda uygun dosyalar ya da kartondan yapılmış dosyalar. Onun için rica ediyorum; o konuda bir endişeniz olmasın.

OTURUM BAŞKANI- Çok teşekkür ediyoruz Sayın Başkan.

Efendim, arkadaşlarımızın sözleri burada tamamlanmış bulunuyor. Sayın Başkanın bu konuşmalarla ilgili kısa bazı açıklamaları olacak sanıyorum, Sayın Başkana söz veriyoruz.

Buyurun Sayın Başkan.

ÖZDEMİR ÖZOK (Türkiye Barolar Birliği Başkanı):

Değerli başkanlarım; saygıdeğer meslektaşlarım, gerçekten bu gün saat 10.20'den, 17.50'ye kadar geçen sürede öğle yemeği arası hariç, 27 başkanımız birebir yaşadıkları sorunları, meslek adına yaşadıkları sorunları, yurt sorunlarını büyük bir heyecanla dile getirdiler. Aslında dile getirilen sorunları hep birlikte yaşıyoruz. Ama bu gün dile getirilen yeni tespitlerle ben ve yönetim kurulu üyesi arkadaşlarım daha ayrıntılı, daha detaylı bilgiler edindik, bu toplantının bizim adımıza çok büyük yararlar sağladığını, bilgilenme anlamında büyük açılımlar getirdiğini tespit ettik.

Bütün baro başkanlarımızın konuşmalarını kendi ölçülerim içinde dikkatlice not aldım, onlara tek, tek yanıt vermek istiyorum. Dile getirilen genel sorunlar aşağı yukarı aynı. Öncelikle şunu belirtmek istiyorum; 13.5.2001 günü yönetime seçilen bizler ilk kez baro seçimlerinden sonra toplantı yapıyoruz. Daha önce yaptığımız baro başkanları toplantılarına katılan başkanlarımız, bizden önce baro başkanı seçilmişti Bizim yönetimimiz ilk kez yeni seçilen baro başkanları ile karşı, karşıya gelmektedir. Bunu, şunun için belirtmek istedim, bunca yurt ve meslek sorunları ile yoğunlaşmış kendi barolarında yeni seçimden çıkmış, heyecanlı birikimli ve dertli başkanlarımızın bu özellikleri dikkate alınarak, toplantının iki gün ve gündemli yapılması gerekirdi. Ancak sayın başkanların da bildiği gibi hepimiz zamana karşı yarışıyoruz,

araya çeşitli engeller girince zorunlu olarak, yeni yıla sarkmadan 2002 yılında baro başkanlarını toplamak istedik ve bu sıkışıklık doğdu. Çünkü, toplanmak ve yeni seçilen arkadaşlarla tanışmak bakımından büyük istek ve talep vardı, biz de "bir an önce bu toplantıyı yapalım, değerli başkanlarımız birbirlerini tanısin, kendi ortak sorunlarını birlikte dillendirsinler, bizler de onlara katılarak ortak dertlerimizin çözümüne ortak yöntemler geliştirelim" istedik ve bu nedenlerle 15.12.2002 gününü tespit ettik. Bu açıklamayı şunun için getirdim. Baro başkanlarımızdan bir kaç toplantıların mutlaka gündemli yapılması ve gündem maddelerinin tek, tek belirtilmesini dile getirerek yönetimin bu konuda hazırlık yapmasını istemişlerdir.

Yapılan toplantı amacına ulaşmıştır, kendi adıma söylüyorum sanıyorum yönetim kurulu üyesi arkadaşlarım da aynı kaniya varmışlardır. Çok dinamik, çok heyecanlı ve son derece duyarlı bir başkanlar topluluğuyla karşı karşıyayız. Biz, sorunlarına bu kadar sahip çıkmış ve bu isteğini bizlerle paylaşmış, baro başkanlarımızla inanın çözemeyeceğimiz hiçbir sorunumuz olamaz. Ben ve arkadaşlarım, getirilen her sağlıklı ve gerçekçi çözümleri yaşama geçirmek için duraksamadan çalışacağız, hiçbir mazeretin arkasına da kesinlikle sığınmayacağız. Sorunlar hepimizin sorunu, ben ve kendileri ile çalışmaktan mutluluk duyduğum değerli ve birikimli arkadaşlarım genel kuruldan aldığı yetkiyi en üst düzeyde kullanmak, verilen oylara uygun davranarak, bize güvenenleri haklı çıkarmak istiyoruz. Tek amacımız, sorunları çözmek, sorunların çözümünde siz sayın başkanlarımızla ortak kararlar almak ve onları yaşama geçirmektir. Bu nedenle, bizim toplantılarımız işin doğasına ve yapısına uygun olarak en demokratik toplantılar olmak durumundadır. Bu bakımdan bütün başkanların, kafalarında ve

gönüllerindeki tüm sorun, düşünce, proje, hayal ve görüşlerini hiçbir sansüre ve engellemeye tabi olmadan dile getirmesi gereklidir.

Toplantımız bu bakımdan amacına ulaşmış ve söz isteyen tüm başkanlarımız, duygu ve düşüncelerini açıkça dile getirdiler ve TBB yönetiminin ortak eylem planları geliştirmesini önerdiler. Bu bizi çok heyecanlandırdı ve cesaretlendirdi, hemen yeni yıl itibariyle bir takvim yapacağız ve barolarımıza yollayacağız. Onların da katkı ve önerileriyle, tüm sorunların tartışıldığı ve çözüm yöntemlerinin üretildiği toplantılar yapılacak, her konu, her sorun mutlaka, ama mutlaka baro başkanlarımızla tartışılarak sonuçlandırılmaya çalışılacaktır. Öncelikle bu genel değerlendirmeyi yapmak istedim.

1.8 trilyon paranın bir havuzda toplanarak ona TBB'nin de katkı koyması suretiyle oluşacak kaynağın tüm avukatların sağlık sorunlarının çözümünde kullanılması yönündeki önerimiz, bu denli önemli bir konuda "yeni bir kaynak yaratılabilir ve çözüm üretilebilir mi?" sorusuna yanıt bulmak için getirilmişti. Çünkü; bu konuda çok büyük yakınmalarla karşı, karşıya gelmekteyiz. Hangi nedenle olursa olsun, barolara yaptığımız ziyaretler sırasında gündeme gelen en öncelikli sorun, avukat arkadaşların sağlık giderleri sorunu olmaktadır. Bu istekler doğrultusunda bu öneri getirilmiştir. Örneğin şu elimde görülen dilekçede Artvin baro başkanımız yol şartları nedeniyle toplantıya katılamayacağını ancak, 1.8 trilyonunun sağlık hizmeti için kullanılmasına olumlu oy verdiğini iletmektedir. Bunun gibi bir çok baro başkanımızdan ve yüzlerce meslektaşımızdan istek gelmiştir. Bu paralar yönetmelik gereği sizin paralarınız, kesinlikle bu paraları göndermeme gibi bir düşüncemiz yok. Bu konuda konuşmamın başında da açıklama yaptım, paralar Pazartesinden itibaren

gönderilecek biçimde hesap edilmiş ve verilecek talimatı beklemektedir. Konu açıklık kazanmıştır, salondaki tepkiler, bazı baro başkanlarımızın kürsüde belirttikleri görüşler ve en önemlisi yaklaşık 20 baro başkanımızın yazılı başvurusu karşısında paralar pazartesinden itibaren yollanacaktır. Bu aşamada bu teklifi ne biz yapmış, ne de siz duymuş olmayın, sadece bir sohbet anlamında eyilim yoklaması olarak alınız. Ancak gönderilen paralar parça, parça hiçbir derde derman olmayacaktır, ama toplu olarak çok büyük yaralar sarılabılırdi, bunu da burada bildirmek isterim. Konu böylece kapanmıştır, herkese teşekkür ederim.

ERKİN KAYA (TBB Yönetim Kurulu Sayman Üyesi) :

Sayın başkanlarım; ben de bu düşünceye mutlak suretle kanaat olarak katılan arkadaşlarımızdan bir tanesiyim. Ancak 15'e yakın baromuz, maalesef baro keseneklerini ve ölüm yardımlarını göndermemek konusunda direniyor. Barolar Birliğinin hiçbir yaptırımını yok, yani kesenek ve ölüm yardımlarını göndermeyen barolarımıza karşı hiçbir yaptırımını yok. Dolayısıyla bu paralar maalesef baroların bütçesinde kalıyor. İnanın sırada bekleyenler vardı, çözmeye çalıştık, şu anda kalmadı, ama ölüm yardımı veremediğimiz arkadaşlarımız oluyor. Eğer müsaade ederseniz, bu paradan baroların borçlarını düştükten sonra göndermeyi planlıyorum ve teklif ediyorum. Lütfen bu hususta da hemfikir olursak, yarın ki tartışmaların da önüne geçmiş oluruz.

Teşekkür ediyorum, çok özür diliyorum Başkanım.

ÖZDEMİR ÖZOK - Tabii iş para ve para tahsilat olunca, Saymanımız Erkin Kaya haklı olarak hemen müdahale ediyor. Toplantımız genişletilmiş bir aile toplantısıdır, bu özelliği

nedeniyle de sorunlar hiçbir protokol kuralına tabi olmadan dillendirilebilir. Bu bakımdan Erkin Kaya arkadaşımın duyarlılığını anlıyorum inceliğine veriyorum. Konu kapanırken şunu da bilgilerinize aktarmak istiyorum, Erkin Kaya'nın, başından beri bu 1.8 trilyonu bir havuzda toplamamıza karşı çıkmış ve sayman olarak baro başkanlarından aldığı izlenimin olumsuz olduğunu bildirmiştir. Bu öneriyi baro başkanları toplantısına götürmeme konusunda ısrar etmiş, ancak ben ve bir kısım yönetim kurulu arkadaşlarım bu konunun bir kez tartışılmasında yarar gördük.

Değerli başkanlarım; zaman zaman dillendirilen özellikle pul paralarından arta kalan paraların ne olduğu konusundaki sorulara size, şu anda gösterdiğim ve benim birlikteki masama her gün bırakılan hesap çizelgesi yanıt vermektedir. Yasadaki köklü değişikliklerle birlikte bir çok konuyla ilk kez karşı karşıya gelen yönetimimiz bunlardan en önemlisi olan para konusunda çok titiz davranmıştır. Bilindiği gibi paranın bulunduğu yerde duyarlılıklar artar, işte tüm bunları dikkate alan yönetimimiz öncelikle ve ivedilikle para ve pul hesapları konusunda çok deneyimli ve dürüst bir ekip oluşturmuştur. Bu bağlamda; Halk Bankası Ankara Merkez Şube Müdürü Celal Maybek finans sorunları müdürü olarak atanmış, ayrıca tüm muhasebe işlemlerimiz Mali Müşavir Ahmet Elbaşı tarafından düzenlenmekte ve kontrol edilmektedir. Bu belgedeki bilgiler en kısa zamanda Web ve internet aracılığıyla tüm meslektaşlarımızın bilgisine sunulacaktır. Bu belgede; 12.12.2002 günü itibariyle tüm hesaplarımızın tek, tek dökümü var, bunlar CMÜK, HUMK, Kredi pulu parası, TBB'nin kendi hesaplarıdır. Bu gün itibariyle hesaplarda toplam 13.5 trilyon para var.

Sayın başkanlarım size gösterdiğim su belgede de il, il hangi baroda ne kadar stajyere kredi verildiği gösterilmektedir. Bu

çizelge ve verilen ruhsatla kimlik adetini gösteren liste bana her ay bildirilir. 1.1.2002- 3.12.2002 günleri arasında 2941 stajyere toplam 2 trilyon 584 milyar 500 milyon lira kredi ödenmiştir. Konuşmalar sırasında bir başkanımız, sosyal güvenlik konusunda çalışma yapıp, yapmadığımızı sordu. Bu konuda yönetim kurulu Üyemiz Hürrem Şahinci'nin başkanlığında, Antalya Barosundan Av. Mine Çine, Av. Vahdet Üfler, Ankara Barosundan Av. Mehmet Cengiz ve Av. Çetin Doğan Çimen'den oluşan bir komisyon çalışmalarını sürdürmektedir.

Şimdi aldığım notlara bağlı kalarak, sayın başkanlarımın konuşma sıralarına uygun olarak, bize yöneltilen soru ve açıklamalarını yanıtlamak istiyorum; İlk konuşan Konya Barosu Başkanı sayın Abdullah Akçay seçimden sonra yapılan itirazla ilgili gelişmeler hakkında bilgi verdi ve YSK'nun çifte standart uyguladığını bildirdi ve barolar üzerinde kurulmaya çalışılan yargı vesayetine "bana dokunmayan bin yaşasın" mantığıyla hiçbir avukatın, baroların ve TBB'nin seyirci kalmaya ve duyarsız davranmaya hakkı olmadığını ileri sürerek konuşmasını tamamlamıştır. Bu konuyla ilgi olarak YSK başkanı sayın Tufan Alganla görüşülmüş ve verilen karar hakkında bilgi alınmıştır. Bu görüşme sırasında İstanbul Barosu Başkanı Sn.Kazım Kolcuoğlu da bulunmuştur. YSK Başkanı verdikleri kararın yerinde olduğunu, bundan dönmeyi gerektirecek bir hukuki hata olmadığını bildirmiştir. Bu bilgi yönetimdeki arkadaşlara da iletilmiş, ancak karara karşı bir hareket başlatılması düşünülmemiştir.

Adana Barosu Başkanı sayın Necati Erdem de genel sorunlara değindi ve özellikle staj eğitiminin önemini vurguladı ve staj kredi pullarından arta kalan paranın kendilerine

gönderilmesini istedi. Ayrıca cezaevleri girişlerinde yaşanan olumsuzlukların giderilmesi konusunda yeni girişimlerde bulunalım ve üçlü protokolün uygulanmaması için gerekli direnci göstereyim dedi. Ayrıca TBB'de oluşturulan İnsan Hakları Merkezinin bir ayağının da barolarda oluşturulması ve belirli zamanlar içinde insan hakları eğitimi başta olmak üzere toplantılar yapılmasını önerdi. Tüm bu dilek ve önerilere katılıyoruz.

Ankara Barosu Başkanı Sn Semih Güner yıllardır, meslek sorunlarına ve baroya çok yakın olmuş, ayrıca Ankara Hukuk Fakültesinde avukatlık hukuku ve değişik fakültelerde hukuk dersleri vermek suretiyle yararlı çalışmalar yapmış bir arkadaşımızdır. Konuşması sırasında heyecanla ortaya koyduğu öneri ve düşüncelerinden yararlanacağız. Çok yararlı ve verimli açıklamalarda bulundu, kendisine teşekkür ederiz. Yalnız bir hususu açıklamak isterim, Sayın Başkan 1.8 trilyonu Balgattaki sosyal tesisin yapımında kullanacağımızı ileri sürmüştür. Sanıyorum bu yanlış anlaşılmış, bu para tamamen avukatların sağlık hizmetine tahsis edilecekti, bunu da düzeltmek isterim. Semih başkana açıklamaları yanında bir teşekkürüm daha var oda; benim baro başkanı olduğum 1990 yılında Ankara-Sofya baroları arasında başlatılan ama daha sonra büyüyerek, gelişerek Karadeniz Baroları Birliği haline gelen kuruluşun Romanya'daki toplantısını keserek bizim toplantımıza katılmıştır. Kendisine dün gece kokteyl sırasında teşekkür ettim aynı teşekkürü yineliyorum. Gerçekten büyük özveri göstererek toplantımıza katılmış ve bizi aydınlatan, yönlendiren açıklamalarda bulunmuştur. Özellikle Atatürk ve Cumhuriyetin kazanımları konusundaki tespitlerine aynen katıyorum. Açıklamaları arasında bir kaç konu öne çıkmıştır, bunlar staj eğitimi, hakemlerin eğitimi, meslek içi eğitim

ve meslek kurallarının güncelleştirilmesidir. Bu yöndeki çalışmalarımızı yoğunlaştıracağız. Yine noterlerle ilgili yeni yasal düzenlemelerin getirdiği sakıncaları belirtti. Gerçekten bu konuyu TBB olarak izliyoruz noterlerle ilgili yasanın Adalet Bakanlığındaki görüşmelerine TBB adına hukuk müşavirimiz Sn. Tülay Yılmaz katılmaktadır.

Diyarbakır Barosu Başkanı sayın Sezgin Tanrıkulunun " TBB nin yönlendirici ve proje ortaya koyucu bir tutum içinde olması gerektiğini düşünüyorum" biçimdeki değerlendirmesi beni son derece mutlu etmiştir. Çünkü zaman, zaman TBB'nin girişimleri farklı yorumlanmakta ve sanki bir vesayet organı gibi algılanmaktadır. Bu bakımdan sayın başkana teşekkür ediyorum. Önceki yıllarda Diyarbakır Barosunu temsil eden sayın başkanlarımız TBB'den gelecek öneri ve talepleri bağımsızlığa bir müdahale gibi algılamaktaydılar. Bu gelişmeden son derece mutlu olduğumu ama yapılacak her önemli işle ilgili olarak siz sayın başkanların ortak görüşlerine göre hareket etmeye çalışacağımı belirtirim. Çünkü sorunlarımız ortak, çözümlerimizin de ortak ve birlik anlayışına uygun geliştirilmesi gerekir. Sayın başkanımız Sezgin Tanrıkulu ve birkaç başkanımız TBB disiplin kurulunun Eren Keskin'e verdiği kararlar ilgili duyarlılıklarını bildirmişlerdir. Bu değerlendirmelere kesinlikle katılmıyor ve bu konuda gösterdikleri duyarlılığı da hiç anlamıyorum. Çünkü yıllardır disiplin kurulunda görev yapan başkan ve üyeler verdikleri kararlarla saygınlık kazanmış ve 74 baromuzun çıkardığı dergilerde kararları emsal olarak yayınlanmıştır. TBB disiplin kurulu bağımsız ve özgür çalışan, kendi ilkelerine göre karar veren bir kuruldur. Kurulu oluşturan üyelerin tamamı kendi barolarında başkanlık dahil çeşitli görevler üstlenmiş, son derece yetkin, özgün, saygın ve demokrat hukukçulardır. Verilen karar

tamamen onların disiplin hukukuna ilişkin yorum ve değerlendirmelerini içermektedir. Bu yoruma kesinlikle saygı duymak gerekir. Kuşkusuz bu ve benzeri yakınmaların temelinde DGM'lerin verdiği kararların adil bir karar olup olmadığı tartışmaları yatmaktadır. Yani DGM'nin verdiği kararlar, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi bağlamında, Avrupa İnsan Hakları sözleşmesinin 6. maddesinde ön görülen adil yargılanma koşullarına uygun kararlar değildir, yorumunun bir uzantısı olarak DGM'lerden verilen kararlara göre işlem yapılamaz denilmektedir. Bu mantık belki kendi içinde doğru olabilir ancak bu mantığın tüm hukukçular tarafından kabul edilmesini istemek de çok yanlıştır. Uzun yıllar TBB disiplin kurulunda görev alan çok değerli arkadaşları yıpratmak ve bizim gibi düşünmediği için kınıyoruz demek büyük haksızlık olur. Biz disiplin kurulunun bu ve benzeri kararlarına karışmadık ve karışmayız bu kurulların bağımsız ve demokratik yöntemlerle çalışmasının bir sonucudur. Bu anlamda TBB'nin her kurulu bağımsız özgür karar verir ve bu kararında hukuki sonuçlarına herkes katlanır.

Ağrı Baro Başkanımız Sn. Eyyüp Duman yılların birikimi ile meslek konularını özetledi, yaşanan olumsuzlukları vurguladı ve güncel konu olan Eren Keskin'le ilgili verilen karara karşı duyarlılığını bildirdi. DGM'ler, F Tipi ceza evleri uygulamaları, meslektaşlarımıza yapılan saldırılar, değindiği öncelikli konulardı. Bütün bu yakınmalardan sonra toplumsal barış için genel af önerisinde bulundu. Af kurumunun ülkemizde açtığı yaralar ve hukuk düzenimize getirdiği olumsuzluktan sonra bizler barolar ve barolar birliği olarak, affın her türlüşünü genel, özel ya da her hangi bir türünü ağzımıza almaya imkan var mı ? Af nedeniyle yurttaşlar artık suç ve ceza konularında inançlarını, güvenlerini yitirdiler. Bunun sonucu her olumsuzluk yapanın yanına kar

kalıyor fikri yoğunluk kazandığı gibi, kimse suç işlemekten çekinmez bir hale gelmiştir. Bütün bu olumsuzluklar nedeniyle af konusunda çok dikkatli olmak ve iyi düşünmek durumundayız. Sayın başkanın iyi niyetli önerisine saygı duyuyorum, ama öneri hakkındaki kuşkularımı da sizlerle paylaşmak istiyorum.

İstanbul Barosu Başkanı Sayın Kazım Kolcuoğlu gerçekten yaşamın içinde verdiği örneklerle tüm sorunlarımıza değindi ve TBB'ne mutlaka belirli konularda gündem yaparak toplantı yapmasını ve yapılacak toplantılarda çıkan sonuçlara göre yöntem geliştirerek, sorunların üzerine girilmesini böylece kamuoyu oluşturulmasını önerdi. Önerilerine aynen katılıyoruz, gelecek günler ve aylarda başta İstanbul, Ankara ve İzmir baroları olmak üzere, tüm barolarla sıkı birliktelikler kurularak, önemli projeler gerçekleştirilecektir. Bu dönem barolar ve barolar birliğinin dayanışmasının en üst düzeyde olduğu dönem olacaktır.

Isparta Barosu Başkanı Sn. Ünal Çankaya genel bir çerçeveye girdikten sonra, Isparta barosunda yaptıkları yenilikleri anlatarak özellikle CMUK uygulaması, "Baro Kart" ya da "Avu-kart" uygulamalarından söz etti ve sevgili meslektaşımız Fatma Sevük'ün katilinin mahkum olduğunu, yargılama sırasında destek veren barolarımıza ve TBB'ne teşekkür etti. Dinamik ve duyarlı başkanımıza başarılar diler, bir daha böylesi bir acı yaşamamalarını temenni ederim.

Manisa Barosu Başkanı Sn Remzi Demirkol açıklamalarına "Sağlık mı? - Eğitim mi?" sorularına yanıt arayarak başladı ve eğitimin öncelikli olduğunu vurgulayarak paraların gönderilmesini istedi. Daha sonra hukukçuların sadece hukuku değil, tüm sosyal olayları bilmesi ve izlemesi görüşünden hareketle, TBB'nin yaptığı açıklamaların doyurucu ve içerikli

olması gerektiğini vurguladı. Kanımızca TBB'nin her konuda neden açıklama yapmadığı eleştirisinin altında işte bu tespit bulunmaktadır. Biz ilke olarak aklımızın ermediği ve bilgimiz olmayan konularda beyanat vermeyiz, vermek durumunda kaldığımızda mutlaka uzmanından bilgi alarak ve devletimizin öncelikli tercihleri dikkate alınarak beyanat veririz. Bu bağlamda Kıbrıs'ta Türk varlığını tanımayan, Lozan ve Zürih anlaşmalarını hiçe sayan, bir çözümden yana olamayız. ABD'nin Irak'a müdahalesini 11.Eylül travmasının bir rövanşı olarak görüyor ve Birleşmiş Milletler Hukuku ve Birleşmiş Milletler Konsey kararlarını tanımayan davranışları kesinlikle onamıyoruz. Sayın başkanın yapılacak açıklamalarda titiz ve duyarlı davranılması konusundaki öneri ve uyanlarına yürekten katılıyor ve TBB bir açıklama yaptığı zaman herkesin kulak verip dinlemesi gerektiği temennisini de yerinde buluyorum.

Kocaeli Barosu Başkanı Sn. Fahri Örengül; Hukuk devleti ve hukukun üstünlüğü ilkelerinin yaşama geçmesi için donanımlı hukukçuların yetişmesi gerçeğini dile getirdi, ayrıca barolar birliğinin halkla bütünleşmenin yollarını da araması lazımdır dedi. Sayın başkanın önerilerine katıldığımı, hukuk eğitimi ile ilgili olarak 9-13.1.2003 günleri arasında Ankara da "Hukuk Eğitimi" konu başlıklı uluslar arası bir etkinlik düzenleyeceğimizi bildiririm.

Trabzon Barosu Başkanı Sn. Ali Sürmen;sayın başkan Karadenizli olmanın sevimliliği ve sempatisi ile söz alarak Mayıs genel kurulu hakkında bilgi vereceğini söyledi, ama söz alınca önce meslekle ilgili genel açıklamalarını yaptı daha sonra üç cümle ile bizleri Trabzon da ağırlamaktan onur ve mutluluk duyacağını belirtti. Kendisine teşekkür ediyoruz, başkan ve

Trabzonlu, Rizeli meslektaşlarımız bizi Karadeniz de gerekli şekilde konuk edeceklerdir.

Aydın Barosu Başkanı Sümer Germen; sayın başkan meslek sorunları ile ilgili olarak genel bir değerlendirme yaptı ve özel olarak da SSK ve Orman avukatlarının vekalet pulu yapıştırmadıklarını, CMUK uygulamalarındaki farklılıkların giderilmesini, ayrıca Bölge İdare Mahkemesi başkanının idare mahkemesindeki stajı kısa ve yeterli bulmadığını buna bir çözüm getirmesini istediğini bildirdi. Vekaletname pulları konusunda Yargıtay İkinci Hukuk Dairesi bir çok dosyayı eksiklik nedeniyle geri çevirdi, bunun yaygınlaşmasına çalışarak pul kaçaklarının önlenmesi gerekir, İdare Mahkemelerindeki staja gelince bununla ilgili yasada bir hüküm yok, konu staj yönetmeliği ile düzenlenmiştir. Bu bakımdan gelen yakınmalar dikkate alınarak daha verimli staj olanakları sağlanmalıdır.

Denizli Barosu Başkanı Sn Adil Demir uzun ve ayrıntılı konuşması sırasında mesleğimizin öncelikli meselelerini dile getirdi ayrıca çözüm önerilerinde bulundu, kendi adıma çok yararlandığımı vurgulamak isterim.

Batman Baro Başkanı Sn. Zekeriya Aydın; Savaşa ve Eren Keskin, konularında duyarlılığını açıklarken avukatlık yasanın tartışıldığı dönemlerden bilgiler vererek yasanın getirdiği yetki ve sorumlulukların yeterli biçimde kullanılıp kullanılmayacağı konusunda endişeler taşıdığını vurgulamıştır. Ayrıca bir süre önce yitirdiğimiz Bülent Tanör hocamızın üretkenliğini de dile getirmiştir. Kendisine teşekkür ediyorum.

Çorum Barosu Başkanımız Sn. Yücel İlman da genel sorunlardan bahsetti ve çok önemli bir konu olan yeni uygulamaya başlayan "KDV uygulaması sorun olacak mı ?" dedi.

Bu konuda sayman üyemiz Maliye Bakanlığı yetkilileri ile görüşüldüğünü ve bir sorun yaşanmayacağını bildirdi.

Rize Barosu Başkanımız Sn Hüseyin Karaahmetoğlu sevecen tavırları ile sorunlarımızı biraz da azaltarak dile getirdi ve TBB Yönetim Kurulunu Rize'ye davet etti, kendisine teşekkür ediyoruz.

Ordu Barosu Başkanımız Sn.Tevfik Karabulut; Başkan sorunları sıraladıktan sonra kendimizi kandırmayalım, "Türkiye de yıllık 2300 dolar milli gelire hiçbir sorunun çözülmeyeceğine inanıyorum" demek suretiyle sorunların kaynağının ekonomik olduğuna dikkat çekmiştir. Sayın başkanın bu tespiti kuşkusuz son derece yerinde ancak, biz TBB olarak hiçbir soruna teslim olmak istemiyor ve mücadelemizi inançla sürdürmek istiyoruz.

Samsun Barosu Başkanı Sn Ersoy Üstay; sayın başkan çok önemli iki konuda bize görev verdi, bunlardan birisi katledilen meslektaşımızla ilgili dava dosyasının İstanbul Adli Tıp Kurumuna gittiğini onunla ilgilenmemizi istedi, ikinci olarak mobil santralle ilgili davanın Ankara 10.İdare mahkemesine gönderildiğini bunun da takip edilmesini istedi. Samsun'da meslektaşlara İngilizce kurs olanakları sağlandığını, ayrıca Samsun stadında yaşanan olumsuzluklardan söz etti. Her iki dosya tarafımızdan ilgilenererek başkana bilgi verilecektir.

Hatay Barosu Başkanı Sn Nazım Kırık; üç sayfadan oluşan görüş ve düşüncelerini bize vermiştir. Bu dilekçe incelenerek gereği yapılacaktır.

Antalya Barosu Başkanı Sn. Zeki Durmaz ; Baro başkanları çağrısını aldıktan sonra ilçe temsilcilerini, geçmiş dönem baro başkanlarını ve tüm kurullarda çalışan meslektaşları toplantıya çağırarak onların görüş ve düşüncelerini aldıklarını, buradan

çıkan sonucu bir rapor halinde TBB yönetimine sunacağını bildirmiştir. Ayracı Antalya Barosundaki sosyal dayanışma çalışmaları ve SSK ile ilişkiler konusunda açıklamalarda bulunmuştur. Özellikle SSK ile ilgili uygulamalar yeni değildir. Prim ödendiği takdirde her daldan sigorta olma olanağı vardır. Salonda bulunan Burhan Karaçelik ağabeyimiz bu konuda çok çalışma yapmıştır. Yine başkanın Avrupa Birliği-Türkiye konusunda daha duyarlı davranılması ve özellikle hukuk eğitimi konusunda yeni düzenlemeler yapılması önerisine aynen katılıyoruz. Sayın başkan konuşmaları sırasında iki üç kez TBB den üst kuruluş diye bahsetti, bundan dolayı memnuniyetimi belirtir ama TBB'nin ancak sizlerle güçlü olabileceğini yinelerim. Kuşkusuz sizlerin desteği ve yüreklendirmesi ile hep birlikte toplumsal muhalefeti gerçekleştiririz.

Bursa Barosu Başkanı Sn. Asude Şenol; başkan tüm başkanlarımız gibi önemli yurt ve meslek sorunlarını dile getirdi ve özellikle Bursa'da başlattıkları yeni bir uygulamadan söz etti "Gözaltı izleme Uygulaması" çok etkileyici bir uygulama çünkü sanık karakoldan başlayarak izlenmekte ve karşılaştığı her türlü olumsuzluk tespit edilmekte bu müthiş bir şey, dileğimiz bu uygulama 74 baromuz öncülüğünde 81 ilde yürütülür. Birçok önemli konuda Bursa Barosunun duyarlılığını dile getiren başkan, "Adli yardımda ödenecek ücreti vekaletin maktu olmasını" önerdi aksi takdirde haksızlıklar doğuyor dedi. Bunun da incelenerek gereğinin yapılması lazımdır. SSK emeklilerinden yapılan % 15 kesintiler konusunda, daha yasanın ilk çıktığı dönemde ben genel sekreterdim, Burhan ağabeyi başkan yardımcısı, dönemin Çalışma Bakanlığı yetkilileriyle, TBMM'sindeki meslektaşlarımızla görüştük, aldığımız yanıt yıllardır avukatlar dışındaki sigortalılardan yapılan bu kesinti avukatlardan da yapılarak bir

eşitsizlik giderilmiştir, yanıtını aldık. Daha sonraki gelişmeleri hepimiz biliyorsunuz Fethiye Asliye Hukuk Mahkemesinde verilen ve Yargıtay tarafından onanan karardan dönülmüştür.

Afyon Barosu Başkanı Sn. Mümtaz Akıncı; Başkan genel sıkıntılardan bahsederek, özellikle meslek içi eğitime, CMUK uygulaması ve eğitimine dikkat çekmiş ve "Adli yardım gibi, hakem kurullarında da bir kesinti yapılsın dedi" eğitim konusundaki görüşlerine aynen katılıyorum. Hakem kurullarıyla ilgili endişesine ise Hakem Kurulları Yönetmeliğinin 4. maddesinin 2. fıkrası yanıt vermektedir.

Yozgat Barosu Başkanı Sn. Yusuf Başer; genç meslektaşımız 13 yıllık avukat olduğunu bu süre içinde baronun çeşitli organlarında görev aldığını ve bu görevleri nedeniyle bu ve benzeri toplantılara katıldığını ve sürekli aynı yakınmaları duyduğunu artık bu yakınmaların son bulmasını temenni etmiş ve gereğinin TBB yönetimince yerine getirilmesini istemiştir. Genç kardeşimizin dilek ve temennisine biz de katılıyoruz. Ancak şunu da hatırlatmak istiyorum;

TBB yönetimi avukatlık yasasının kendisine tanıdığı, görevleri yetkileri ve sorumlulukları ancak taşıyabilir. Fakat çok değerli başkanlarımız, çok sevgili başkanlarımız ve çok saygıdeğer başkanlarımız yaşadıkları olumsuzluklar karşısında o denli dolular ki, o denli heyecanlılar ki, o doluluğun, o heyecanın, o sıkıntının sonucu barolar birliğinden öylesi taleplerde bulundular ki, inşallah sizlerin de gayret ve desteğiyle yaşanan sorunların üstesinden geliriz.

Değerli başkanlarım;katılarak görüş ve düşüncelerinizle bize güç verdiğiniz için hepimize çok teşekkür ediyor ve saygılarımı sunuyorum. Size şu hususu kesinlikle söylemek istiyorum. Bu anlattıklarınızın hiç birisi burada duvarlara söylenmiş, ya da

unutulacak söz olarak katiyen düşünülmesin, hepinizin ayrı ayrı heyecanınızı bütün arkadaşlarımız yüreğimizde taşıyoruz. Bunların yaşama geçmesi için ne yapılacaksa, hep birlikte karar vereceğiz ve uygulayacağız. Sizleri sık, sık bu ve benzeri toplantılara çağırarak, sorunları olabildiğince azaltmaya çalışacağız, çünkü bilindiği gibi bir çok sorunun çözümü bizim boyutumuzu aşan yasal düzenlemeleri gerektirmektedir. Yönetim olarak ne yapabileceğimizi, ne yaptığımızı, biliyor ve önümüzü son derece iyi görüyoruz. Önümüzdeki engelleri nasıl aşacağımız konusunda sizlerle birlikte düşünüp projeler geliştireceğiz. Söylediğiniz her söz noktasına ve virgülüne kadar kaydediliyor çevrilerek kitapçık haline getirilecek ve hepsi sırasıyla izlenecektir.

Biz bu söylediklerimizi takip etmezsek sizler bize her zaman "biz bunları söylemiştik, neden bunlarla ilgili bir şey yapmadınız?" diye sorabilirsiniz. Bu demokratik anlayış içerisinde sizlerle birlikte yönetimi götürmek istiyoruz. Sizlere sevgimiz, saygımız sonsuz, bu güzel duygularla ilişkilerimizi sürdürelim bir dönemi birlikte sağlıklı olarak kapatalım. Yeni seçilen başkanlarımızı yeni görevlerinden dolayı kutluyorum, ayrıca önceki dönemlerde baro başkanlığı yapmış sayın başkanları da bu özverilerinden dolayı kutluyor ve teşekkür ediyor, saygılar sunuyorum.

OTURUM BAŞKANI- Değerli başkanlar; bu kışta, kıyamette uzun yollardan geldiniz, sizinle bir arada olma mutluluğunu bize yaşattınız, hepinize çok teşekkür ediyoruz. Başka söylenecek bir söz kalmadı sanıyorum ve bu toplantıyı burada kapatıyorum.

İyi akşamlar diliyorum.

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ KÜTÜPHANESİ

